

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра

на тему: **«ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ
ПІДПРИЄМСТВА»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи МОА-61
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми
«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Федорова Катерина Олександрівна

Керівник – доктор економічних наук, доцент
Антонюк Олена Ростиславівна
Рецензент – кандидат економічних наук, доцент
Іванчук Наталія Володимирівна

"РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ"

**Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту**

_____ (проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.)
(підпис)

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2020 р.

Острог – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність, класифікація та структура власного капіталу підприємства.....	6
1.2. Порядок та особливості формування статутного капіталу підприємства.	14
1.3. Нормативно-законодавча база обліку та аудиту власного капіталу підприємства.....	22
РОЗДІЛ 2	
ОБЛІК, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА».....	32
2.1. Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна»	32
2.2. Розкриття інформації про власний капітал за національними та міжнародними стандартами обліку та звітності	46
2.3. Аудит власного капіталу та установчих документів підприємства.....	53
2.4. Оподаткування внесків до статутного капіталу, їх повернення, прибутку та дивідендів	60
РОЗДІЛ 3	
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА».....	68
3.1. Покращення обліку власного капіталу підприємства в умовах автоматизованої обробки	68
3.2. Напрями вдосконалення фінансової звітності та аудиту власного капіталу підприємства.....	75
3.3. Податкова реформа 2020 року: аналіз нововведення про «конструктивні» дивіденди.....	81
ВИСНОВКИ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	93
ДОДАТКИ.....	100

ВСТУП

Власний капітал є основою організації діяльності будь-якого підприємства. Незалежно від форми власності та організаційно-правової форми підприємство, що веде виробничу чи іншу комерційну діяльність, повинно мати визначений капітал, який слугує базою створення та розвитку.

Бухгалтерський облік власного капіталу є потужною інформаційною базою. За її допомоги керівництво може зрозуміти наскільки діяльність підприємства забезпечена коштами, наскільки воно відповідає критеріям кредитоспроможності, фінансової стійкості, платоспроможності. Саме чітка та раціональна організація обліку власного капіталу є запорукою отримання повної та необхідної інформації.

Проте, повинна бути впевненість, що дані, які відображаються суб'єктами господарювання на рахунках бухгалтерського обліку та подаються у фінансовій звітності є повними, достовірними та відповідають вимогам щодо складання фінансової звітності та чинним законодавчим актам. Таку впевненість можуть надати результати аудиту власного капіталу, який потребує особливої уваги, точності та неупередженості.

Проблеми бухгалтерського обліку формування та зміни власного капіталу, досліджуються в працях багатьох провідних вчених-економістів, таких як: Бутинець Ф.Ф., Голов С.Ф., Кірейцев Г.Г., Алексеєнко М.Д., Мосійчук М.М., Пилипенко О.І., Поліщук І.Р., Пушкар М.С., Ткаченко Н.М., Сопко В.В.. Аудит власного капіталу досліджували такі вчені, як: Гіляровська Л.Т., Ситникова В.А., Івашкевич В.Б., Соколов Б.Н., Демченко В.В., Гордієнко Н.І. та ін. Однак, на сьогодні відсутня єдина загальноприйнята методика аудиту, що свідчить про актуальність теми дослідження. До того ж, постійна зміна законодавства щодо питань оподаткування, в тому числі дивідендів, потребує досліджень та розроблення плану дій для підприємств.

Мета дослідження полягає у визначенні шляхів вдосконалення обліку, аудиту та оподаткування власного капіталу підприємства на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної тематики.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- розкрити економічну сутність, класифікацію та структуру власного капіталу підприємства;
- з'ясувати порядок та особливості формування статутного капіталу підприємств;
- дослідити нормативно-законодавчу базу обліку та аудиту власного капіталу;
- вивчити та розкрити організацію здійснення первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна»;
- дослідити порядок розкриття інформації про власний капітал за національними та міжнародними стандартами обліку та звітності;
- охарактеризувати проведення аудиту власного капіталу підприємства;
- висвітлити методику оподаткування внесків до статутного капіталу, їх повернення, прибутку та дивідендів;
- визначити шляхи удосконалення обліку власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна» в умовах автоматизованої обробки;
- запропонувати шляхи вдосконалення фінансової звітності та аудиту власного капіталу підприємства;
- здійснити аналіз податкової реформи 2020 року в частині нововведення концепції «конструктивних» дивідендів.

Об'єктом дослідження є власний капітал ТОВ «Суффле Агро Україна», а предметом – особливості організації та здійснення обліку, аудиту та оподаткування власного капіталу підприємства.

В ході виконання дослідження було використано такі методи:

- діалектичний метод пізнання (для розгляду теоретичних основ обліку на підприємстві, який допоміг цілеспрямовано вивчити певні економічні поняття);

- аналітичний метод (для визначення внутрішніх тенденцій і можливостей підприємства);
- метод індукції (який допоміг одержати загальний висновок на основі окремих фактів);
- метод дедукції (за допомогою якого робили логічний висновок);
- зведення й групування (для зведення впливу дій різних факторів на узагальнені показники);
- порівняльний аналіз (для порівняння показників різних періодів і виявлення тенденцій).

Інформаційною базою для написання роботи слугували: економічна література, електронні ресурси (підручники, наукові статті, електронні бухгалтерські журнали), законодавчі акти, основні положення бухгалтерського обліку, фінансова звітність підприємства.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, класифікація та структура власного капіталу підприємства

Основою організації діяльності будь-якого підприємства є власний капітал. Незалежно від форми власності та організаційно-правової форми підприємство, що веде виробничу чи іншу комерційну діяльність, повинно мати визначений капітал, який слугує базою створення та розвитку.

Вперше згадка такого об'єкта обліку як власний капітал датується 1491 роком. Поняття почали використовувати в Італії, для нього створили окремий рахунок «капітал» і розуміли під ним всі засоби, які мав у користуванні власник, вкладав в діяльність та отримав під час свого підприємництва.

Поступово сутність поняття змінювалася. Такі зміни не були суттєвими, але навколо них завжди велися дискусії, адже власний капітал можна розглядати з різних точок зору: як в контексті економічної теорії, так і з позиції ведення бухгалтерського та фінансового обліку.

Розглядаючи власний капітал з господарського (економічного) погляду, під цим поняттям розуміються конкретні активи підприємства, які принесуть економічні вигоди в майбутньому. Увага більше концентрується на управлінні фінансовими ресурсами, ніж на величині капіталу, що внесли засновники.

З юридичної точки зору, капітал немає уречевленої форми, а становить собою сукупність прав на майно, якими наділяється підприємство, що створене як юридична особа.

Бухгалтерський облік розглядає власний капітал як суму власних та залучених коштів, що направлені в діяльність. Враховуючи, що спершу повинні виконуватися умови перед кредиторами, капітал являє собою частку прав, що залишилися, на активи підприємства.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» зазначає, що власний капітал – це різниця між активами і зобов'язаннями підприємства [1].

На сьогодні вчені також різняться у підходах до визначення сутності цього поняття. Розглянемо, як трактують науковці поняття власного капіталу у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Трактування сутності поняття «власний капітал підприємства»

№ з/п	Автор (джерело)	Сутність поняття
1	Бутинець Ф.Ф. [2, с. 79].	Загальна вартість засобів підприємства, які належать йому на правах власності і використовуються ним для формування його активів.
2	Левин В.С. [3 с. 50].	Власний капітал підприємства складається з вкладеного капіталу незалежно від джерел його отримання та накопичуваного прибутку.
3	Голов С.Ф., В. М. Костюченко, І. Ю. Кравченко, Г. А. Ямборко [4, с. 183].	Власний капітал корпорації формується акціями, тобто коштами інвесторів (власників) в обмін на реалізовані їм акції.
4	Чебанова Н.В., Василенко Ю.А [5, с. 537].	Власні джерела фінансування підприємства, які без зазначення строку повернення внесені його засновниками (учасниками), або суми реінвестованого чистого прибутку, нагромаджені протягом строку існування підприємства, а також дарчий капітал.
5	Бланк І.О. [6, с. 455].	Загальна вартість засобів підприємства, які належать йому на правах власності та використовуються ним для формування його активів.
6	А.Г. Загородній [7], Г.Г. Кірейцев [8], О.О. Терещенко [9].	Фінансові засоби, надані в розпорядження підприємства; джерело отримання майна.
7	Сопко В.В. [10, с. 210].	Вартісний вираз права особи на засоби підприємства.
8	Ткаченко Н.М. [11, с. 544].	Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.
9	Грачова Р. Є. [12, с. 238].	Втілені в чистих активах засоби підприємства, початково вкладені його засновниками чи учасниками, а також накопичені (втрачені) в процесі діяльності його фінансові результати – прибутки і збитки, отримані (понесені) за весь час існування підприємства.
10	Бондасов О. В. 13, с. 133].	Частина економічних цінностей, сформованих підприємством з початку його економічної діяльності, вільна від домагань третіх осіб, які не є власниками товариства, та яка використовується товариством з метою отримання доходу.

Джерело: розроблено автором

Некоректно буде зазначити, що якесь із вищенаведених визначень є правильним чи неправильним, так як кожен із науковців трактував поняття з огляду на конкретне завдання чи проблему, яка поставала у різні економічні умови та періоди часу.

Проаналізувавши визначення, що надають вчені, можна виокремити наступні характеристики економічної сутності капіталу підприємства:

1. капітал є пріоритетним чинником, що об'єднує усі три фактори виробництва в єдиний виробничий комплекс;
2. капітал є показником, що свідчить про дохідність фінансових ресурсів суб'єкта господарювання. В цьому випадку капітал може бути окремо від виробничих факторів, виступаючи у формі інвестованого капіталу.
3. капітал є основним показником ринкової вартості підприємства. В першу чергу, така характеристика притаманна капіталу, що визначає обсяг чистих активів підприємства. Разом з тим, величина капіталу, яку використовує підприємство, є показником залучення позикових коштів, які можуть приносити додатковий прибуток.
4. капітал слугує індикатором рівня ефективності господарської діяльності підприємства. Саме аналіз динаміки власного капіталу може дати таку інформацію, адже якщо йому характерна здатність до швидкого самозростання, це є показником високого рівня формування та раціонального розподілу прибутку, можливості підтримки фінансової рівноваги за рахунок внутрішніх джерел. Зменшення величини власного капіталу свідчить про неефективну та збиткову діяльність підприємства.

Важливу роль відіграє класифікація власного капіталу, з врахуванням якої розробляються принципи його обліку. Класифікація здійснюється за формою та рівнем відповідальності (рис. 1.1).

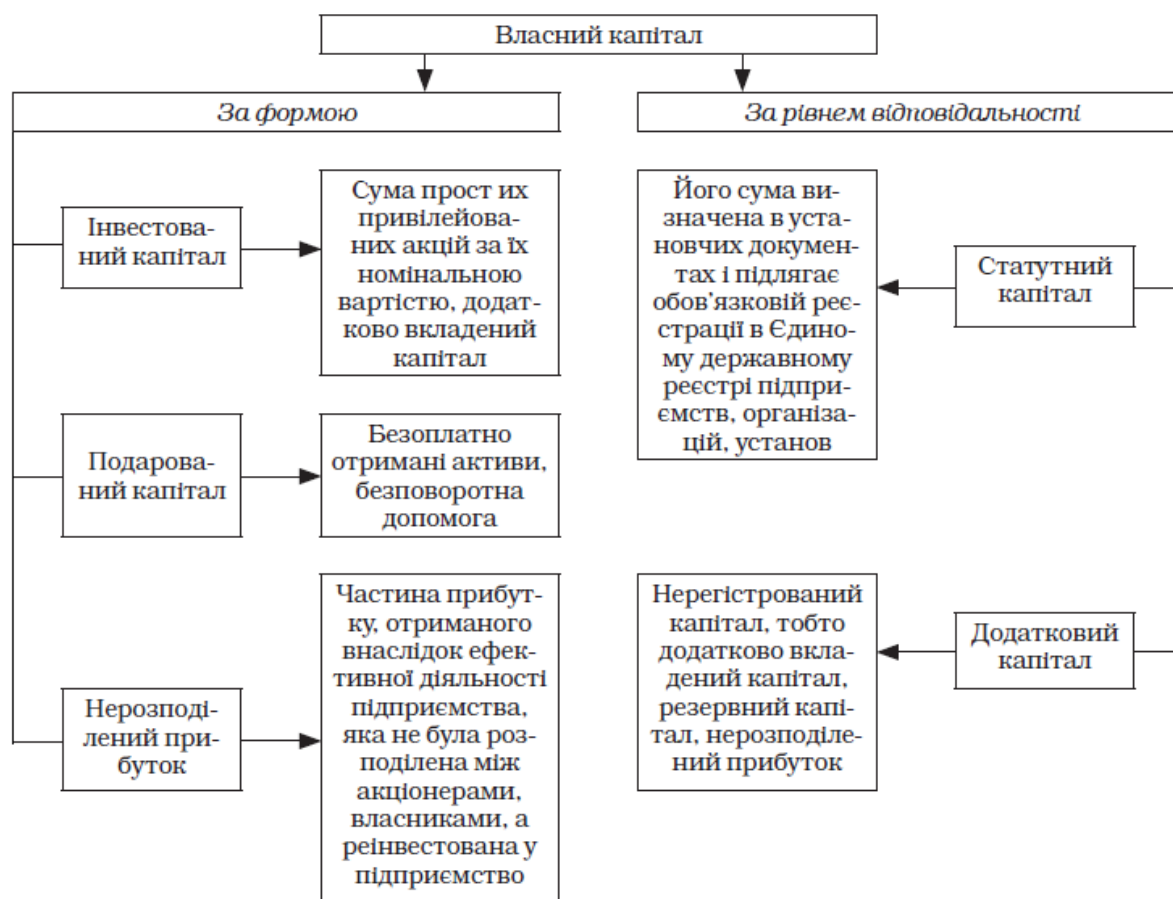

Рис. 1.1. Класифікація власного капіталу підприємства*

*Джерело: розроблено автором на основі [14].

Через функції власного капіталу підприємства проявляється його сутність. Зазначимо основні з них:

1. Функція заснування та введення в дію підприємства. Статутний капітал слугує фінансовим підґрунтям для старту нового суб'єкта господарювання.
2. Функція відповідальності та гарантії. Чим більший обсяг власного капіталу, зокрема статутного, тим більш кредитоспроможним є підприємство, відповідно може зазнати серйозніших збитків без шкоди інтересам кредиторів.
3. Захисна функція. Власний капітал може виступати щитом підприємства перед впливом чинників як зовнішнього так і внутрішнього середовища, адже саме він виступає ресурсом на покриття збитків фірми.

4. Функція фінансування та забезпечення ліквідності. Грошові кошти є одним з можливих варіантів внесків до власного капіталу. Їх можна використовувати для фінансування операційної та інвестиційної діяльності, ними можна погашати заборгованість по позичкам. Внаслідок цього покращується ліквідність підприємства, а також зростає можливість довгострокового фінансування.
5. База для нарахування дивідендів і розподілу майна. Прибуток, який отримало підприємство, розподіляється та виплачується у вигляді дивідендів для власників корпоративних прав або ж тезаврується, тобто направляється на поповнення статутного чи резервного капіталу [9].

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» зазначає такі структурні елементи власного капіталу:

- зареєстрований (пайовий) капітал;
- капітал у дооцінках;
- додатковий капітал;
- резервний капітал;
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток);
- неоплачений капітал;
- вилучений капітал [1].

Підприємство формує забезпечення витрат і платежів, що створюються за рахунок його коштів, і слугують гарантією покриття деяких витрат:

- забезпечення виплат персоналу (створення резерву);
- інші забезпечення (гарантійний ремонт тощо);
- цільове фінансування.

Головним структурним елементом власного капіталу є зареєстрований (пайовий) капітал, який показує розміри та фінансовий стан суб'єкта господарювання. Сума внесків засновників для забезпечення діяльності підприємства, що відображена в установчих документах, і є сумою зареєстрованого капіталу. Статутний капітал фіксує внесок окремого учасника у

процесі формування загального майна. У випадках отримання дивідендів та прибутку чи розподілу майна під час виходу учасника з кола засновників, зареєстрований капітал виступає важелем, що регулює відносини власності підприємства. Маючи частку у статутному капіталі засновник отримує право на участь в процесі управління підприємством та визначенні кількості голосів.

Від моменту реєстрації суб'єкта господарювання в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України розпочинається процес бухгалтерського обліку статутного капіталу і закінчується він в момент, коли підприємство вилучають з цього реєстру внаслідок завершення діяльності, банкрутства чи реорганізації.

Принциповим моментом є те, що розмір зареєстрованого (пайового) капіталу не змінюється під час господарської діяльності після державної реєстрації. Всі додаткові внески йдуть до складу додаткового капіталу. З цього слідує, що сальдо рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» завжди дорівнює розміру зареєстрованого капіталу, що зазначений в установчих документах, незалежно від форми власності. Будь-які зміни мають місце бути лише після внесення коригувань до установчих документів та повторної реєстрації статуту підприємства [15].

Капітал у дооцінках – це сума дооцінки необоротних активів і фінансових інструментів. Сукупність обов'язкових та додаткових внесків членів спілок у грошовій чи майновій формі є капіталом у дооцінках. Величина таких внесків зазначена в Статуті товариства або встановлена загальними зборами пайовиків. Формування розміру внесків відбувається за ступенем передачі учасниками, які можуть бути як одноразовими, так і здійснюватися протягом періоду, що прописаний установчими документами.

Однією з обов'язкових складових власного капіталу для багатьох підприємств є резервний капітал. Він формується для забезпечення зобов'язань перед кредиторами у разі, якщо підприємство припинить свою діяльність. Кошти з резервного капіталу не можуть бути використані в ході звичайної діяльності підприємства. Винятком є лише виплата дивідендів за привілейованими акціями

в акціонерному товаристві у випадку недостатності прибутку для здійснення таких виплат [4].

Відповідно до Закону України "Про господарські товариства" резервний капітал господарських товариств (ТОВ, АТ) створюється у розмірі, встановленому установчими документами, проте не менш як 25 % статутного капіталу. Джерелом формування резервного капіталу є прибуток, який залишається в розпорядженні підприємства після сплати податків та виплати дивідендів. Розмір щорічних відрахувань до резервного капіталу встановлюється установчими документами, проте не може бути меншим як 5 % суми чистого прибутку [16].

Показником успішної діяльності підприємства є наявність прибутку. Частина прибутку, яка реінвестована в підприємство, може спрямовуватись на збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу, резервного капіталу, або залишитись нерозподіленою. Така сума прибутку називається нерозподіленим прибутком. Якщо ж підприємство зазнало невдачі, власний капітал зменшується на суму непокритого збитку [14].

Неоплачений капітал – це сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу.

Вилучений капітал – фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників. Під час обчислення власного капіталу підприємства ці суми віднімаються від загального підсумку [15].

Процес формування власного капіталу може відбуватися завдяки і зовнішнім, і внутрішнім джерелам коштів. Напрями змін, які можуть бути в структурі власного капіталу наведено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Напрями змін власного капіталу: чинники збільшення та зменшення

№ з/п	Елементи власного капіталу	Напрямки зміни власного капіталу	
		Чинники збільшення	Чинники зменшення
1	Зареєстрований (пайовий) капітал	- формування початкового розміру статутного капіталу; - випуск нових акцій; - збільшення кількості акцій номінальної вартості, збільшення номінальної вартості акцій.	- анулювання акцій, викуплених у акціонерів; - повернення частки статутного капіталу у разі виходу учасника; - зменшення номінальної вартості акцій.
2	Капітал у дооцінках	- дооцінка основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інструментів.	- уцінка основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інструментів.
3	Додатковий капітал	- реалізація викуплених акцій за ціною вище ціни викупу; - анулювання акцій власної емісії, ціна яких менше номіналу; - емісійний дохід; - додаткові внески учасників без збільшення статутного капіталу; - безкоштовне одержання необоротних активів.	- реалізація викуплених акцій за ціною менше ціни викупу; - анулювання акцій власної емісії, ціна яких вище номіналу; - нарахування амортизації за безкоштовно одержаними необоротними активами.
4	Резервний капітал	- поповнення резервного капіталу за рахунок прибутку.	- виплати та покриття збитків за рахунок резервного капіталу.
5	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	- отримання чистого прибутку за звітний період.	- збиток за звітний період; - виплата дивідендів, відрахування до резервного капіталу.
6	Вилучений капітал	- викуп акцій власної емісії у акціонерів; - вилучення капіталу при виході учасника.	- реалізація (перепродаж) та анулювання акцій, викуплених у акціонерів.
7	Неоплачений капітал	- заборгованість учасників за внесками до статутного капіталу.	- погашення заборгованості за внесками до статутного капіталу та неоплаченими акціями.

Джерело: розроблено автором на основі [17]

Отже, власний капітал є основою організації діяльності будь-якого підприємства, а також її гарантією. Цією категорією почали оперувати досить давно і її можна розглядати з господарської, юридичної та бухгалтерської точок зору. Власний капітал являє собою різницю між активами і зобов'язаннями підприємства та складається з таких структурних елементів, як: зареєстрований

(пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений та вилучений капітали, кожен з яких має свої особливості формування та чинить вплив на загальну величину (в сторону зменшення або збільшення).

1.2. Порядок та особливості формування статутного капіталу підприємства

Однією з найважливіших складових власного капіталу є статутний капітал. Формування статутного капіталу є першочерговим завданням створення підприємства. Він виступає основним джерелом функціонування і здійснення діяльності суб'єкта господарювання.

Статутний капітал – це величина, що відображає вартісну оцінку внесків, які первісно були інвестовані його засновниками (учасниками) [18]. Назва відображає основний установчий документ переважної кількості товариств, а саме – статуту, в якому вказується вся сума капіталу, а також деталізовано внески учасників (ПБ учасника, форма внеску, оцінка кожного внеску). З огляду на всі внески в статуті зафіксовано частки учасників у товаристві, що і визначає його право голосу.

Організаційно-правова форма підприємства та вимоги чинного законодавства впливають на порядок формування статутного капіталу. Власне порядок формування та всі особливості цього процесу мають бути викладені в установчих документах підприємства. Товариства з обмеженою відповідальністю та акціонерні товариства відображають цю інформацію завжди в статуті, щодо приватних підприємств – переважно в статуті, керуючись наступними нормативними документами:

- Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. № 1576 (крім АТ, ТОВ і ТдВ, які керуються своїми профільними законами) [20];
- Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514 [23];

- Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. № 2275 [21];
- Господарський кодекс України [19].

Цивільний кодекс визначає господарські товариства як юридичних осіб, статутний (складений) капітал яких поділений на частки між учасниками [24].

Варто зазначити, що згідно з ст. 84 Цивільного кодексу України приватні підприємства не є господарськими товариствами, відповідно формування статутного капіталу не прописане. Тому, приватні підприємства керуються загальними положеннями розділу 11 Господарського кодексу України та власним установчим документом, яким зазвичай є статут [19].

Статутний капітал акціонерного товариства поділений на акції, які викуповуються акціонерами. Товариства з обмеженою відповідальністю відповідають перед боржниками в межах зареєстрованого статутного капіталу, а акціонерні товариства — у межах належних їм акцій. Статутний капітал на приватному підприємстві формується з майна, яке доцільно оформити актом інвентаризації [15].

Законодавством передбачено деякі обмеження щодо складу, кількості учасників та власне розміру статутного капіталу залежно від типу підприємства. Розглянемо цю інформацію у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Обмеження щодо учасників та розміру статутного капіталу залежно від типу підприємства

Тип підприємства	Учасники			Мінімальний розмір статутного капіталу
	кількість		склад	
	мінімальна	максимальна		
Товариство з обмеженою відповідальністю	1 юридична особа або 1 фізична особа	100 учасників	Юридичні та фізичні особи	Відсутній
Приватне підприємство		Декілька фізичних осіб (кількість не обмежена) або 1 юридична особа		

Продовження таблиці 1.3

Акціонерне товариство		Не обмежена		1250 мінімальних заробітних плат на момент реєстрації (у 2020 р. це 5 903 750,00 грн)
-----------------------	--	-------------	--	---

Джерело: розроблено автором на основі [18]

Також законодавством заборонено, щоб засновником ТОВ було інше господарське товариство, якщо воно складається лише з одного учасника – юридичної або фізичної особи. До того ж, згідно з п.2 ст. 141 ЦКУ одноосібним учасником можна бути тільки одного товариства з обмеженою відповідальністю [19].

Страховим компаніям та банкам, які утворюються здебільшого у формі публічного акціонерного товариства, встановлено особливі обмеження.

Якщо підприємство є платником єдиного податку, тобто знаходиться на спрощеній системі оподаткування, то у його статутному капіталі сукупність часток, що належить юридичним особам, які *не* є платниками єдиного податку, не може бути більшою за 25%.

Якщо ж підприємство, що є єдиноподатником, утворюють фізичні особи, то тоді таке обмеження не діє незалежно від того, чи є такі фізичні особи підприємцями та на якій системі оподаткування вони перебувають.

Найпоширенішим видом внеску до статутного капіталу є гроші, позаяк вони мають велику ліквідність.

Грошове внесення може відбуватися трьома способами: через касу підприємства, касу банку або безготівковим розрахунком. Ці способи можна навіть поєднувати. Варто пам'ятати, що через касу банку чи безготівковим розрахунком можна вносити будь-яку суму, а щодо готівкових розрахунків через касу підприємства протягом одного дня діють певні обмеження. Юридичні особи або ФОП-засновники можуть внести за день не більше 10 000 грн., фізичні особи – не більше 50 000 грн.

Задля внесення вкладів у безготівковій формі, у банку відкривається поточний рахунок для формування статутного капіталу суб'єкта господарювання – юридичної особи.

Однак, не лише грошові кошти можуть бути внесками до статутного капіталу. Розглянемо що може бути внеском, а які види внесків заборонені законодавством з урахуванням типів підприємств у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Внески до статутного капіталу підприємств

Критерії	Внески до статутного капіталу	
	Дозволені	Заборонені
Види майна	– кошти (у т.ч. в іноземній валюті); – цінні папери (акції, інвестиційні сертифікати тощо); – інше майно (нерухомість, обладнання, техніка та інші матеріальні цінності); – майнові права, що мають грошову оцінку, наприклад, майнові права на об'єкти інтелектуальної власності.	<i>Для ТОВ та АТ:</i> – бюджетні кошти; – кошти отримані в кредит чи під заставу; – векселі; – майно державних (комунальних) підприємств, які відповідно до рішення закону не підлягає приватизації; – майно, що знаходиться в оперативному управлінні бюджетних установ. <i>Для АТ додатково:</i> – боргові цінні папери (наприклад, облігації), емітентом яких є засновник; – зобов'язання з виконання для АТ робіт і надання послуг.
Права щодо майна	– майно має належати учаснику на праві власності; – майно повинно бути відчужуваним (немає заборони щодо його відчуження, наприклад, застави, податкової застави); – майно повинне мати грошову оцінку.	– майно, що є орендованим; – майно, яке знаходиться в заставі; майно, грошову оцінку якого достовірно встановити неможливо. – Також заборонено вносити права на земельну частку, а також земельні ділянки, що призначені для ведення особистого сільського господарства (п. 14, п. 15 розділу Х ЗКУ).

Джерело: розроблено автором на основі [18, 20]

Внески учасників необхідно підтвердити документами. Підтвердженням найпоширеніших (грошових) внесків є:

- засвідчене банком платіжне доручення, у випадку безготівкового внесення;
- квитанція на внесення готівки, у випадку внесення коштів через касу банку.

Прийняття внесків до статутного капіталу оформляється за допомогою акта приймання-передачі, який формується у довільній формі. Вимогою є дотримання обов'язкових реквізитів первинного документа, що визначенні ст.9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 [22]. Акт повинен містити детальний опис майна, що передається, перелік супровідних документів на майно (за наявності). Підписи обов'язково засвідчуються нотаріусом, у випадку подальшого оформлення прав власності на отримане майно у державного реєстратора.

Як зазначалося вище, в статуті підприємств прописується оцінка всіх внесків до статутного капіталу. В чинному законодавстві немає спеціального порядку грошової оцінки вкладів учасників. Підприємства визначають її самостійно. Зауваження є лише для акціонерних товариств, адже для них вартість майна, що вноситься, повинна відповідати його ринковій вартості з допустимим відхилення 10%. Якщо в майбутньому вартість майна, що внесено як вклад до статутного капіталу, зміниться, це не вплине на розмір частки засновника в статутному капіталі, що був зазначений в статуті.

Обов'язкова незалежна оцінка суб'єктом оціночної діяльності проводиться у двох випадках:

1. якщо створюється товариство на основі державного чи комунального майна;
2. якщо один із засновників ТОВ чи іншого товариства наполягає на проведенні оцінки.

В кожному з випадків результати оцінки мають бути оформлені актом оцінки.

Для товариств з обмеженою відповідальністю оцінка майна повинна бути ухвалена одностайно на загальних зборах учасників в присутності всіх учасників товариства. Це відображається у рішенні про створення товариства [21].

Кожен із учасників товариства зобов'язаний у повному розмірі внести свій вклад протягом 6 місяців від моменту державної реєстрації, якщо іншого не передбачено в статуті [21].

У випадку недотримання термінів внесення вкладу чи його частини, виконавчий орган товариства має надіслати письмове попередження про прострочення із зазначенням додаткового строку для погашення заборгованості. Цей строк встановлюють виконавчий орган або статут ТОВ, однак він не може перевищувати 30 днів.

Якщо по закінченню і цього терміну вкладник не погасив заборгованість, виконавчий орган товариства повинен скликати загальні збори учасників і постановити одне з рішень:

- виключення учасника товариства;
- зменшення статутного капіталу товариства на розмір неоплаченої частини частки учасника;
- перерозподілення неоплаченої частки (або її частини) між іншими учасниками без зміни розміру статутного капіталу і сплата такої заборгованості відповідними учасниками;
- ліквідація товариства [21].

Голоси, що припадають на частку учасника із заборгованістю перед товариством, під час голосування для ухвалення рішення не враховуються.

Як зазначали раніше, статутний капітал не є величиною сталою.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) затвердила новий Порядок збільшення (зменшення) статутного капіталу акціонерного товариства (рішення від 12.06.2018 р. № 385) [27].

Варто звернути увагу на одне з нововведень, згідно з яким збільшення статутного капіталу акціонерного товариства шляхом додаткових внесків розміщення акцій додаткової емісії (без здійснення публічної пропозиції) має

здійснюватися шляхом їх безпосередньої пропозиції заздалегідь визначеному колу осіб, кількість некваліфікованих інвесторів серед яких не може дорівнювати або перевищувати 150 осіб [25]. До кваліфікованих інвесторів відносять:

- міжнародні фін. організації;
- іноземні держави та їх центральні банки;
- держава Україна в особі уповноважених нею органів державної влади, Національного банку України;
- професійні учасники ринку цінних паперів, банки та страхові компанії;
- юридичні особи, у тому числі створені за законодавством іншої держави, якщо підсумок їх балансу не менше 20 млн. євро, річний дохід – не менше 40 млн. євро, власні кошти – не менше 2 млн. євро [27].

Розглянемо детальніше причини збільшення та зменшення статутного капіталу підприємства (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Причини збільшення та зменшення статутного капіталу підприємства

Збільшення статутного капіталу	Зменшення статутного капіталу
1. Внесення додаткових вкладів учасників (наприклад, при необхідності дотримання певних вимог банку при отриманні банківського кредиту). 2. Реінвестиція дивідендів (операція нарахування дивідендів та подальшого спрямування їх на збільшення статутного капіталу, можлива тільки для ТОВ та ПП). 3. За рахунок нерозподіленого прибутку без попереднього нарахування дивідендів [21]	1. Виключення учасника з товариства. 2. правонаступник (спадкоємець) не вступає в ТОВ. 3. Викуп ТОВ власної частки та не проведення формування резервного капіталу у вартості викупленої частки. 4. Вартість чистих активів ТОВ знизилася більше, як на 50% у порівнянні з цим показником станом на кінець попереднього року. 5. Добровільне зменшення статутного капіталу [21].

Якщо збільшення статутного капіталу відбувається за рахунок нерозподіленого прибутку товариства, то співвідношення розмірів часток учасників у статутному капіталі не змінюється [21].

Кожен учасник товариства може зробити додатковий внесок у межах суми збільшення статутного капіталу пропорційно до його частки в ньому. У випадку збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів, товариство може

збільшити номінальну вартість частки учасника на суму в межах додаткового вкладу такого учасника.

У випадку зменшення статутного капіталу внаслідок виходу учасника, підприємство зобов'язане відшкодувати частку у статутному капіталі, а також загальну вартість частини майна підприємства, що є пропорційною його частці у статутному капіталі [20].

Збільшення статутного капіталу може відбуватися навіть за рахунок додаткових вкладів третіх осіб, якщо таке рішення було ухвалено на загальних зборах учасників.

Якщо товариство ухвалило рішення про зменшення статутного капіталу, воно повинне в обов'язковому порядку протягом 10 днів письмово поставити до відома кожного кредитора, вимоги якого щодо товариства не забезпечені заставою, гарантією чи порукою. Кредиторам надається 30 днів на письмову відповідь щодо рішення.

Якщо кредитори протягом встановленого терміну не звертаються до товариства, вважається, що вони претензій не мають. Тоді всі зміни повинні бути затверджені протоколом загальних зборів підприємства, а зміни до статуту зареєстровані у державного реєстратора. Потім ця інформація оновлюється в Єдиному державному реєстрі, а Статут викладається підприємством у новій редакції.

Отже, статутний капітал, як один з найважливіших структурних елементів власного капіталу, має багато вимог та обмежень щодо процесу формування, складу учасників та, власне, розміру залежно від типу підприємства, щодо дозволених та заборонених внесків, оцінки таких внесків. Окремої уваги потребує процес змін до розміру статутного капіталу, як в сторону збільшення, так і зменшення. Всі ці вимоги здійснюють значний вплив на загальну організацію обліку власного капіталу підприємства.

1.3. Нормативно-законодавча база обліку та аудиту власного капіталу підприємства

Облік власного капіталу в Україні чітко регулюється законами, постановами Кабінету Міністрів, наказами міністерств, відомств, державної податкової служби.

Нормативно-правовою базою бухгалтерського обліку власного капіталу та складання фінансової звітності є наступні законодавчі акти:

- Господарський кодекс України;
- Цивільний кодекс України;
- Податковий кодекс України;
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV;
- Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. № 2275-VIII;
- Закон України «Про господарські товариства»;
- Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI;
- Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73;
- Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 року № 433;
- та інші нормативно-правові акти, положення та інструкції, затверджені законодавством України.

Загалом нормативну базу організації обліку власного капіталу можна поділити на п'ять рівнів (рис. 1.2).

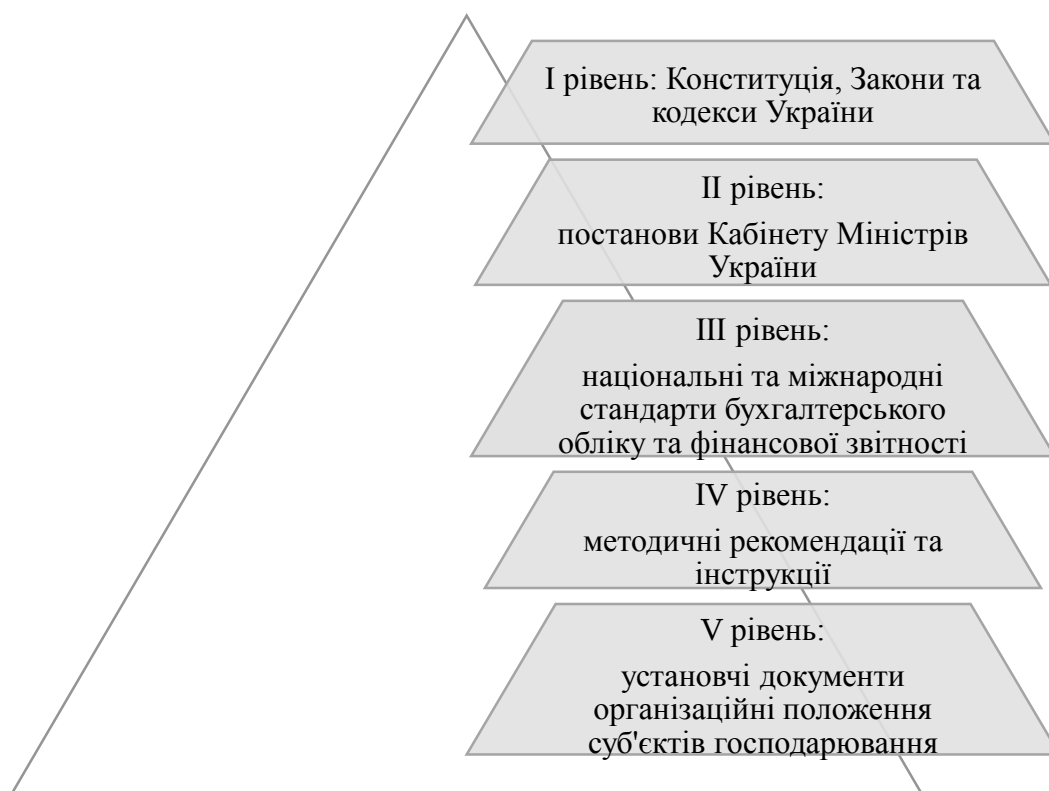

Рис. 1.2. Рівні нормативно-правового забезпечення обліку власного капіталу підприємства*

*Джерело: розроблено автором на основі [26].

Розглянемо детальніше кожен з рівнів.

До першого рівня нормативно-правового забезпечення відносять документи, що мають найвищу юридичну силу та першочергову перевагу при розгляді спірних питань.

До цього рівня відносяться Господарський та Цивільний кодекси. Перший визначає основи господарювання в Україні та регулює відносини, які виникають в процесі господарської діяльності між суб'єктами господарювання, операції формування та зміни статутного капіталу. Також закріплює умови і порядок випуску та купівлі цінних паперів.

Цивільний кодекс, в свою чергу, визначає поняття та види господарських товариств, склад майна, регулює відносини між суб'єктами господарювання під час їх діяльності (зокрема, питання зобов'язань та заборгованостей).

Другий рівень формують документи, які регулюють питання висвітлення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та закріплюють форми статистичної звітності.

Третій рівень нормативної бази представляють національні та міжнародні стандарти обліку.

Наслідком різних господарських операцій може бути накопичення капіталу. Так, капітал в дооцінках може бути сформований за рахунок проведення дооцінок необоротних активів та фінансових інструментів:

- відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби» переоцінення об'єкта ОЗ може відбуватися за умови різниці між залишковою та справедливою вартістю на дату балансу. Якщо переоцінюється об'єкт ОЗ на ту саму дату переоцінюються всі об'єкти такої групи ОЗ [28];
- відповідно до П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» переоцінення за справедливою вартістю може відбуватися щодо тих НА, по яким існує активний ринок [29];
- відповідно до П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» облік хеджування грошових потоків здійснюється з урахуванням коефіцієнта ефективності хеджування. Якщо цей коефіцієнт знаходиться в межах від 0,8 до 1,25, то зміна об'єкта хеджування висвітлюється в іншому сукупному доході з паралельною зміною власного капіталу (в частині переоцінки фін. інструментів) [30].

Оцінка часток (паїв), що відображаються в статутному капіталі в натуральній і нематеріальній формах, здійснюється з дотриманням вимог П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», П(С)БО 9 «Запаси», П(С)БО 30 «Біологічні активи» тощо.

До четвертого рівня відносять інструкції, положення, вказівки та методичні рекомендації Міністерства фінансів України та інших органів, які формуються та ухвалюються на основі П(С)БО.

Прикладом можуть слугувати Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, які використовуються для узагальнення у

регістрах бухгалтерського обліку методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій та інших юридичних осіб (крім банків і бюджетних установ), їх філій, відділень, представництв незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, на накопичення аналітичних даних про склад і рух активів, капіталу і зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів [31].

П'ятий рівень представляють документи, які розробляються на основі документів попередніх чотирьох рівнів. Вони (накази, розпорядження) стосуються специфіки організації бухгалтерського обліку, застосування конкретної облікової політики та приймаються керівництвом підприємства.

Облікова політика є важливою складовою організації діяльності підприємства. Офіційно типової форми наказу про облікову політику не затверджено, тож підприємство самостійно встановлює методи та процедури, які будуть використовуватись ним з огляду на специфіку свого бізнесу.

Питання формування облікової політики підприємства на законодавчому рівні регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Листом МФУ від 29.07.03 № 04230-04108 «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності», Лист Міністерства фінансів України від 21.12. 2005 р. № 31-34000-10-5/27793 «Про облікову політику» та міжнародним законодавством, зокрема МСФЗ (IAS) 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки» [22; 32].

Зупинимось детальніше на першому рівні нормативно-правової бази обліку власного капіталу та проаналізуємо зміни, які нещодавно відбулися в законодавчих актах.

Ще до 2010 року в законодавчій базі поняття «статутний капітал» не було, натомість існувало поняття «статутний фонд». Однак згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» від 22 грудня 2010 р. № 2850-VI в законодавстві останнє поняття вилучили.

Варто розуміти, що на облік власного капіталу прямо впливає організаційно-правова ознака. З огляду на те, акціонерним чи неакціонерним є підприємство, буде різнитися методологія організації та порядку ведення обліку формування та руху статутного капіталу.

Тому зазначимо, що головні характеристики партнерського неакціонерного підприємства висвітлені в новому Державному класифікаторі України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання» ДК 002:2004. Згідно з яким, є чотири види товариств неакціонерної форми господарювання:

- товариство з обмеженою відповідальністю;
- товариство з додатковою відповідальністю;
- повне товариство;
- командитне товариство.

Товариства акціонерної форми господарювання згідно з класифікатором мають такі види:

- відкрите акціонерне товариство;
- закрите акціонерне товариство;
- державна акціонерна компанія (товариство);
- державна холдингова компанія;
- холдингова компанія.

Видовими формами акціонерного товариства є відкриті (публічні) і закриті (приватні) акціонерні товариства. В одній з останніх редакцій Закону України «Про акціонерні товариства» законотворець визначив відкриті акціонерні товариства як публічні, а закриті — як приватні. Таку назву законодавство пов'язує з організаційною формою розміщення акцій тобто, відкритий їхній продаж через торговця цінними паперами веде до утворення публічного акціонерного товариства, а розміщення їх між майбутніми акціонерами в кількості до 100 членів веде до приватного акціонерного товариства [23].

Перелік прав, що мають підприємці стосовно формування статутного капіталу, закріплено наступними документами:

- Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. № 2275-VIII [21];
- Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI [23];
- Господарському Кодексі України від 16.01.2003 р. № 436-IV [20];
- Цивільному Кодексі України від 16.01.2003 р. № 435-IV [24].

В Законі України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» визначено правовий статус таких товариств, порядок їх створення, діяльності та припинення, права та обов'язки їх учасників.

До 2018 року на законодавчій арені існував лише один комплексний закон, який регулював всі закріплені види господарських товариств - Закон України «Про господарські товариства» № 1576-XII від 19.09.1991 р. Від 6 лютого 2018 року в силу вступив Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (№2275- VIII), який вніс значні нововведення.

В першу чергу, зміни стосувалися терміну формування статутного капіталу. Якщо в попередньому законодавчому акті засновники товариства з обмеженою чи з додатковою відповідальністю мали сформувати статутний капітал протягом одного року, то в новому – терміни зменшено до 6 місяців з дня державної реєстрації, за винятком, коли у статуті може бути передбачено інше положення.

Кількість учасників на рішеннях загальних зборів також змінено. Раніше рішення загальними зборами приймалися лише за наявності присутніх учасників товариства, які володіють загалом більше ніж п'ятдесятьма відсотками голосів, однак в Законі № 2275 передбачено випадки, коли рішення приймаються за наявності усіх учасників товариства, трьома чвертями усіх учасників голосів або більшістю голосів [25].

У Законі №1576 був відсутній період на виконання рішення про збільшення розміру статутного капіталу. Тепер цей обов'язок має виконуватись протягом одного року. Момент набрання чинності рішення загальних зборів про зменшення статутного капіталу, відтепер не відтермінується.

Також покращено процедуру прийняття виконавчим органом товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю рішення щодо встановлення додаткового строку для внесення учасником частки у статутний капітал. Таким чином, після прострочення учасником внесення своїх вкладів, виконавчий орган звертається з письмовим попередженням про прострочення, де зазначає додатковий строк для погашення заборгованості. Такий строк не може перевищувати 30 днів.

Порівняно з попереднім законодавчим актом в Законі України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» чітко прописано порядок збільшення та зменшення статутного капіталу. До того ж, під час процедури збільшення статутного капіталу учасники мають право укласти договір про внесення додаткового капіталу. Такий документ слугуватиме гарантією для сторін до моменту фактичного внесення вкладу, а також з метою подальшого забезпечення його виконання [25].

Можемо підсумувати, що Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» є більш конкретним та краще описує моменти формування, а також збільшення чи зменшення розміру статутного капіталу. Він спрямований мінімізувати конфліктні ситуації між засновниками товариств, захистити їх інтереси. Захист інтересів проявляється у незмінності розміру часток учасників у випадку збільшення розміру статутного капіталу без залучення додаткових внесків.

Оцінку правильності та достовірності ведення бухгалтерського обліку, дотримання всіх нормативних документів щодо формування, змін та обліку власного капіталу може дати аудит власного капіталу. Оскільки власний капітал є одним із найважливіших показників під час оцінювання фінансового стану підприємства, його аудиту відводиться особлива увага.

Нормативно-законодавча база аудиту власного капіталу співпадає з нормативною базою його обліку.

Однак, наголосимо, що не можна досліджувати аудит власного капіталу окремо від аудиту установчих документів, адже статутний капітал, що є

складовою частиною власного капіталу підприємства, фіксується саме в установчих документах. До того ж, в установчих документах може бути інформація і про інші елементи власного капіталу. Тому розглянемо нормативні документи, які регулюють як аудит власного капіталу, так і аудит установчих документів. Їх умовно можна поділити на три рівні:

Міжнародний рівень

- МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»;
- МСБО 12 «Податки на прибуток»;
- МСБО 1 «Подання фінансової звітності»;
- МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора відповідно до Міжнародних стандартів аудиту»;
- МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності»;
- МСА 320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту»;
- МСА 500 «Аудиторські докази»;
- МСА 520 «Аналітичні процедури»;
- МСА700 «формування думки та надання звіту щодо фінансової звітності».

Національний рівень

- Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV;
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435- IV;
- Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI;
- Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-VIII
- Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 №2258-VIII;
- Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" від 16.07.1999 р. № 996-XIV;
- Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI;
- Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-XII;

- Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. №3480-IV;
- Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII;
- Закон України «Про оцінка майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001 р. № 2658-III;
- Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
- П(С)БО 7 «Основні засоби»;
- П(С)БО 8 «Нематеріальні активи»;
- П(С)БО 9 «Запаси»;
- П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»;
- П(С)БО 21 «Вплив валютних курсів»;
- П(С)БО 24 «Прибуток на акцію»;
- Положення «Про порядок збільшення (зменшення) розміру статутного капіталу акціонерного товариства», затверджене Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.06.2018 № 385;
- Положення про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств затверджене Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.05.2014 № 692;
- Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 № 2826 Про внесення змін до Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів;
- Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.12.2017 № 904 Про затвердження Порядку нагляду за реєстрацію акціонерів, проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям підсумків на загальних зборах акціонерних товариств;

Рівень підприємства

- Статут;
- Засновницький договір;
- Положення про облікову політику (в частині власного капіталу підприємства).

Отже, облік власного капіталу підприємства регулюється значною кількістю нормативних документів, які в залежності від своєї юридичної сили, можуть бути поділені на 5 рівні. Дотримання нормативних актів кожного з рівнів є визначальним для суб'єкта господарювання, як для законності діяльності, так і для достовірного відображення даних та розуміння реального фінансового стану підприємства. Наскільки правильно організовано облік власного капіталу дає виявити аудит, який також має значне законодавче підґрунтя. В нормативних актах постійно відбуваються зміни, тому підприємствам важливо постійно за цим слідкувати і коригувати організацію обліку діяльності.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

2.1. Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна»

ТОВ «Суффле Агро Україна» - компанія, яка функціонує на ринку України з 2007 року та займається продажем та закупівлею зернових культур, засобів захисту рослин, консалтингом.

Основним завданням фірми є підвищення урожайності та якості продукції і тим самим - збільшення прибутковості господарств. Досвід компанії спирається на більш як 100-річний досвід у агробізнесі Групи СУФФЛЕ.

Суффле Агро Україна є однією з компаній Групи СУФФЛЕ - французької сімейної агропромислової групи міжнародного масштабу, що є найбільшим приватним покупцем зерна у Європі, має 28 солодових заводів у Європі, Азії і Південній Америці, також найбільшим виробником борошна у Франції, володіючи 8-а борошномельними підприємствами у Франції і Бельгії, займається виробництвом кондитерських виробів [33].

ТОВ «Суффле Агро Україна» знаходиться за адресою - 30068, Хмельницька обл., Славутський район, село Крупець, вулиця Богдана Хмельницького, будинок 43. Код ЄДРПОУ – 34863309.

Засновником є Акціонерне товариство спрощеного типу "Суффле Агрикультюр", Франція, індекс 10400, НАБЕРЕЖНА ДЮ ЖЕНЕРАЛЬ САРРАЙ, НОЖАН СЮР СЕН, ОБ, ШАМПАНЬ-АРДЕНН, ФРАНЦІЯ.

Кінцевими бенефіціарами Компанії є Жан Мішель Суффле та Мішель Жан П'єр Суффле.

Директором з 17.09.2018 року є Фюльшірон Кзав'є Ален Марі.

Статутний капітал складає 661 000,00 грн.

Підприємство є платником ПДВ, номер свідоцтва якого станом на: 19.06.2020р. — 348633022149 [34].

Головною метою створення та діяльності товариства є отримання прибутку від торгівельних операцій (Додаток А).

Згідно з Статутом предметом діяльності Товариства є:

- збирання, закупівля, продаж, розмноження, зберігання, реалізація, транспортування будь-яких сортів насіння, олійних та зернових культур, білкових культур, сінних та фуражних культур, кормів та розсади;
- закупівля, зберігання та реалізація фіто-санітарної продукції, засобів захисту рослин, а також будь-якої продукції, що має відношення до сільського господарства;
- придбання, управління діяльністю елеваторів;
- вирощування с/г продукції на власних та орендованих площах;
- оптова та роздрібна торгівля насінням, с/г продукцією.

Додатковими видами діяльності є:

- допоміжна діяльність у рослинництві;
- оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням;
- оптова торгівля хімічними продуктами;
- надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (Додаток А).

Компанія Суффле Агро Україна також володіє трьома зовнішніми елеваторами, загальна потужність яких складає - 170 000 т.

Елеватори розташовані у Хмельницькій (ПрАТ «Городоцький елеватор Суффле»), Вінницькій (ТОВ «Каролінський елеватор») і Черкаській (ПрАТ «Жашківський елеватор») областях, що дає змогу клієнтам обирати найзручніше місце поставки, а компанії - надавати якісні послуги партнерам з більш як 9-ти областей країни.

ТОВ «Суффле Агро Україна» займається реалізацією продукції не лише на внутрішньому ринку, а також значну часту становлять експортні операції зернових культур, зокрема, кукурудзи, ячменю, пшениці, соняшнику, сої, гороху

та цукру в більше ніж 40 країн світу. Найбільшими споживачами української продукції є країни Європи та Азії. Так, найбільшими споживачами зернових культур є Румунія, Молдова та Польща.

ТОВ «Суффле Агро Україна» у 2018 році запустило новий проект «Sky», метою якого є реалізація в Україні імпортованих сівалок, французького виробництва. Цим самим компанія стала учасником ринку сільськогосподарської техніки.

За результатами 2019 року Товариство займає 8-ме місце в Україні за обсягами продажів засобів захисту рослин, 7 місце за обсягами продажу зернових та олійних культур та входить у п'ятірку лідерів за обсягами продажів мінеральних добрив [33].

Згідно з Статутом Товариство самостійно визначає свою організаційну структуру, встановлює чисельність працівників і штатний розпис.

Всі відділи перебувають під керівництвом директора. Також діяльність підприємства контролюється з-за кордону, а саме директорією холдингу «Soufflet Group», учасником якого є ТОВ «Суффле Агро Україна».

Згідно з штатним розписом підприємство нараховує 148 працівників на кінець 31.12.2019 р.

ТОВ «Суффле Агро Україна» має лінійно-функціональну організаційну структуру (Додаток Ж), яка є симбіозом лінійної та функціональної структур. За такої організації діяльності рішення приймаються лінійними ланками, а функціональні підрозділи допомагають у прийнятті рішень, організовують заходи, формують плани для подальшого погодження керівництвом.

Отже, ТОВ «Суффле Агро Україна» - це провідна компанія на агроринку України, що займається торгівлею зернових культур, насінням, засобами захисту рослин. Завдяки своїй діяльності підприємство намагається підвищити урожайність та якість продукції і тим самим - збільшити прибутковість господарств.

Ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «Суффле Агро Україна» покладено на головного бухгалтера, права і обов'язки якого визначаються на

підставі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та посадової інструкції.

Облік на підприємстві здійснюється на основі затвердженої 02.01.2019 р. Облікової політики за Міжнародними стандартами фінансової звітності. Облікова політика розроблена відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Методологічною основою облікової політики є Міжнародні стандарти фінансової звітності, затверджені Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. МСФЗ включають :

- Міжнародні стандарти фінансової звітності(МСФЗ(IFRS));
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО(IAS));
- Інтерпретації, розроблені Міжнародним комітетом з інтерпретації стандартів фінансової звітності(IFRIC) .

Об'єктами організації обліку власного капіталу є первинний етап, поточний та узагальнюючий, а об'єктами кожного етапу є номенклатури, носії номенклатури, їх рух та забезпечення.

Первинний облік являє собою первинне спостереження, вимірювання у натуральному та вартісному вираженні, відображення у носіях облікової інформації, тобто документах.

Важливим засобом контролю за правильним формуванням та використанням власного капіталу підприємства є суцільна й безперервна реєстрація даних в документах про всі господарські операції. Це відбувається з допомогою принципу превалювання сутності над формою, який передбачає, що господарські операції, пов'язані з формуванням, змінами та використанням власного капіталу, обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної сутності [14].

Первинні документи — це документи, створені в письмовій чи електронній формі, які містять відомості про господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення [35]. Вони

складаються в процесі здійснення операції або, якщо це неможливо, відразу після її завершення.

Під час створення та прийняття документів, а також їх висвітлення в бухгалтерському обліку ТОВ «Суффле Агро Україна» керується Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 88 від 24 травня 1995 р. [35]. Положення також визначає порядок та умови зберігання первинних документів, облікових реєстрів та бухгалтерської звітності підприємства.

Первинний облік власного капіталу характеризує моменти процесу вкладання (внески, набуття права тощо) або вибір виходу з учасників товариства, покриття збитків тощо.

Через те, що операції з обліку власного капіталу підприємства відбуваються не часто, їх документуванню відведено менше уваги. Більшість операцій з обліку власного капіталу не має розроблених та затверджених форм первинної документації. Первинними документами операцій з обліку власного капіталу є бухгалтерські довідки, що складаються у вільній формі.

Наведемо перелік документів, які відображають операції обліку структурних елементів власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна» в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Первинні документи обліку структурних елементів власного капіталу
ТОВ «Суффле Агро Україна»

№ п/п	Зміст господарської операції елементів власного капіталу	Документи, що підтверджують операцію
1	Формування статутного капіталу	установчий опис майна, який формується на основі договору, актів прийому-передачі, накладних.
2	Формування капіталу в дооцінках	виписка банку, прибутковий касовий ордер, накладна, акт приймання-передачі, наказ, протоколи зборів учасників, довідки та розрахунки бухгалтерії.
3	Формування додаткового капіталу	акти приймання-передачі основних засобів (Додаток Б), довідки (розрахунки) бухгалтерії, накладні, виписки банку, установчі договори, рішення зборів учасників.
4	Розподіл нерозподіленого прибутку	розрахунки та довідки бухгалтерії.

Продовження таблиці 2.1

5	Формування резервного капіталу	довідки (розрахунки) бухгалтерів, виписки банку, накази, рішення зборів учасників.
6	Відображення вилученого капіталу	платіжні доручення, ПКО, виписки банку, довідки (розрахунки) бухгалтерії.
7	Відображення неоплаченого капіталу	Статут (Додаток А), установчі договори, довідки (розрахунки) бухгалтерії, прибуткові касові ордери, видаткові касові ордери, накладні.

Джерело: розроблено автором на основі [36].

Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи.

Керівництво Товариства впроваджує участь найвищого управлінського персоналу в організації внутрішнього контролю. Управлінський персонал виконує постійний моніторинг процесів, показників діяльності, контроль фаховості персоналу.

ТОВ «Суффле Агро Україна» намагається зводити паперові документи до мінімуму та надає перевагу автоматизації облікового процесу. ТОВ «Суффле Агро Україна» в організації бухгалтерського обліку використовує програмне забезпечення SAP, яке призначене для комплексної автоматизації великих підприємств.

Для узагальнення інформації про власний капітал підприємства в обліку використовуються рахунки 4 класу «Власний капітал та забезпечення зобов'язань». Рахунки цього класу призначені для узагальнення інформації про стан і рух коштів різновидностей власного капіталу – зареєстрованого (пайового) капіталу, у дооцінках, додаткового, резервного, вилученого, неоплаченого, а також нерозподілених прибутків (непокритих збитків), цільових надходжень, забезпечень майбутніх витрат і платежів, страхових резервів [14].

З огляду на специфіку діяльності Товариство використовує в роботі одночасно два плани рахунків: український та французький. До кожного українського рахунку є французький відповідник. Рахунки, що призначені

для обліку власного капіталу, та рахунки, які використовує ТОВ «Суффле Агро Україна», їх призначення наведемо в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Рахунки, призначені для обліку власного капіталу підприємства та рахунки, що використовуються Товариством згідно Робочого плану рахунків

Код рахунку (український)	Код рахунку (французький)	Назва рахунку	Призначення рахунку
40	10130000	Зареєстрований (пайовий) капітал	Облік та узагальнення інформації про стан і рух статутного й іншого зареєстрованого капіталу, пайового капіталу підприємства відповідно до законодавства і установчих документів, а також внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу.
41	-	Капітал у дооцінках	Облік і узагальнення інформації про дооцінки (уцінки) необоротних активів та фінансових інструментів.
42	1040000	Додатковий капітал	Узагальнення інформації про суми, на які вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість, а також вартість необоротних активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших осіб, та інші види додаткового капіталу.
43	10688000	Резервний капітал	Узагальнення інформації про стан та рух резервного капіталу підприємства, створеного відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку.
44	1200000	Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)	Облік нерозподілених прибутків чи непокритих збитків поточного та минулих років, а також використаного в поточному році прибутку.
45	-	Вилучений капітал	Облік вилученого капіталу, у разі викупу власних акцій (часток) у акціонерів з метою їх перепродажу, анулювання (зменшення статутного капіталу)
46	-	Неоплачений капітал	Узагальнення інформації про зміни у складі неоплаченого капіталу підприємства.

Джерело: розроблено автором на основі [37, 56].

ТОВ «Суффле Агро Україна» в роботі використовує не всі рахунки 4 класу, які призначені для обліку власного капіталу. В робочому плані рахунків наявні наступні рахунки:

- 400000/10130000 – Статутний капітал;
- 422000/10400000 – Інший вкладений капітал;
- 423000/10500000 – Дооцінка активів;
- 430000/10688000 – Резервний капітал;
- 440000/12000000 – Нерозподілені прибутки (непокриті збитки);
 - 441000/11000000 – Нерозподілені прибутки;
 - 442000/11100000 – Непокриті збитки.

За потреби в системі створюються нові рахунки та субрахунки.

В умовах автоматизованої обробки інформація за кожним із зазначених рахунків та їх субрахунків фіксується в електронних реєстрах, аналітичних таблицях, аналізах розрахунків.

Для обліку власного капіталу використовується Журнал № 7.

Розглянемо детально синтетичний та аналітичний облік власного капіталу підприємства за елементами.

Оскільки протягом досліджуваного періоду, а саме за 2017-2019 роки на ТОВ «Суффле Агро Україна» за розділом І пасиву балансу були наявні лише такі елементи власного капіталу, як: зареєстрований (пайовий) капітал, додатковий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тому опишемо детально облік цих елементів власного капіталу підприємства.

Зареєстрований (пайовий) капітал ТОВ «Суффле Агро Україна» обліковується на українському рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» та французькому рахунку 10130000 «Статутний капітал».

Для цього рахунку Товариство субрахунків не використовує.

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років статутний капітал сформовано і зареєстровано в розмірі 661 тис. грн. Неоплаченої частини статутного капіталу немає.

За кредитом рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» підприємство відображає збільшення статутного капіталу, а також надходження внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу, за дебетом - його зменшення (вилучення).

Аналітичний облік статутного капіталу ведеться за видами капіталу за кожним засновником, учасником, акціонером тощо.

Типові бухгалтерські записи з обліку зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства наведено в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Кореспонденція рахунків з обліку зареєстрованого (пайового) капіталу
підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
Формування та збільшення статутного капіталу			
1	Зареєстровано статут (зміни до статуту щодо збільшення статутного капіталу) товариства	46	401 (10130000)
2	Здійснено внески до статутного капіталу:		
	– грошовими коштами	30 (53000000), 31 (51200000)	46
	– основними засобами	10 (21000000)	46
	– інтелектуальною власністю та іншими нематеріальними активами	12 (20000000)	46
	– цінними паперами інших суб'єктів господарювання	14 (26100000)	46
	– матеріальними цінностями	20 (31000000, 32000000)	46
3	Збільшення статутного капіталу згідно з внесеними змінами до статуту	46	401 (10130000)
4	Збільшення статутного капіталу за рахунок:		
	– додаткових внесків грошовими коштами	30 (53000000), 31 (51200000)	46
	– нерозподіленого прибутку	443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»	46
	– дивідендів, нарахованих учасникам	671	401 (10130000)

Продовження таблиці 2.3

Зменшення статутного капіталу			
1	Зменшено статутний капітал при поверненні внесків учасника	401 (10130000)	672
2	Зменшено статутний капітал на суму анульований акцій	401 (10130000)	45

Джерело: розроблено автором на основі [37]

Статутний капітал було зареєстровано і перераховано на відповідний рахунок ТОВ «Суффле Агро Україна» в січні – лютому 2007 року. Внесок було зроблено в євро.

Протягом досліджуваного періоду зареєстрований (пайовий) капітал ТОВ «Суффле Агро Україна» був незмінним і складав 661 тис. грн.

Для обліку *додаткового капіталу* ТОВ «Суффле Агро Україна» використовує 2 субрахунки рахунку 40 «Додатковий капітал»:

- 422000/10400000 – Інший вкладений капітал;
- 423000/10500000 – Дооцінка активів.

За кредитом рахунку 42 «Додатковий капітал» відображається збільшення додаткового капіталу, за дебетом - його зменшення.

На субрахунку 422 «Інший вкладений капітал» обліковують інший, вкладений засновниками підприємств (крім акціонерних товариств), капітал, що перевищує статутний капітал підприємства, інші внески тощо без рішень про зміни розміру статутного капіталу.

На субрахунку 423 «Накопичені курсові різниці» узагальнюється інформація про курсові різниці, які відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку відображаються у складі власного капіталу підприємства та визнаються в іншому сукупному доході [37].

Бухгалтерські записи з обліку додаткового капіталу підприємства наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Кореспонденція рахунків з обліку додаткового капіталу підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Додаткові внески засновників без прийняття рішення про збільшення статутного капіталу підприємства: – грошовими коштами	30 (530000000), 31 (512000000)	422 (104000000)
	– основними засобами	10 (210000000), 15 (230000000)	422 (104000000)
	– нематеріальними активами	12 (200000000)	422 (104000000)
	– товарно-матеріальними цінностями	20 (310000000, 320000000), 28 (370000000)	422 (104000000)
2	До складу ОЗ, НА зараховано безоплатно одержані об'єкти за їх справедливою вартістю	10 (210000000), 12 (200000000)	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»
3	Визнання доходу одночасно з нарахуванням амортизації	424 «Безоплатно одержані необоротні активи»	745 «Дохід від безоплатно одержаних активів»

Джерело: розроблено автором на основі [37]

Додатковий капітал ТОВ «Суффле Агро Україна» сформовано за рахунок курсової різниці при реєстрації та внесенні статутного капіталу. Додатковий капітал з 2007 року складає 4 тисячі гривень.

В системі SAP Товариством заведено рахунок, який призначений для обліку *резервного капіталу*, а саме:

– 430000/10688000 – Резервний капітал.

Цей рахунок призначено для узагальнення інформації про розміри та рух резервного капіталу підприємства, створеного відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку.

За кредитом цього рахунку відображається створення резерву за рахунок чистого прибутку, інших джерел, за дебетом – використання резервного капіталу.

Синтетичний облік ведеться у Журналі № 7 або Журналі-ордері № 12, в електронних регістрах. Аналітичний облік резервного капіталу підприємства ведеться за його видами і напрямками використання [37].

Бухгалтерські записи з обліку резервного капіталу наведено в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Кореспонденція рахунків з обліку резервного капіталу підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Формування резервного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	443 «Прибуток, використани й у звітному періоді»	43 (10688000)
2	Створення резервного капіталу за рахунок додаткового капіталу	422 (10400000)	43 (10688000)
3	Спрямування резервного капіталу для поповнення зареєстрованого капіталу збитків підприємства	43 (10688000)	40 (10130000), 46
4	Покриття за рахунок резервного капіталу збитків підприємства	43 (10688000)	442 (11100000)
5	Нарахування дивідендів за привілейованими акціями	43 (10688000)	671

Джерело: розроблено автором на основі [37]

Для обліку сум *нерозподілених прибутків (збитків)* Товариства поточного і минулого років, а також використання прибутку у поточному році використовується рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», який має французький відповідник – рах. 12000000 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

За кредитом цих рахунків відображається збільшення прибутку від усіх видів діяльності, за дебетом – збитки і використання прибутку.

В робочому плані рахунків передбачено наступні субрахунки:

- 441000/11000000 – Нерозподілені прибутки;
- 442000/11100000 – Непокриті збитки.

На субрахунку 441 «Нерозподілені прибутки» відображаються наявність та рух нерозподіленого прибутку.

На субрахунку 442 «Непокриті збитки» відображаються непокриті збитки. Їх списання здійснюють за рахунок нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу тощо [37].

Типові проведення з обліку нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) підприємства наведено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Кореспонденція рахунків з обліку нерозподіленого прибутку (непокритих збитків)

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	У кінці року списано фінансовий результат (прибутку звітного року) на нерозподілений прибуток	79	441 (11000000)
2	Списано фінансовий результат (збитки звітного року) на непокриті збитки	442 (11100000)	79
3	Нараховано за рахунок чистого прибутку дивіденди акціонерам	443	671
4	Використано прибуток на виплату премії за випущеними облігаціями	443	522
5	Нерозподілений прибуток спрямовано на збільшення зареєстрованого капіталу	443	40 (10130000)
6	Проведено відрахування до резервного капіталу	443	43 (10688000)
7	Списано суму прибутку, використаного у звітному періоді, за рахунок нерозподіленого прибутку	441 (11000000)	443
8	Списано суму прибутку, використаного у звітному періоді, на збільшення непокритих збитків	442 (11100000)	443
9	Списано непокриті збитки за рахунок коштів резервного і додаткового капіталу	42 (422- 10400000, 423- 10500000) 43 (10688000)	442 (11100000)

Джерело: розроблено автором на основі [37]

Для синтетичного і аналітичного обліку прибутку та його розподілу використовують Журнал № 7, а за журнально-ордерної форми – Журнал-ордер № 15.

У Журналі 7 відображаються операції про зміни у складі власного капіталу підприємства, про нарахування, одержання і витрачання забезпечень, майбутніх

витрат, платежів і коштів цільового призначення (за кредитом рахунків 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», 41 «Капітал у дооцінках», 42 «Додатковий капітал», 43 «Резервний капітал», 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», 45 «Вилучений капітал», 46 «Неоплачений капітал», 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів», 48 Цільове фінансування і цільові надходження, 49 «Страхові резерви»).

Підсумкові записи з журналів після підписання їх головним бухгалтером або особою, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку, переносяться до Головної книги за кожним рахунком окремо. Сума підсумків Журналу за горизонтальним підрахунком (сума рядків) дорівнює сумі підсумків цього самого Журналу за вертикальним підрахунком (сума граф). Регістри бухгалтерського обліку (журнали, відомості, таблиці аналітичних даних, аркуші-розшифровки) за всіма господарськими операціями заповнюються в гривнях і копійках, а регістри, що, крім того, ведуться окремо за операціями в іноземних валютах, – у відповідних вимірниках іноземної валюти. Відомості аналітичних даних заповнюються, як правило, після складання Журналу [39].

Протягом досліджуваного періоду ТОВ «Суффле Агро Україна» мало прибуток і лише на кінець 2018 року був наявний збиток.

На основі Статуту Компанії за рахунок чистого прибутку за 2019 рік та нерозподіленого збитку за 2018 рік сформовано значення нерозподіленого прибутку на 31 грудня 2019 року – 101,118 тис. грн.

Загальна сума власного капіталу на 31 грудня 2019 року – 101,783 тис. грн. Власний капітал за 2019 рік збільшився на 114,682 тис. грн.

З моменту створення Компанії дивіденди не виплачувались.

З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і звітності на підприємстві проводиться інвентаризація майна і фінансових зобов'язань відповідно до чинного законодавства та у строки з 1 жовтня по 31 грудня, тобто перед складанням річної фінансової звітності. Для проведення інвентаризації активів і зобов'язань щорічно затверджується постійно діюча комісія, відповідного до окремого письмового розпорядження керівника. Таким

же чином створюється і комісія для проведення приймання, списання, оцінки активів і зобов'язань.

Отже, облік власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна» здійснюється за допомогою використання рахунків 4 класу та Журналу № 7, а аналітичний облік капіталу ведеться за видами капіталу, за кожним засновником, учасником, акціонером, видами акцій та внесків. В умовах автоматизованої обробки інформація за кожним із використовуваних рахунків та їх субрахунків фіксується в електронних регістрах, аналітичних таблицях, аналізах розрахунків. Правильна побудова аналітичного та синтетичного обліку забезпечує отримання достовірних даних про власний капітал підприємства, за допомогою яких підприємство може приймати ефективні управлінські рішення.

2.2. Розкриття інформації про власний капітал за національними та міжнародними стандартами обліку та звітності

Необхідно розпочати з того, що в зарубіжній практиці немає поняття «власного капіталу». В Україні це поняття закріплене на законодавчому рівні і представляє частину в активах підприємства, яка залишається після вирахування зобов'язань. З визначення бачимо, що воно розкриває методику розрахунку власного капіталу, однак не пояснює з яких джерел капітал формувався та куди використовувався. Еквівалентом даному поняттю в зарубіжній практиці слугує поняття «чисті активи» (net assets), яке, перш за все, є критерієм розвитку та вартості підприємства на ринку. Цей аналітичний показник оцінює можливість розрахунку з кредиторами після виконання всіх зобов'язань перед третіми особами.

Формування фінансової звітності є підсумковим етапом організації обліку власного капіталу. Успішність цього етапу залежить від якості організації попередніх двох етапів (первинного та поточного обліку).

Мету, склад, принципи формування фінансової звітності, а також вимоги до визнання і розкриття її елементів визначає Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Концептуальною основою фінансової звітності ТОВ «Суффле Агро Україна» є міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – «МСФЗ»), видані Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (Рада з МСФЗ) і тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), розроблені Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності.

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Компанії застосовує судження при розробці та застосуванні облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів при прийнятті економічних рішень і достовірною.

Фінансова звітність готується в українських гривнях і всі значення округлені до найближчої тисячі, за винятком випадків, коли вказано інше.

При формуванні фінансової звітності Компанія також керується вимогами національних законодавчих і нормативних актів з організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ.

До 1 січня 2018 року Компанія готувала свою фінансову звітність згідно з Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Згідно з вимогами законодавства з 1 січня 2018 року Компанія приймає МСФЗ як основу для підготовки своєї фінансової звітності. З цією метою Компанія підготувала попередній початковий баланс станом на 1 січня 2018 року відповідно до вимог МСФЗ 1 «Застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності вперше».

Цей стандарт вимагає, щоб початковий звіт про фінансовий стан на дату переходу до МСФЗ готувався відповідно до облікової політики, яка відповідає вимогам всіх МСФЗ, які вступили в силу на дату підготовки першого повного комплексу фінансової звітності відповідно до МСФЗ.

ТОВ «Суффле Агро Україна» складає наступні форми фінансової звітності:

- Форма №1 Звіт про фінансовий стан (Додаток В);
- Форма №2 Звіт про сукупний дохід (Додаток Г);
- Форма №3 Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) (Додаток Д);
- Форма №4 Звіт про зміни у власному капіталі (Додаток Е);
- Форма №5 Примітки до фінансової звітності.

Річна фінансова звітність Товариства підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором (аудиторською фірмою). У Додатку 3 представлено додаток до Протоколу засідання Аудиторського комітету ТОВ «Суффле Агро Україна» №1 від 08.11.2019 Порядок проведення конкурсу з відбору суб'єктів аудиторської діяльності, які можуть бути призначені для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності ТОВ «Суффле Агро Україна» за 2019 рік.

Компанія готує фінансову звітність виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого активи реалізуються та погашаються зобов'язання в ході звичайної діяльності.

При підготовці фінансової звітності Компанія здійснює оцінки і припущення, які впливають на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ і тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Розрахунки та судження ґрунтуються на досвіді та інших факторах, які при існуючих обставинах вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймається думка щодо балансової вартості активів та зобов'язань.

Головним носієм підсумкового етапу організації обліку є баланс, який формується за загальноприйнятою формою. Також носіями є накопичувальні відомості, таблиці, які містять інформацію для управлінських потреб та складання різних форм звітності.

Інформація про власний капітал відображається у наступних формах фінансової звітності:

- Ф-1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан);
- Ф-4 «Звіт про власний капітал» (за МСФЗ – Звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився);
- Ф-5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Розглянемо статті Балансу, в яких наводиться інформація про власний капітал та їх зміст в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Відображення інформації щодо власного капіталу підприємства в розділі 1 пасиву Балансу

№ п/п	Код рахунку	Назва статті	Код рядка	Зміст статей
1	40	Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	Зафіксована в установчих документах загальна вартість активів, які є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства
2	41	Капітал у дооцінках	1405	Сума дооцінки необоротних активів і фінансових інструментів
3	42	Додатковий капітал	1410	Відображається: 1) емісійний дохід (сума, на яку вартість продажу акцій власної емісії перевищує номінальну вартість) для акціонерних товариств; 2) сума капіталу, вкладеного засновниками понад зареєстрований розмір зареєстрованого капіталу – для інших господарських товариств; 3) накопичені курсові різниці, які відображаються у складі власного капіталу та виникають щодо фінансових інвестицій, вкладених у господарську діяльність нерезидентів; 4) вартість необоротних активів, отриманих підприємством на безоплатній основі.
4	43	Резервний капітал	1415	Сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства або установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку

Продовження таблиці 2.7

5	44	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	Сума прибутку або сума непокритого збитку. Сума непокритого збитку наводиться в дужках і вираховується при визначенні підсумку власного капіталу
6	46	Неоплачений капітал	1425	Сума заборгованості власників за внесками до статутного капіталу. Ця сума наводиться в дужках і вираховується при визначенні підсумку власного капіталу
7	45	Вилучений капітал	1430	Фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників. Сума наводиться в дужках і вираховується при визначенні підсумку власного капіталу

Джерело: розроблено автором на основі [36].

Звіт про власний капітал – це звіт, який висвітлює інформацію щодо змін у структурі власного капіталу підприємства протягом звітного року.

Звіт про власний капітал є продовженням інформації, яка подається в Балансі. Звіт пояснює причини змін елементів власного капіталу, деталізує зміни по всіх операціях: як по операціях із засновниками, так і по інших операціях (вплив компонентів іншого сукупного доходу).

Згідно з НП(С)БО 1 є дві форми цього Звіту:

- форма №4 – для окремої фінансової звітності;
- форма №4-к – для консолідованої фінансової звітності.

Форма №4-к відрізняється наявністю інформації про зміни у власному капіталі в розрізі неконтрольованої частки.

Варто зауважити, що звіт подається в тисячах гривень без десяткового знаку. До прикладу, якщо додатковий капітал підприємства складає 15 367,98 грн., то у звіті буде цифра – «15». Однак, підсумкові числа, такі як усього, залишок на кінець року, рахуються повністю, а тільки потім заокруглюються, з метою уникнення похибки.

Звіт розпочинається з підсумкових даних розділу I пасиву балансу. Вони вносяться в рядок «Залишок на початок року».

Наступним етапом є відображення по стовпчиках змін всіх структурних елементів власного капіталу. При цьому, до уваги необхідно взяти:

- коригування внаслідок виправлення помилок (відповідно до П(С)БО 6);
- чистий прибуток (збиток) – розділ I Звіту про фінансові результати;
- інший сукупний дохід (за компонентами) – з розділу II Звіту про фінансові результати;
- розподіл прибутку (нарахування дивідендів) – з аналітики по 441, 443, 671 рахункам;
- внески учасників – аналітика по 46, 40 рахункам;
- вилучення капіталу – аналітика по 45, 40 рахункам.

Далі підраховуються загальні зміни в капіталі. Зрозуміло, що сума залишку на початок періоду та сума змін в капіталі повинна дорівнювати залишку власного капіталу на кінець.

ТОВ «Суффле Агро Україна» складає звичайну Форму №4, проте за міжнародними стандартами фінансової звітності. Тому порівняємо вимоги подання та розкриття інформації про власний капітал за національними та міжнародними стандартами обліку та звітності (табл. 2.8)

Таблиця 2.8

Порівняльна характеристика подання та розкриття інформації про
власний капітал

Фінансові звіти, затверджені МФУ	Вимоги МСБО 1 [41]
<i>Звіт про фінансовий стан (Форма №1):</i> - Зареєстрований капітал; - Капітал у дооцінках; - Додатковий капітал; - Резервний капітал; - Нерозподілений прибуток (непокритий збиток); - Неоплачений капітал; - Вилучений капітал.	<i>Звіт про фінансовий стан:</i> - випущений капітал та резерви (сплачений капітал, емісійний дохід та капітальні резерви).

Продовження таблиці 2.8

<i>Звіт про власний капітал (Форма №4):</i> Для кожного елемента власного капіталу наводиться інформація про залишок на початок і кінець року та зміни за звітний період.	<i>Звіт про зміни у власному капіталі:</i> - Загальний сукупний дохід за період за період. - Для кожного структурного елемента подаються впливи ретроспективного застосування або ретроспективного перерахунку, визнаного відповідно до МСБО 8. - Зіставлення вартості на початок та кінець періоду для кожного елемента з одночасним розкриттям змін в результаті прибутку чи збитку, іншого сукупного доходу, операцій з власниками (внески власників та виплати власникам) - Вплив зміни облікової політики для кожного структурного елемента.
<i>Примітки до фінансової звітності:</i> - вид капіталу; - в якій сумі сформовано капітал; - склад капіталу; - кількість та види акцій; - суми непокритих збитків, причина їх утворення; - період виплати та сума дивідендів; - методика розрахунку прибутку на одну акцію.	<i>Примітки до фінансової звітності:</i> - аналіз іншого сукупного доходу; - суми дивідендів, визнаних як виплати власникам протягом цього періоду; - номінальна вартість однієї акції або факт відсутності номінальної вартості акцій; - права, привілеї та обмеження, які супроводжують цей клас, включаючи обмеження з виплати дивідендів і повернення капіталу; - опис характеру призначення кожного резерву у власному капіталі; - якісна інформація про цілі, політики та процеси суб'єкта господарювання стосовно управління капіталом.

Джерело: розроблено автором на основі [40, 41].

З таблиці бачимо, що МСФЗ забезпечують подання більшого обсягу інформації для управління капіталом. Однак, на практиці підприємства виконують не всі вимоги.

В Примітках ТОВ «Суффле Агро Україна» не наводиться облікова політика щодо власного капіталу, також не висвітлено зовнішні вимоги до управління капіталом та факт їх виконання.

Якщо МСФЗ вимагають розкриття інформації, яка непередбачена формами фінансової звітності, що затверджені Міністерством фінансів України, то таку інформацію необхідно подавати в примітках.

Отже, формування фінансової звітності та відображення в ній інформації про власний капітал є заключним етапом організації обліку власного капіталу. Наскільки правдивою та достовірною буде інформація в ній залежить від якості організації попередніх етапів. Інформація про власний капітал ТОВ «Суффле Агро Україна» наводиться у Ф-1 «Звіт про фінансовий стан», Ф-4 «Звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився» та Ф-5 «Примітки до річної фінансової звітності» за Міжнародними стандартами фінансової звітності. Подання звітності за МСФЗ дає користувачам більший обсяг інформації щодо господарської діяльності Товариства загалом, та власного капіталу зокрема, джерел його формування, напрямів використання та методики управління ним.

2.3. Аудит власного капіталу та установчих документів підприємства

Власний капітал є важливим показником, який характеризує фінансовий стан підприємства. Тому повинна бути впевненість, що інформація, яка подається суб'єктами господарювання у фінансовій звітності є повною, достовірною, неупередженою і відповідає вимогам щодо складання фінансової звітності.

Таку впевненість можуть надати результати аудиторської перевірки. Власний капітал є важливим об'єктом аудиторської перевірки, за результатами якої підприємствам надається висловлення незалежної думки про достовірність інформації. Таким висновком керуються інвестори, кредитори при прийнятті рішень та інші зацікавлені користувачі.

В Україні відсутня загальноприйнята методика проведення аудиту власного капіталу. На практиці вона залежить від мети та завдань аудиторської перевірки, які закріплюються договором на проведення аудиту.

Власний капітал може розглядатися як окремий об'єкт аудиту або як об'єкт аудиту фінансової звітності. Звичайно, в першому випадку, аудитор має більше часу на якісне проведення перевірки, що зробить результати більш цінними.

Сутність аудиту власного капіталу – отримання необхідної кількості аудиторських доказів про повноту, достовірність та законність висвітлення всіх господарських операцій, які пов'язані з власним капіталом.

Мета – встановлення достовірності даних, які відображають процеси формування та використання власного капіталу, набуття впевненості щодо їх повноти та своєчасності відображення в первинних та зведених документах, облікових регістрах, встановлення факту правильності ведення бухгалтерського обліку та відображення інформації у фінансових звітах.

Можна виділити наступні *завдання* аудиту власного капіталу підприємства:

- перевірити чи всі установчі документи наявні в підприємства і чи відповідають вони затвердженим формам;
- встановити чи суб'єкт господарювання дотримується вимог чинного законодавства під час формування статутного капіталу, перевірити відповідність даних установчим документам;
- засвідчити, що всі внески засновників були зроблені вчасно і в повному обсязі, а відображення в обліку відбулося правильно;
- впевнитись, що зміни власного капіталу, які відбулися протягом звітного періоду, правильно відображено в обліку;
- перевірити чи правильно здійснено оцінку майна, що було внесено засновниками;
- встановити правильність складання первинних документів і ведення обліку власного капіталу;
- перевірити чи вся інформація правильно та в повному обсязі була відображена у звітності;
- проаналізувати наскільки ефективно здійснюється використання власного капіталу.

Методика аудиту власного капіталу включає: ідентифікацію суб'єкта, перевірку установчих документів та особливостей формування капіталу, підтвердження законності сформованого статутного капіталу, перевірку правильності оцінок вкладів засновників, перевірку організації здійснення бухгалтерського обліку власного капіталу, формування результатів аудиту та підготовку рекомендацій.

Як ми вже зазначали, аудит власного капіталу не може досліджуватись окремо від аудиту установчих документів, тому первинні документи, облікові регістри та фінансова звітність, яка підлягає аудиту, наступні:

- Статут суб'єкта господарювання;
- установчий договір;
- патент для суб'єктів малого підприємництва;
- протоколи зборів засновників;
- свідоцтво про державну реєстрацію;
- свідоцтво про реєстрацію в Міністерстві економіки для економічних суб'єктів за участю іноземного капіталу;
- документи, пов'язані з приватизацією та акціонуванням підприємств;
- документи, що підтверджують права власності засновників на майно, яке вноситься в оплату придбаних ними акцій при державній реєстрації товариства за участю державних чи муніципальних підприємств;
- свідоцтва про реєстрацію в органах статистики, Державної податкової служби, Пенсійному фонді, у Фонді зайнятості, Фонді соціального страхування;
- договори на банківське обслуговування;
- зареєстровані зміни до установчих документів;
- проспект емісії;
- реєстр акціонерів (для акціонерних товариств);
- протоколи річних зборів засновників, акціонерів;
- рішення Ради директорів або правління;
- накази і розпорядження виконавчої дирекції;

- ліцензії і дозволи на певні види діяльності;
- листування із засновниками та акціонерами;
- журнали реєстрації видачі довіреностей і повноважень при реєстрації, перереєстрації, ліквідації, реорганізації дій іншим особам (окрім керівника) суб'єкта господарювання;
- внутрішні положення;
- документи, які підтверджують внесення часток засновників до статутного капіталу в грошовій, натуральній, нематеріальній формах чи у вигляді цінних паперів (виписки банку, прибуткові касові ордери, акти оприбуткування майна, переданого в натуральній формі, як внесок до статутного капіталу);
- методики оцінки часток, що вносяться до статутного капіталу в натуральній і нематеріальній формах;
- Наказ про облікову політику підприємства;
- Накази керівника;
- довідки та розрахунки бухгалтерії;
- виписки банку;
- прибуткові касові ордери;
- акти оприбуткування майна, поданого як внесок у зареєстрований (пайовий) капітал;
- облікові реєстри, що використовуються для відображення операцій з обліку власного капіталу;
- акти та довідки попередніх ревізій, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю;
- звітність за початковий період діяльності суб'єкта господарювання після державної реєстрації;
- фінансова та статистична звітність (ф. 1 "Баланс", ф.4 "Звіт про власний капітал", ф. 5 "Примітки до річної фінансової звітності" тощо);
- звітність на дату ліквідації чи реорганізації економічного суб'єкта.

Таким чином, джерелами інформації при аудиторській перевірці є:

- установчі документа;
- протоколи зборів;
- елементи облікової політики;
- первинні документи;
- розпорядчі документи;
- Головна книга, Журнал, Відомість;
- фінансова звітність.

Важливо оцінити наскільки добре організована система внутрішнього контролю підприємств. З цією метою аудитори проводять тестування і визначають чи є план перевірок на підприємстві, чи здійснюються позапланові перевірки, чи аналізуються виявлені порушення та чи розробляються заходи для їх уникнення в подальшій роботі. За підсумками тестування, перевіряючий ставить оцінку організації бухгалтерського обліку – низьку, середню, високу. Таке тестування дозволяє знайти слабкі місця в організації обліку та більш ретельно їх перевірити.

З огляду на завдання, що стоять перед аудитором, формується перелік робіт та процедур аудиту власного капіталу, які подано у Додатку Л.

Бачимо, що аудит власного капіталу – трудомісткий процес, який передбачає великий перелік робіт та затрат часу.

Перевірка правильності відображення змін статутного капіталу особливо ретельно перевіряється аудиторами. Підтвердженням таких операцій є наступні документи (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Документи, які підтверджують зміни статутного капіталу підприємства

№ з/п	Зміна статутного капіталу	Джерела аудиторських доказів
1	Створення статутного капіталу	інвентаризаційні описи, накладні, акти приймання-передавання та оцінювання, касові та банківські документи.
2	Збільшення статутного капіталу	рішення власника, розрахунок бухгалтерії.
3	Збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових внесків учасників	статут підприємства, накладні, акти передавання та оцінювання.
4	Повернення часток учасників у разі їх виходу зі складу товариства	рішення власника, накладні, акти передавання, банківські документи.

Продовження таблиці 2.9

5	Покриття збитків згідно з рішенням власників за рахунок статутного капіталу	рішення власника, розрахунок бухгалтерії.
6	Повернення часток учасникам при ліквідації товариства	рішення ліквідаційної комісії, накладні, акти передавання.

Джерело: [43].

Підсумовуючи вищесказане, аудит власного капіталу підприємства можна поділити на 7 етапів:

- ✓ 1 етап – ознайомлення з об'єктом аудиторської перевірки, вивчення особливостей діяльності підприємства;
- ✓ 2 етап – збір необхідної інформації про структуру капіталу, перевірка системи внутрішнього контролю, складання програми аудиту;
- ✓ 3 етап – обґрунтування мети і завдань аудиту;
- ✓ 4 етап – перевірка величини статутного капіталу підприємства;
- ✓ 5 етап – перевірка всіх документів, які підтверджують операції з власним капіталом;
- ✓ 6 етап – підбиття результатів аудиту, оформлення їх у аудиторському висновку;
- ✓ 7 етап – формування списку заходів щодо усунення виявлених недоліків та контролю за їх виконанням.

Виокремлюючи *аудит установчих документів* варто зазначити, що він являє собою ретельну перевірку юридичних підстав на право функціонування економічного суб'єкта у відповідності з чинним законодавством та підтвердження права власності юридичних і фізичних осіб.

Метою аудиту є перевірка відповідності положень Статуту законодавчим актам, які регулюють моменти створення та провадження господарської діяльності підприємства.

Виділимо наступні *завдання* аудиту установчих документів:

- перевірка легітимності створення підприємства;
- встановлення правильності складання установчих документів, їх відповідність чинному законодавству;

- перевірка законності сформованого статутного капіталу;
- виявлення факту відсутності незаконних видів діяльності.

Джерела інформації є одночасно і об'єктом дослідження:

- Статут;
- Статут і установчий договір (у випадку двох і більше засновників);
- патенти, ліцензії, звітні форми тощо.

Етапами аудиту установчих документів є:

- ✓ 1 етап – перевірка формальних ознак (чи статут прошитий, чи є печатки і чиї вони, чи немає виправлень від руки);
- ✓ 2 етап – вивчення змісту Статуту, а саме: вивчення організаційно-правової форми підприємства, аналіз задекларованих видів діяльності, правильність оформлення виходу учасників із складу засновників або введення нових учасників (за наявності таких змін);
- ✓ 3 етап – вивчення засновницьких угод на предмет відповідності чинному законодавству.

З метою якісного проведення аудиту аудитор розробляє програму аудиту, яка є розвитком загального плану аудиту. За своєю суттю програма аудиту є переліком змісту аудиторських процедур, що застосовуються для практичної реалізації плану аудиту. Вона також слугує детальною інструкцією асистентам аудитора та засобом контролю якості роботи для керівників аудиторських організацій.

Нами розроблено програму аудиту власного капіталу та установчих документів для ТОВ «Суффле Агро Україна» та наведено у Додатку Й.

За результатами проведеного аудиту аудитори формують аудиторський звіт, який складається тільки для замовника в довільній формі і може бути опублікований лише за його згодою, та аудиторський висновок, що є офіційним документом, засвідчений підписом та печаткою аудитора (аудиторської фірми) та складається у встановленому порядку.

Звіт незалежного аудитора (ТОВ «Аудиторська фірма «Мазар Україна») щодо відповідності фінансової звітності ТОВ «Суффле Агро Україна» вимогам

Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року наведено в Додатку К.

Отже, оскільки власний капітал є гарантією діяльності підприємства та одним з найважливіших показників, його аудиту відводиться особлива увага. Аудит власного капіталу проводиться одночасно з аудитом установчих документів. На жаль, в Україні немає затвердженої методики проведення аудиту, тому така інформація визначається та закріплюється у договорі між аудиторською компанією та компанією-замовником послуг. Аудит власного капіталу та установчих документів передбачає перевірку великого обсягу інформації та є затратним по часу, але з огляду на важливість даного показника, як для власників так і для інвесторів, банків та інших користувачів звітності важливо розуміти, що дані у фінансовій звітності є повними та достовірними.

2.4. Оподаткування внесків до статутного капіталу, їх повернення, прибутку та дивідендів

Правильне відображення внесків до статутного капіталу та їх повернення в первинних документах, облікових регістрах та на рахунках бухгалтерського обліку є важливим процесом, який стоїть перед бухгалтерською службою підприємств. Однак, необхідно розуміти, що ці операції також підлягають оподаткуванню. Тому важливо відобразити та погасити всі зобов'язання, які виникають під час змін в статутному капіталі.

Розглянемо, які операції підлягають оподаткуванню та за якими ставками.

Грошові внески до статутного капіталу, які є найпоширенішим видом внесків, не оподатковуються взагалі – ні податком на прибуток, ні ПДВ, ні єдиним податком. З'ясуємо чому.

Грошові внески не підлягають оподаткуванню податком на прибуток, оскільки не виникає ні доходів, ні витрат, відповідно немає впливу на фінансовий результат підприємств.

Податком на додану вартість грошові внески до статутного капіталу також не обкладаються, оскільки відсутній факт постачання товарів, робіт та послуг.

А оскільки внески в грошовій формі не включаються до оподаткованого доходу платника єдиного податку, то й не підлягають оподаткуванню єдиним податком.

Щодо *майнових внесків*, то ситуація складніша, адже вони можуть оподатковуватися та можуть виникати податкові різниці в учасника, що здійснює вклад.

Згідно з Податковим кодексом України об'єктом оподаткування ПДВ є операції з постачання товарів та послуг на митній території країни. Під це формулювання підпадає будь-яка передача права розпоряджатися товарами як власник, адже це прирівнюється до продажу товару (пп.14.1.191 ПКУ). Тому внесення вкладів майном підлягає оподаткуванню ПДВ за загальною ставкою 20%. Підприємство, яке отримує вклад, має право на податковий кредит, однак за умови, що на момент отримання вкладу воно вже зареєстроване як платник ПДВ. Підставою для цього слугує зареєстрована податкова накладна в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН). У випадку внесення вкладу від неплательника ПДВ чи фізичної особи, оподаткування не відбувається.

Щодо податку на прибуток, то його об'єктом до оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначають коригуванням бухгалтерського фінансового результату до оподаткування на різниці, що виникають відповідно до положень ПК, але Податковий Кодекс не містить жодних різниць, на які коригували б фінансовий результат від внесків до статутного капіталу. Звичайно, податкові різниці ведуть лише підприємства-учасники великодохідники, малодохідники ж – ні.

Внески в майновій формі у отримувача-єдиноподатника згідно з пп.8. п.292.11 ПКУ не оподатковуються. Незважаючи на те, що у єдиноподатків доходом вважаються будь-які надходження в грошовій, матеріальній та нематеріальній формах, вказані внески не входять до складу оподатковуваних доходів.

Якщо внеском є земельні ділянки, то юридична особа повинна сплачувати *плату за землю* з такої ділянки, внесеної до статутного капіталу, починаючи з моменту державної реєстрації прав власності на таку ділянку.

Якщо підприємство повертає внески зі статутного капіталу, то правила діють ті ж самі, тобто:

- повернення вкладів в грошовій формі – не оподатковується;
- повернення вкладів в майновій формі – прирівнюються до операцій з продажу.

В останньому випадку важливо пам'ятати, що під час сплати:

- ПДВ – відбувається нарахування ПЗ з ПДВ та реєстрація податкової накладної на загальних підставах, а учасник, якому повертається вклад, має право на податковий кредит;
- податку на прибуток – у великодоходників з'являються податкові різниці, які передбачені для продажу ОЗ та НА (ст. 138 ПКУ).
- єдиного податку – тут виникає декілька ситуацій. Якщо внесок повертається тим же майном, що й приймалося – оподаткування не буде. Але якщо внесок, до прикладу, здійснювався грошовими коштами, а повернення відбулося майном, та ще й меншої вартості, то згідно з листом ДФС від 06.05.2016 р. № 839/10/02-32-12-03 таку ситуацію податківці вважатимуть продажем [44]. Тоді потрібно визнати дохід на суму перевищення грошового внеску над поверненим майном. Якщо ж вартість поверненого майна є вищою від суми грошового внеску, то об'єкта оподаткування не виникає.

Також зазначимо, що єдиноподатникам краще уникати ситуацій повернення вкладів в інших формах, ніж відбулося приймання. Грошові вклади краще повертати грошима, а майнові – тим самим майном, для того, щоб податківці не розцінювали такі ситуації як бартерні, які є забороненими для платників єдиного податку.

- Податком на доходи фізичних осіб та військовим збором отримання назад внесків не обкладається. Згідно з пп.163.1.1 ПКУ сума майнового

чи немайнового внеску до статутного капіталу юридичної особи не включається до оподаткованого доходу платника податку.

Кінцевий фінансовий результат діяльності підлягає оподаткуванню *податком на прибуток*.

Платниками є юридичні особи резиденти та нерезиденти. Не сплачують податок неприбуткові установи, організації, бюджетні установи, спілки, асоціації, громадські об'єднання, політичні партії. Також платники єдиного податку не є платниками податку на прибуток.

Об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування фінансового результату (ФР) до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності згідно з П(С)БО або МСФЗ, на різниці, що виникають згідно з положеннями р. III ПКУ (п. 134.1 ПКУ).

Базою оподаткування є грошове вираження об'єкта оподаткування (п. 135.1 ПКУ).

У формульному вигляді правило визначення об'єкта оподаткування в грошовому вираженні буде таким:

Об'єкт оподаткування = ФР до оподаткування* + / – податкові різниці, (2.1)

де фінансовий результат до оподаткування береться з Ф-2 Звіт про фінансові результати (р.2290).

Базовою ставкою є ставка в розмірі 18%.

Під час провадження страхової діяльності юридичних осіб-резидентів одночасно з базовою ставкою податку на прибуток, ставки податку на дохід встановлюються у таких розмірах: 3% та 0%.

До доходів нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їх походження з України застосовуються ставки: 0, 4, 5, 6, 12, 15, та 20% залежно від особливостей діяльності.

Під час провадження букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино) одночасно із ставкою податку на прибуток, визначеною у ст. 136 ПКУ, ставка податку на дохід встановлюється у розмірі: 10 та 18 % [46].

Витрати з податку на прибуток представляють суму поточних або відстрочених витрат з податку. Поточні витрати з податку на прибуток засновані на оподатковуваному прибутку за рік і обчислюються відповідно до законодавства України, резидентом якої є ТОВ «Суффле Агро Україна». Поточні витрати Компанії з податку на прибуток розраховуються з використанням базової податкової ставки – 18%. Згідно з МСБО 12 «Податок на прибуток» ТОВ «Суффле Агро Україна» веде облік відстрочених податкових активів (ВПА) та відстрочених податкових зобов'язань (ВПЗ).

Відстрочений податок на прибуток розраховується за балансовим методом шляхом визначення тимчасових різниць на звітну дату між податковою базою активів та зобов'язань і їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються для всіх оподатковуваних тимчасових різниць, і відстрочені податкові активи визнаються за умови, що існує ймовірність, що оподатковуваний прибуток, проти якого можуть бути застосовані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню, буде отриманий.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується до тих пір, поки не зникне ймовірність того, що достатній оподатковуваний прибуток буде доступним, щоб дозволити відшкодувати вартість частини або цілого активу.

У розрахунку ВПА та ВПЗ беруть участь тільки тимчасові різниці.

Тимчасові різниці бувають двох видів:

1. ТР, що підлягають вирахуванню – призводять до зменшення податкового прибутку (збільшення податкового збитку) в майбутніх періодах і є базою для розрахунку ВПА;
2. ТР, що підлягають оподаткування – будуть включатися в податковий прибуток (зменшення податкового збитку) у майбутніх періодах і є базою для розрахунку ВПЗ.

Отримані суми ВПЗ відображаються як сальдо за кредитом рахунку 54, а ВПА – як сальдо за дебетом рахунку 17 на кінець звітного періоду.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання в межах однієї Компанії представляються згорнуто і в звітності представляється або тільки відстрочений податковий актив, або відстрочене податкове зобов'язання.

Податок на прибуток нараховується Компанією самостійно. Оскільки за минулий звітний рік ТОВ «Суффле Агро Україна» отримало дохід, який перевищує 20 млн. грн, то сплата податку та подання звітності у 2020 році відбувається щокварталу. При цьому податкова декларація розраховується наростаючим підсумком.

Згідно із Законом України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» з чистого прибутку товариств виплачуються *дивіденди* особам, які були учасниками таких товариств на день прийняття рішення про виплату дивідендів, пропорційно до розміру їхніх часток [21].

Відповідно до ПКУ дивідендами є платіж, що здійснюється юридичною особою, у тому числі емітентом корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів на користь власника таких корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів та інших цінних паперів, що засвідчують право власності інвестора на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку [45].

Виплата здійснюється грошовими коштами в готівковій чи безготівковій формі в термін не більше 6 місяців від дати прийняття такого рішення, якщо інше не встановлено одностайним рішенням загальних зборів учасників [21].

Однак, законом передбачено певні обмеження:

- якщо товариство має заборгованість перед учасниками, що вибули або їх правонаступниками, то воно не зможе нарахувати та виплатити дивіденди;
- і навпаки – якщо учасник має заборгованість перед товариством щодо своїх внесків до статутного фонду, то йому дивіденди не нараховуються;

- перед виплатою дивідендів товариству необхідно впевнитись, що грошових коштів, інших високоліквідних активів буде достатньо як для виплати дивідендів, так і для погашення вимог кредиторів за зобов'язаннями, термін виконання яких настав.

Оподаткування дивідендів залежить від того кому ці кошти виплачуються (фізичній чи юридичній особі) та на якій системі оподаткування вона знаходиться.

Відразу зазначимо, що дивіденди не оподатковуються єдиним соціальним внеском.

Якщо дивіденди виплачуються фізичній особі, то товариство не несе ніяких податкових зобов'язань, але повинне утримати ПДФО та військовий збір. При цьому ставка ПДФО для загальносистемника буде – 5%, а для єдиноподатника – 9%. Ставка військового збору залишається звичайною – 1,5%.

При виплаті дивідендів для юридичних осіб постає необхідність нарахування та сплати авансового внеску з податку на прибуток. Але тільки за умови, що сума нарахованих дивідендів за відповідний період перевищує об'єкт оподаткування з податку на прибуток за той же період. Ставка залишається звичайною – 18%.

Формула розрахунку дивідендного авансу з податку на прибуток виглядає так:

$$\text{АВ ПнП} = (\text{Д} - \text{ООп}) \times 18\%, \quad (2.2)$$

де АВ ПнП – дивідендний аванс з податку на прибуток;

Д – сума розрахованих дивідендів за відповідний період;

ООп – об'єкт оподаткування податком на прибуток.

Авансовий внесок перераховують до бюджету до/або одночасно з виплатою дивідендів.

В майбутньому підприємство може зарахувати авансовий внесок в сплату податку на прибуток наступних періодів.

З моменту створення ТОВ «Суффле Агро Україна» дивіденди не виплачувались.

Отже, операції внесення вкладів до статутного капіталу та їх повернення підлягають оподаткуванню. Внески, здійснені грошовими коштами, не оподатковуються, як і їх повернення. Операції внесення та повернення вкладів в майновій формі – оподатковуються та прирівнюються до операцій з продажу. Прибуток товариств є об'єктом оподаткування податку на прибуток, ставка при цьому залежить від виду діяльності, що здійснює суб'єкт господарювання. При виплаті дивідендів фізичним особам товариства несуть зобов'язання лише з утримання ПДФО та військового збору, при виплаті дивідендів юридичним особам оподатковують суму перевищення нарахованих дивідендів над об'єктом оподаткування податку на прибуток. Такий платіж називається дивідендним авансом з податку на прибуток.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

3.1. Покращення обліку власного капіталу підприємства в умовах автоматизованої обробки

Розвиток сучасних технологій та удосконалення комп'ютерних технік вплинули на всі сфери життя людства. Бізнес-сфера однією з перших реагує на зміни комп'ютерних технологій. Здатність комп'ютерних програм швидко опрацьовувати великі обсяги інформації та вчасно реагувати на зміни тих чи інших показників залежно від заданих умов, а також зменшення виникнення помилок зумовило їх запровадження у всіх галузях економіки.

Тривалий час комп'ютерні програми вважалися лише своєрідними реєстраторами інформаційних даних. Однак постійне їх вдосконалення призвело до того, що в своєму функціоналі вони тепер мають цілі алгоритми для аналізу та прогнозування. Не дивно, що на великих заводських підприємствах внаслідок таких новацій замість 20-30 працівників на одному виробничому процесі залишилося 2-3 для керування програмами.

Навіть найпростіше програмне забезпечення дозволяє керувати окремими виробничими ланками підприємства, здійснювати контроль за станом та продуктивністю роботи обладнання. Складніші програми забезпечують ведення обліку за окремими напрямками, наприклад такими, як: облік грошових коштів, облік ТМЦ, в тому числі процес формування та використання власного капіталу підприємств.

На ринку комп'ютерних програм представлені і спеціалізовані програми, які можуть зібрати та аналізувати всю інформацію про діяльність підприємства, систематизувати її, узагальнити та відобразити фінансову та податкову звітність. Більше того, такі програми можуть відправити сформовану звітність користувачам за допомогою засобів електронного зв'язку чи електронної пошти.

В сучасних умовах автоматизація та запровадження інформаційних систем бухгалтерського обліку власного капіталу стає одним з найважливіших завдань переважної кількості підприємств. Власне, від вдало підібраних алгоритмів комп'ютерної обробки облікової інформації буде залежати й ефективність ведення бухгалтерського обліку процесу формування та використання складових власного капіталу.

Дослідженням особливостей впровадження комп'ютерних програм, автоматизації обліку та проблем, що виникають під час цих процесів займалися такі вчені, як: Івахненко С.В., с., Козак М.І., Огійчук М.Ф., Царенко О.М., Клименко О.В. та інші.

Зокрема, Огійчук М.Ф. стверджує, що зручність та якість бухгалтерської програми залежить від того наскільки зручно і швидко можна вводити інформацію та змінювати раніше введені дані [46].

Царенко О.М. акцентує увагу на тому, що міжнародні стандарти бухгалтерського обліку внесли свої корективи в облікові програми – питання складання та подання фінансової звітності стали жорсткіше регламентуватися [47], відповідно, вітчизняне програмне забезпечення потребує внесення змін.

На думку Івахненкова С.В., «застосування комп'ютерів змінює зміст та організацію праці облікового персоналу: зменшується кількість ручних операцій з обробки первинних документів, систематизації облікових показників, заповнення регістрів та звітних форм; облікова праця стає більш творчою, спрямованою на організацію й удосконалення обліку» [48].

Із запровадженням комп'ютерних програм в обліковий процес підприємства відбувається поступове усунення працівників від виконання рутинних операцій при організації обліку та управлінні діяльністю підприємства. Однак при цьому не зменшується важливість роботи, що виконується людьми. На них покладається контроль за правильністю обраних алгоритмів обробки даних в системі та їх відповідність чинному законодавству.

Сучасні знаряддя автоматизації допомагають звести проблему неточності даних до мінімуму, дозволяють швидко знаходити потрібну інформацію у

великих масивах даних. Втім, впровадження автоматизації буде ефективним лише тоді, коли її фокус направлений на користувача, тоді швидкість та якість управлінських рішень зростатиме після такого впровадження.

Ринок інформаційних технологій представлений значною кількістю програмних продуктів для ведення бухгалтерського обліку як вітчизняного, так і зарубіжного виробництва. Вони настільки різноманітні, що будь-який власник може обрати програмне забезпечення з огляду на свою специфіку діяльності.

Через особливість виробничого процесу більшість підприємств застосовують стандартні професійні програмні продукти такі, як «1С:Бухгалтерія», «ПАРУС», «Галактика» тощо, але які модернізовані на замовлення конкретного суб'єкта господарювання, що вирішують автоматизацію окремих завдань обліку.

Ринок пропонує як програми з обмеженим функціоналом для звуженої об'єктної області використання, так і цілі комплекси інтегрованих систем управління підприємством ERP класу для великих компаній. ERP системи (англ. Enterprise Resource Planning System – система планування ресурсів підприємства) призначені для автоматизації управління та обліку [49]. Модулі таких систем орієнтовані на автоматизацію всіх процесів діяльності компанії.

В Україні існує необхідність введення ERP-систем для пришвидшення процесів збирання, обробки та аналізу інформації, яка надходить з різних джерел, а також для оперативного прийняття управлінських рішень та узгодженості дій в умовах конкурентного ведення бізнесу.

Потужною системою планування ресурсів підприємства (ERP) є SAP. В організації бухгалтерського та управлінського обліку ТОВ «Суффле Агро Україна» використовує саме програмне забезпечення SAP ERP. Під час заснування Суффле Агро Україна та при виборі програмного бухгалтерського забезпечення вирішальну роль відіграв успішний досвід використання такої програми в материнській компанії та інших дочірніх підприємствах.

Система SAP Enterprise Resource Planning (ERP) є продуктом німецької компанії SAP AG і слугує засобом комплексної автоматизації великих

підприємств. SAP є світовим лідером з виробництва програмного забезпечення і супроводу пов'язаних сервісів для компаній. Завдяки можливості спеціалізованого контролю та управління потоками операцій SAP ERP дозволяє здійснювати глобальне планування потреб у ресурсах підприємства.

Шляхом впровадження системи SAP ERP можливо стандартизувати висвітлення в обліку результатів операцій, місцем виникнення яких є різні структурні підрозділи (філії, цехи, представництва), мінімізувати операційні ризики ручного виконання бухгалтерських проводок, так як документи опрацьовуються працівниками бухгалтерії виходячи з їх економічного змісту, а формування бухгалтерських проводок в Головній книзі SAP ERP (FI) відбувається за попередніми налаштування.

ERP SAP складається з набору функціональних модулів, основними з яких є:

- «Управління матеріальними потоками» (Materials Management – MM);
- «Продажі та збут» (Sales and Distribution – SD);
- «Планування виробництва» (Production Planning – PP);
- «Управління якістю» (Quality Management – QM);
- «Бухгалтерський облік» (Financial Accounting – FI);
- «Управлінський облік і звітність» (Controlling – CO);
- «Облік основних засобів» (Asset Accounting – AA);
- «Управління персоналом» (Human Resources – HR);
- «Управління проектами» (Project System – PS);
- «Стратегічне управління підприємством» (Strategic Enterprise Management – SEM);
- «Технічне обслуговування та ремонт устаткування» (Plant Maintenance – PM);
- «Управління бюджетом» (Public Sector Management – Finance Management – PSM-FM) [50].

Отже, програмне забезпечення SAP ERP містить складну організаційно-виробничу структуру і дозволяє вирішувати проблеми не лише фінансового та

управлінського обліку, але й питання планування, контролю, аналізу, управління технологічними процесами та забезпечення комплексною й достатньою інформацією менеджерів підприємств.

Оскільки більшість підприємств України в цілях ведення обліку використовують програмне забезпечення 1С ми вирішили порівняти SAP та 1С на предмет виявлення переваг та недоліків (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Порівняльна характеристика програмного забезпечення SAP та 1С

Критерії оцінки	Програмний продукт	
	SAP	1С
Ознака ERP системи	Так	Так
Наявність комплексної автоматизації та окремих елементів управління	Так	Так
Об'єктивна зорієнтованість	Управлінська	Бухгалтерська
Країна виробник	Німеччина	Росія
Вартість	Близько 10-20 тис. дол.	Близько 6-7 тис. дол.
Адаптація під українське законодавство	Низький рівень адаптації	Адаптоване
Переваги	– галузева універсальність; – висока захищеність інформації; – підвищення якості управлінських рішень; – зручність подання внутрішніх звітів для Групи Суффле.	– розширений графічний інтерфейс; – наявність готових налаштувань; – подання електронної звітності; – регулярні оновлення програми відповідно до змін законодавства; – відсутність потреби у високій кваліфікації спеціалістів.
Недоліки	– висока вартість; – довготривалий процес провадження; – низька адаптація до вітчизняного законодавства; – незручна мова програмування.	– недостатньо висока швидкість проведення обрахунків; – неможливість проведення обліку в динаміці; – потреба у послугах підтримки та оновлення; – низька безпека інформації.

Джерело: розроблено автором на основі [50, 51].

Як бачимо з таблиці, SAP має ряд недоліків з яких найбільшими є вартість програмного забезпечення, незручний інтерфейс та низький рівень адаптації до чинного законодавства. Однак, у виправдання до останнього недоліку, зазначимо, що за ТОВ «Суффле Агро Україна» закріплено декілька кураторів SAP. При виникненні будь-яких проблем або необхідності оновлення середовища системи у зв'язку із зміною законодавства Суффле звертається в телефонному режимі або за допомогою електронної пошти до кураторів, які оперативно вносять зміни до системи. Також, враховуючи специфіку діяльності Суффле, французьке походження та належність до Групи компаній Суффле, використання саме системи SAP є просто необхідністю.

Оскільки в більшості зарубіжних країн до складових власного капіталу підприємства відносять статутний капітал, резервний капітал та нерозподілені прибутки, то такі ж рахунки з обліку власного капіталу заведені в Суффле. Підприємству доцільно було б завести в системі і інші рахунки, які призначені для обліку власного капіталу, аби при виникненні операцій з ними не чекати системних коригувань, а оперативно відображати зміни.

Інформація щодо обліку власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна» відображається в системі SAP у транзакції FBL3N «Рахунки головної книги» шляхом вибору рахунків, на яких обліковується капітал підприємства.

Перевагою системи є можливість надання доступу до транзакцій. Таким чином, всі операції обліку власного капіталу є захищеними, а здійснювати проведення операцій можуть лише окремі уповноважені особи.

Використання системи SAP дозволяє підвищити оперативність ведення обліку власного капіталу Товариства, збільшити рівень його деталізації, посилити контроль за достовірністю та правильністю облікової інформації на всіх етапах її обробки. З іншого боку, комп'ютеризація ведення обліку власного капіталу дає змогу зменшити трудомісткість виконання окремих операцій, усунути дублювання інформації при веденні обліку окремих операцій, звільнити бухгалтера від розрахункової роботи.

В системі залежно від змісту операцій з власним капіталом, колонки, які формуються з об'єднаних документів, можуть бути доповнені додатковою інформацією про суму документа, про контрагента, про склад тощо. На основі кожного проведеного документа з обліку власного капіталу можна сформувати звіт про результати проведення, відобразити, з яких регістрів були зроблені рухи.

Також варто додати, що доволі складною залишається проблема дооцінки (уцінки) капіталу, оскільки проведення переоцінки активів є складним та багаторівневим процесом, складність якого полягає в тому, що він потребує досить трудомістких розрахунків на усіх етапах його здійснення: від обґрунтованості прийнятого рішення про проведення переоцінки до визначення її кінцевих результатів. Важливим моментом є автоматизація розрахунків переоцінки, яку можна здійснити, використовуючи навіть програму Microsoft EXCEL. Але самого Microsoft EXCEL не достатньо для повноцінного ведення обліку на підприємствах [52].

Отже, в сучасних умовах автоматизація та запровадження інформаційних систем бухгалтерського обліку власного капіталу стає одним з найважливіших завдань переважної кількості підприємств, а від вдало підібраних алгоритмів комп'ютерної обробки облікової інформації буде й залежати ефективність ведення бухгалтерського обліку процесу формування та використання складових власного капіталу. В організації бухгалтерського та управлінського обліку ТОВ «Суффле Агро Україна» використовує саме програмне забезпечення SAP, яке є інтегрованою системою управління підприємством ERP класу. На цей вибір вплинув досвід застосування такої програми материнської компанією та іншими дочірніми підприємствами Суффле.

В ході дослідження було здійснено порівняння програмного забезпечення SAP та 1С, яке широко використовується на теренах України, і виявлено, що з огляду на специфіку діяльності Товариства, французьке походження та належність до Групи компаній Суффле, SAP найкраще підходить для обліку діяльності.

Використання системи SAP дозволяє підвищити оперативність ведення обліку власного капіталу Товариства, підвищити рівень його деталізації, посилити контроль за достовірністю та правильністю облікової інформації на всіх етапах її обробки. Всі операції обліку власного капіталу є захищеними, через вибір кому надавати доступ до відповідних транзакцій, а здійснювати проведення операцій можуть лише окремі уповноважені особи. Недоопрацьованим залишається питання дооцінки (уцінки) капіталу, через відсутність можливості автоматичних розрахунків в системі на всіх етапах цього процесу.

3.2. Напрями вдосконалення фінансової звітності та аудиту власного капіталу підприємства

Удосконалення бухгалтерського обліку власного капіталу повинно відбуватися з урахуванням міжнародного досвіду та сучасних тенденцій в обліковій сфері.

Все більше підприємств переходить на ведення обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності, а ті, котрі ще не перейшли, порівнюють національні та міжнародні стандарти, шукаючи переваги та недоліки. Але як одним, так і іншим необхідно бути на контролі, адже постійно переглядаються та змінюються регламентуючі документи, нормативні акти, розробляються методи покращення обліку, зокрема обліку власного капіталу.

Власний капітал виступає одним з основних складових фінансової звітності як за національними, так і за міжнародними стандартами. Для керівників та користувачів фінансової звітності надважливе значення мають розмір та структура власного капіталу.

Для розкриття інформації про власний капітал за національними стандартами використовується форма звітності №4 – Звіт про власний капітал, за міжнародними стандартами – Звіт про зміни у власному капіталі.

За міжнародними вимогами облік власного капіталу не регламентується окремим стандартом. Відповіді на деякі питання обліку та звітності при операціях з власним капіталом надає у Тлумаченнях Комітет з тлумачень Міжнародної фінансової звітності, зокрема – КТМФЗ 17 «Виплати негрошових активів власникам».

Якщо порівнювати міжнародні та вітчизняні стандарти обліку власного капіталу, то схожим є наявність поділу на окремі структурні елементи та розрахунків, який передбачає, як зазначалося, вирахування зобов'язань із складу активів. Однак за міжнародними стандартами додатково зазначаються вид, номінальна вартість, а також кількість випущених акцій.

МСБО 1 «Подання фінансової звітності» вимагає розкриття у звітності підприємства наступної інформації щодо власного капіталу, а саме:

- 1) загальний сукупний прибуток за період повинен відображатися із зазначенням окремо загальних сум, що відносяться до власників материнського підприємства та до неконтрольованих часток;
- 2) до кожного структурного елемента власного капіталу повинні наводитися впливи ретроспективного застосування або ретроспективного перерахунку, які визначені відповідно до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»;
- 3) кожен структурний елемент повинен розкриватися шляхом подання вартості на початок та кінець періоду, окремо відображаючи зміни в результаті:
 - прибутку чи збитку;
 - іншого сукупного прибутку;
 - операцій з власниками, показуючи окремо їх внески та виплати для них, а також зміни у частках власності у дочірніх підприємствах, які не спричинили втрату контролю.

Статті власного капіталу відповідно до МСФЗ у звітності відображаються згорнуто, за національними – деталізовано, що дозволяє чітко розрізняти структурні елементи у звітності.

Склад фінансової звітності за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» майже повністю відповідає структурі фінансової звітності згідно з МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [40]. Проте, враховуючи те, що в МСБО 1 не визначено чітко встановлених форм фінансової звітності і, для їх складання підприємства послуговуються формами визначеними НП(С)БО 1, виникають деякі суперечності. Зокрема, згідно з МСБО 1 Звіт про фінансовий стан повинен включати, як мінімум, статті, що подають такі суми: випущений капітал і резерви, що відносяться до власників материнського підприємства, зобов'язання та активи щодо поточного податку [40, п. 54]. Власний капітал та резерви, водночас, поділяють на різні класи, такі як: сплачений капітал, емісійний дохід та капітальні резерви [40, п. 78], що не зовсім відповідає класифікації складових власного капіталу згідно з НП(С)БО.

Проведений аналіз вимог МСБО 1 та НП(С)БО 1 свідчить, що вимоги до Звіту про зміни у власному капіталі відповідають змісту та формі Звіту про власний капітал щодо інформаційного забезпечення.

На нашу думку, відображення внесків до незареєстрованого статутного капіталу складовою частиною зареєстрованого (пайового) капіталу у Формі №1 Баланс (Звіті про фінансовий стан) є недоцільним, адже у випадку відмови реєстрації такі внески будуть повернуті засновникам товариства без погодження з кредиторами.

Згідно з вимогами МСБО 1 «Подання фінансової звітності» суб'єкти господарювання додатково відображають:

- 1) якісну інформацію про цілі, політики та процеси суб'єкта господарювання щодо управління капіталом, додаючи опис того, що управляється як капітал; характер зовнішніх вимог та як ці вимоги враховані в управлінні капіталом; як досягаються цілі з управління капіталом;
- 2) зведені кількісні дані про те, що управляється як капітал.
- 3) виконання протягом періоду зовнішніх вимог стосовно капіталу та наслідки такого невиконання.

Ці розкриття суб'єкт господарювання формулює на основі внутрішньої інформації, наданої керівному персоналу [40, п. 135]. Таким чином, МСБО 1 передбачає розкриття набагато ширшого кола інформації, ніж це передбачено вимогами НП(С)БО 1.

Застосування МСФЗ на ТОВ «Суффле Агро Україна» має ряд переваг, зокрема це:

- можливість отримання необхідної інформації для прийняття управлінських рішень;
- забезпечення порівнянності звітності з іншими дочірніми підприємствами материнської компанії, незалежно від того, резидентом якої країни вони є і на якій території здійснюють господарську діяльність;
- можливість залучення іноземних інвестицій та позик;
- престижність, забезпечення більшої довіри з боку потенційних партнерів;
- через жорсткіші вимоги, які ставлять міжнародні стандарти інформація у звітності є надійнішою;
- прозорість інформації, що забезпечується шляхом дотримання правил її складання, а також деталізованими поясненнями до звітності [53].

Ми вважаємо, що в цілях євроінтеграції та покращення співпраці із зарубіжними країнами, необхідно на державному рівні здійснити перехід до Міжнародних стандартів фінансової звітності або проводити гармонізацію національних стандартів, що полегшить роботу бухгалтерів підприємств та збільшить можливість залучення закордонних інвестицій.

Ефективність управління рухом статутного капіталу залежить від наявності в керівництва необхідної економічної інформації. Основу такої інформації складає облікова інформація. З метою покращення облікового та контрольного процесу підприємствам варто розробити пакет внутрішньої звітності щодо операцій з статутним капіталом. Впровадження такої звітності дозволить керівникам швидко приймати управлінські рішення, оперативно реагувати на запити засновників щодо повноти, обсягу та структури статутного

капіталу, його руху та джерел формування, нарахування та виплати різних видів корпоративних зобов'язань.

Без запровадження якісної системи контролю за змінами величини та структури власного капіталу неможливо організувати ефективний процес його управління. Крім системи внутрішнього контролю, який покладено на головного бухгалтера та фінансових контролерів, важливе місце посідає аудит власного капіталу.

Станом на сьогодні відсутня загальноприйнята методика аудиту власного капіталу. Вітчизняні вчені не можуть надати чіткий перелік аудиторських процедур власного капіталу, оскільки цей перелік значно різниться залежно від того чи здійснюється перевірка акціонерних товариств чи товариств з різними видами відповідальності. Відсутність чіткого переліку аудиторських процедур призводить до появи «творчості» в аудиторській діяльності. Необхідно на законодавчому рівні конкретизувати вимоги до методики аудиту та узагальнення результатів. Покращенню аудиту сприяло б і поширення практики розробки системи внутрішньої стандартизації, що на сьогодні зустрічається вкрай рідко.

В цілях проведення ефективного та результативного аудиту аудиторів необхідно обговорити складові загального аудиторського плану, аудиторські процедури та узгодити їх з внутрішнім регламентом роботи фахівців підприємства.

При проведенні аудиту аудитор повинен перевірити відповідність суми зареєстрованого капіталу, яка відображена в облікових регістрах, та суми, які містяться в статутних документах та фінансовій звітності.

За результатами аудиторських перевірок в обліку статутного капіталу найчастіше виявляються наступні помилки:

- відсутність ліцензій або прострочення їх термінів на проведення видів діяльності, що вказані в статуті;
- порушення законодавства щодо створення статутного капіталу;
- внесення засновниками своїх часток не в строк та не в повному обсязі;

- невідповідність процесів вибуття та приймання нових учасників чинним законодавчим актам;
- при виході учасників зі складу засновників товариства неправильно відбувається розрахунок вкладів;
- неправильне визначення вартості внесених активів, відповідно спотворення вартості зареєстрованого капіталу;
- помилки у відображенні процесів формування та зміни статутного капіталу на рахунках бухгалтерського обліку.

Оскільки додатковий капітал, в основному, складається із сум приросту вартості (переоцінки) основних засобів та інших активів, аудиторам слід перевірити правильність і законність відображення такої переоцінки в бухгалтерському обліку.

При проведенні аудиту резервного капіталу, який служить джерелом для покриття непередбачених втрат і т. п., необхідно перевірити відповідність його мінімального розміру чинному законодавству і максимального – статутним документам, тобто аудиторі слід детально вивчити статут досліджуваного підприємства.

Основними шляхами удосконалення проведення аудиту власного капіталу є:

- удосконалення форм первинної документації;
- удосконалення форм звітності;
- удосконалення аналітичного та синтетичного обліку складових власного капіталу;
- покращення існуючого методологічного забезпечення обліку капіталу;
- пропонується в наказі про облікову політику зазначити оптимальне співвідношення між статутним і резервним капіталом і порядок розподілу майна у зв'язку із виходом учасників.

Отже, вдосконалення бухгалтерського обліку власного капіталу повинно відбуватися з урахуванням міжнародного досвіду та сучасних тенденцій в обліковій сфері. На сьогодні організація обліку власного капіталу має ряд

недоліків, серед яких відсутність окремого стандарту для обліку власного капіталу. За МСФЗ інформація про власний капітал у фінансовій звітності має бути чітко згрупованою за статтями, вітчизняні стандарти, навпаки, вимагають деталізацію за структурними елементами.

На нашу думку, у Балансі (Звіті про фінансовий стан) недоцільно у складі зареєстрованого (пайового) капіталу показувати внески до незареєстрованого статутного капіталу, оскільки в разі відмови в його реєстрації внески будуть повернуті засновникам підприємства, без погодження з кредиторами.

Ми вважаємо, що необхідно на державному рівні здійснити перехід до Міжнародних стандартів фінансової звітності, таким чином відбудеться євроінтеграція в плані ведення бухгалтерського обліку та складання звітності. Це також дасть ряд переваг для вітчизняних підприємств.

Щодо аудиту власного капіталу, то варто зазначити, що наразі в Україні відсутня загальноприйнята методологія аудиту власного капіталу, відповідно відсутній чіткий перелік аудиторських процедур, що негативно впливає на процес аудиту власного капіталу, так як породжує більш «творчий» підхід в аудиторів. Також підприємствам доцільно розробити пакет внутрішньої звітності щодо операцій з статутним капіталом, що дозволить швидко приймати управлінські рішення, оперативно реагувати на запити засновників щодо повноти, обсягу та структури статутного капіталу, його руху та джерел формування, нарахування та виплати різних видів корпоративних зобов'язань.

3.3. Податкова реформа 2020 року: аналіз нововведення про «конструктивні» дивіденди

З метою протидії агресивному податковому плануванню у світі впроваджено та використовується багато різних податкових інструментів. Серед них є концепція «конструктивних дивідендів», яка вдало застосовується для обкладення податком прихованих дивідендів у США, Німеччині, Ірландії, Японії, Австрії, Іспанії та в інших країнах. За такої концепції за конструктивні

дивіденди приймаються суми, що виплачені юридичною особою для акціонера, засновника або учасника за товари, роботи або послуги з порушенням принципу «витагнутої руки».

Принцип «витагнутої руки» (arm's length principle) визначається Керівництвом Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) як принцип оподаткування взаємозалежних компаній, згідно з яким розрахунок податкових зобов'язань робиться ґрунтуючись на ринкових цінах за угодами між пов'язаними платниками податків, начебто компанії були не пов'язані [54].

Відповідно до пп. 39.1.1. п. 39.1 ст. 39 ПКУ, платник податку, який бере участь у контрольованій операції, повинен визначати обсяг його оподатковуваного прибутку відповідно до принципу «витагнутої руки» [54].

Тема прихованих дивідендів є актуальною в першу чергу для компаній, які мають контрольовані операції. Критерії таких операцій визначено Податковим кодексом, а саме:

1. Операція повинна здійснюватися з нерезидентом. Тобто, всі операції з контрагентами-резидентами не підпадають під контрольовані і, відповідно, не стосуються теми оподаткування конструктивними дивідендами.
2. Наступні критерії групуються за такими ознаками:
 - суб'єктивним складом (робота з пов'язаними особами);
 - типом господарських операцій (посередницькі операції із придбання або продажу товарів, робіт, послуг через нерезидента комісіонера);
 - об'ємом операцій (сукупний об'єм з конкретним контрагентом має перевищувати 10 млн. грн);
 - об'ємом доходу від всієї діяльності, які зазначаються в бухгалтерському обліку за звітний рік (має перевищувати 150 млн. грн).

Операції, для визначення контрольованими, повинні підпадати одразу під 4 критерії.

Зазначимо, що згідно із Законом України «Про акціонерні товариства» пов'язаними особами (афілійованими особами) є юридичні особи за умови, що

одна з них здійснює контроль за іншою або обидві особи перебувають під контролем третьої сторони [23].

Оскільки ТОВ «Суффле Агро Україна» є великим експортером зернових культур, на постійній основі співпрацює з багатьма великими закордонними компаніями і є однією з Групи компаній Суффле (Soufflet Group), тобто здійснює операції, які підпадають під всі критерії, для неї особливо важливо розглянути питання оподаткування конструктивних дивідендів, щоб уникнути несплати податкових зобов'язань та нарахування штрафних санкцій.

Починаючи з 23 травня 2020 року в силу вступив закон України №466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон №466), який передбачає ряд податкових новацій. Закон №466 має на меті імплементацію положень Плану протидії практикам розмивання оподаткованої бази й виведення прибутку з-під оподаткування (План дій BEPS). Концепція «конструктивних дивідендів», яка передбачається цим законом, спрямована на виявлення прихованих дивідендів в операціях з нерезидентами та їх оподаткування як доходів нерезидентів, отриманих у вигляді дивідендів.

Раніше відповідно до пп.14.1.49 ст. 14 ПКУ при визначенні дивідендів головним критерієм був розподіл чистого прибутку або його частини і спрямування такого грошового платежу юридичною особою для засновника та/або учасника [45]. Прийнятий закон прирівнює до дивідендів ще чотири групи платежів (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Групи платежів, які за Законом № 466-IX прирівнюються до дивідендів

№ з/п	Вид платежу	Статус нерезидента, який здійснює та/або отримує платіж
1	Суми процентів, роялті та/або доходів у вигляді платежів за цінні папери (корпоративні права), що виплачуються на користь нерезидента понад суму, яка відповідає принципу «витягнутої руки»	- Нерезидент — пов'язана особа (пп. «а» пп. 39.2.1.1 ст. 39 ПКУ); - нерезидент із переліку «низькоподаткових» юрисдикцій (пп. «в» пп. 39.2.1.1 ст. 39 ПКУ); - нерезидент із переліку організаційно-правових форм (пп. «г» пп. 39.2.1.1 ст. 39 ПКУ)
2	Вартість товарів (робіт, послуг), що придбаваються у нерезидента, понад суму, яка відповідає принципу «витягнутої руки»	
3	Сума заниження вартості товарів (робіт, послуг), які продаються нерезиденту, порівняно із сумою, яка відповідає принципу «витягнутої руки»	
4	Виплата в грошовій або негрошовій формі, що здійснюється юридичною особою на користь нерезидента України у зв'язку зі зменшенням статутного капіталу, викупом юридичною особою корпоративних прав у власному статутному капіталі, виходом учасника зі складу господарського товариства або іншої аналогічної операції між юридичною особою та її учасником, якщо операція призводить до зменшення нерозподіленого прибутку юридичної особи	Нерезидент є засновником та/або учасником юридичної особи (пп. 14.1.49 ст. 14 ПКУ)

Джерело: розроблено автором на основі [45, 55].

Таким чином, відбулося розширення бази оподаткування. Платежі, які за юридичною суттю не є дивідендами, прирівнюються до них.

Для визначення перших трьох груп прихованих дивідендів повинен застосовуватися принцип «витягнутої руки», який є основним інструментом для визначення контрольованих операцій за правилами трансферного ціноутворення [55].

Можливі 2 варіанти використання цього принципу. Згідно з *першим варіантом* – у складі контрольованих операцій за стандартною процедурою трансферного ціноутворення:

1. формування та подання звіту про контрольовані операції за результатами податкового (звітного року);

2. підготовка документації щодо трансферного ціноутворення та збільшення фінансового результату до оподаткування на суму прирівняних дивідендів.

Другий варіант – якщо виплати, за результатами податкового (звітного) року не підпадають під визначення контрольованих операцій через недосягнення вартісних критеріїв, то перевірці підлягають будь-які суми прирівняних дивідендів, виплата яких здійснювалася «контрольованому» нерезиденту протягом звітного року.

Якщо суми платежів не відповідають зазначеному принципу, тобто завищені в операціях купівлі або занижені в операціях продажу, то суми таких «відхилень» визнаються прирівняними дивідендами.

Остання група платежів ідентифікується за допомогою використання норм корпоративного законодавства та правил бухгалтерського обліку.

Після ідентифікації суми прирівняних дивідендів підлягають оподаткуванню. Передбачено два податки:

1. авансовий внесок з податку на прибуток;
2. податок на доходи із джерелом їх походження з України (далі — податок на репатріацію).

Авансовий внесок з податку на прибуток з прирівняних до дивідендів платежів нараховується тільки на платежі першої та четвертої групи.

Базою для нарахування авансового внеску для першої групи платежів буде різниця суми по процентах, роялті та/або доходів у вигляді платежів за цінні папери (корпоративні права) та суми, яка відповідає принципі «витягнутої руки».

Для четвертої групи, яка не є об'єктом контролю по трансферному ціноутворенню, базою є сума нерозподіленого прибутку, що фактично розподіляється після прийнятого рішення про зміну статутного капіталу в бік зменшення, викуп юридичною особою корпоративних прав у власному капіталі, вихід учасника зі складу засновників, або інше рішення учасників, що тягне за собою фактичний розподіл нерозподіленого прибутку на користь учасників [55].

Варто зазначити, що зараз авансовий внесок розраховується лише з суми перевищення дивідендів, що підлягають виплаті, над величиною об'єкта оподаткування за рік, за результатами якого виплачуються дивіденди.

Ставка за авансовим внеском з податку на прибуток становитиме 18%. Його сума не буде зменшувати суму дивідендів, повертатися платнику податків або зараховуватися в рахунок погашення грошових зобов'язань з інших податків і зборів (обов'язкових платежів).

Розрахунок та сплата авансового внеску з прирівняних дивідендів повинні відбуватися одночасно з поданням податкової декларації з податку на прибуток підприємств, тобто протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року.

Однак, для першої групи платежів є виняток, який дозволяє не сплачувати авансовий внесок з суми прирівняних дивідендів першої групи, якщо платник податку відобразив у податковій декларації збільшення фінансового результату до оподаткування на суму такого платежу за правилами ст. 39 ПКУ.

Податок на доходи нерезидента, так званий податок на репатріацію, становитиме 15 % і буде стягуватися з усіх прирівняних до дивідендів виплат нерезиденту, якщо суми таких виплат перевищують суми, які відповідають принципу «витягнутої руки». Така ставка буде застосовуватися, якщо іншої не встановлено міжнародним договором.

Слід зауважити, що сплата податку на репатріацію з суми прирівняних дивідендів не звільнятиме утримання цього податку з повної суми відповідної виплати нерезиденту. Тобто податок на репатріацію потрібно буде сплачувати двічі, але за різними ставками та правилами [55].

Всі нововведення будуть чинними з 1 січня 2021 року.

З огляду на відповідні зміни керівництву ТОВ «Суффле Агро Україна» рекомендуємо здійснити наступні кроки :

- розпочати тестування операцій із пов'язаними особами на дотримання принципу «витягнутої руки»;
- здійснити оцінку у разі виявлення ризиків;

- розробити шляхи мінімізації виявлених ризиків, здійснити оцінку у фінансовому еквіваленті;
- прийняти економічно обґрунтоване рішення щодо подальшої моделі діяльності.

Отже, концепція конструктивних дивідендів є досить справедливим механізмом оподаткування прихованого розподілення прибутку. Концепція, запроваджена Законом № 466-IX, передбачає, що певні операції з нерезидентами здійснено на неринкових умовах або операції з цінними паперами та корпоративними правами, що опосередковано можна вважати розподіленням прибутку, прирівнюватимуться до дивідендів з метою оподаткування.

З огляду на прийнятий закон вже з січня 2021 року податківці зможуть виявляти так звані «приховані» дивіденди та, аналізуючи операції з пов'язаними особами, донараховувати податкові зобов'язання.

Оскільки ТОВ «Суффле Агро Україна» є великим експортером зернових культур, на постійній основі співпрацює з багатьма великими закордонними компаніями і є однією з Групи компаній Суффле (Soufflet Group), тобто здійснює операції, які підпадають під всі критерії визначення операцій як контрольованих, для неї особливо важливо розглянути питання оподаткування конструктивних дивідендів, щоб уникнути несплати податкових зобов'язань та нарахування штрафних санкцій. Керівництву ТОВ «Суффле Агро Україна» доцільно вже розпочати тестування операцій із пов'язаними особами на дотримання принципу «витягнутої руки».

ВИСНОВКИ

Власний капітал є основою організації діяльності будь-якого підприємства, а також її гарантією. Цією категорією почали оперувати досить давно і її можна розглядати як з бухгалтерської, так і з господарської та юридичної та точок зору.

Власний капітал являє собою різницю між активами і зобов'язаннями підприємства та складається з таких структурних елементів, як: зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений та вилучений капітали, кожен з яких має свої особливості формування та чинить вплив на загальну величину (в сторону зменшення або збільшення).

Найважливішою складовою є статутний капітал, який має багато вимог та обмежень щодо процесу формування, складу учасників та, власне, розміру залежно від типу підприємства, щодо дозволених та заборонених внесків, оцінки таких внесків. Всі ці вимоги здійснюють значний вплив на загальну організацію обліку власного капіталу підприємства.

ТОВ «Суффле Агро Україна» - компанія, яка функціонує на ринку України з 2007 року та займається продажем та закупівлею зернових культур, засобів захисту рослин, консалтингом, є однією з компаній Групи СУФФЛЕ - французької сімейної агропромислової групи міжнародного масштабу. ТОВ «Суффле Агро Україна» займається реалізацією продукції не лише на внутрішньому ринку, а також значну часту становлять експортні операції зернових культур, зокрема, кукурудзи, ячменю, пшениці, соняшнику, сої, гороху та цукру в більше ніж 40 країн світу.

В організації бухгалтерського та управлінського обліку ТОВ «Суффле Агро Україна» використовує програмне забезпечення SAP, яке є інтегрованою системою управління підприємством ERP класу.

Облік власного капіталу ТОВ «Суффле Агро Україна» здійснюється за допомогою використання рахунків 4 класу та Журналу № 7, а аналітичний облік капіталу ведеться за видами капіталу, за кожним засновником, учасником,

акціонером, видами акцій, внесків. В умовах автоматизованої обробки інформація за кожним із використовуваних рахунків та їх субрахунків фіксується в електронних регістрах, аналітичних таблицях, аналізах розрахунків.

Дослідження методології аудиту показали, що він проводиться одночасно з аудитом установчих документів. На жаль, в Україні немає затвердженої методики проведення аудиту, тому інформація щодо мети, завдання аудиту, переліку аудиторських процедур визначається та закріплюється у договорі між аудиторською компанією та компанією-замовником послуг.

В сучасних умовах автоматизація та запровадження інформаційних систем бухгалтерського обліку власного капіталу стає одним з найважливіших завдань переважної кількості підприємств. Вдало підібрані алгоритми комп'ютерної обробки облікової інформації впливають на ефективність ведення бухгалтерського обліку процесу формування та використання складових власного капіталу.

В ході дослідження було здійснено порівняння програмного забезпечення SAP та 1С, яке широко використовується на теренах України, і виявлено, що з огляду на специфіку діяльності Товариства, французьке походження та належність до Групи компаній Суффле, SAP найкраще підходить для обліку діяльності. Використання системи SAP дає змогу підвищити оперативність ведення обліку власного капіталу Товариства, збільшити рівень його деталізації, посилити контроль за достовірністю та правильністю облікової інформації на всіх етапах її обробки. Всі операції обліку власного капіталу є захищеними, через можливість вибору користувачів, яким надається доступ до відповідних транзакцій, а здійснення проведення операцій можливе лише окремими уповноваженими особами. Недоопрацьованим залишається питання дооцінки (уцінки) капіталу, через відсутність можливості автоматичних розрахунків в системі на всіх етапах цього процесу.

Вдосконалення бухгалтерського обліку власного капіталу повинно відбуватися з урахуванням міжнародного досвіду та сучасних тенденцій в обліковій сфері. Аналіз міжнародних та національних стандартів обліку і

звітності показав, що на сьогодні головною проблемою обліку власного капіталу є відсутність окремого стандарту. За МСФЗ інформація про власний капітал у фінансовій звітності має бути чітко згрупованою за статтями, вітчизняні стандарти, навпаки, вимагають деталізацію за структурними елементами.

На нашу думку, у Балансі (Звіті про фінансовий стан) недоцільно у складі зареєстрованого (пайового) капіталу показувати внески до незареєстрованого статутного капіталу, оскільки в разі відмови в його реєстрації внески будуть повернуті засновникам підприємства, без погодження з кредиторами.

Ми вважаємо, що необхідно на державному рівні здійснити перехід до Міжнародних стандартів фінансової звітності, таким чином відбудеться євроінтеграція в плані ведення бухгалтерського обліку та складання звітності. Це також дасть ряд переваг для вітчизняних підприємств, а саме збільшить можливість залучення іноземних інвестицій.

Суттєвим недоліком аудиту власного капіталу є відсутність загальноприйнятої методології його проведення, відповідно відсутній чіткий перелік аудиторських процедур. Це негативно впливає на процес аудиту власного капіталу, так як породжує більш «творчий» підхід в аудиторів. Підприємствам доцільно розробити пакет внутрішньої звітності щодо операцій з статутним капіталом, що дозволить швидко приймати управлінські рішення, оперативно реагувати на запити засновників щодо повноти, обсягу та структури статутного капіталу, його руху та джерел формування, нарахування та виплати різних видів корпоративних зобов'язань.

Основними шляхами удосконалення проведення аудиту власного капіталу є:

- удосконалення форм первинної документації;
- удосконалення форм звітності;
- удосконалення аналітичного та синтетичного обліку складових власного капіталу;
- покращення існуючого методологічного забезпечення обліку капіталу;

- пропонується в наказі про облікову політику зазначити оптимальне співвідношення між статутним і резервним капіталом і порядок розподілу майна у зв'язку із виходом учасників.

Також нами було розроблено програму аудиту власного капіталу та установчих документів для ТОВ «Суффле Агро Україна».

В ході аналізу методики оподаткування вкладів до власного капіталу та їх повернення, прибутку та дивідендів було з'ясовано, що внески, здійснені грошовими коштами, не оподатковуються, як і їх повернення. Операції внесення та повернення вкладів в майновій формі – оподатковуються та прирівнюються до операцій з продажу. Прибуток товариств є об'єктом оподаткування податку на прибуток, ставка при цьому залежить від виду діяльності, що здійснює суб'єкт господарювання. При виплаті дивідендів фізичним особам товариства несуть зобов'язання лише з утримання ПДФО та військового збору, при виплаті дивідендів юридичним особам оподатковують суму перевищення нарахованих дивідендів над об'єктом оподаткування податку на прибуток. Такий платіж називається дивідендним авансом з податку на прибуток.

Під час написання роботи було проаналізовано зміни в податковому законодавстві, які набувають чинності вже з 1 січня 2021 року і матимуть безпосередній вплив на діяльність ТОВ «Суффле Агро Україна». Законотворцями впроваджується концепція «конструктивних» дивідендів, яка є досить справедливим механізмом оподаткування прихованого розподілення прибутку. Концепція, запроваджена Законом № 466-IX, передбачає, що певні операції з нерезидентами здійснено на неринкових умовах, що опосередковано можна вважати розподіленням прибутку, прирівнюватимуться до дивідендів з метою оподаткування.

З огляду на прийнятий закон вже з січня 2021 року податківці зможуть виявляти так звані «приховані» дивіденди та, аналізуючи операції з пов'язаними особами, донараховувати податкові зобов'язання.

З огляду на відповідні зміни нами було запропоновано перелік кроків, які необхідно здійснити керівництву ТОВ «Суффле Агро Україна», а саме:

- розпочати тестування операцій із пов'язаними особами на дотримання принципу «витягнутої руки»;
- здійснити оцінку у разі виявлення ризиків;
- розробити шляхи мінімізації виявлених ризиків, здійснити оцінку у фінансовому еквіваленті;
- прийняти економічно обґрунтоване рішення щодо подальшої моделі діяльності.

Оскільки ТОВ «Суффле Агро Україна» є великим експортером зернових культур, на постійній основі співпрацює з багатьма великими закордонними компаніями і є однією з Групи компаній Суффле (Soufflet Group), тобто здійснює операції, які підпадають під всі критерії визначення операцій як контрольованих, для неї особливо важливо розглянути питання оподаткування конструктивних дивідендів, щоб уникнути несплати податкових зобов'язань та нарахування штрафних санкцій.

Досліджуючи ТОВ «Суффле Агро Україна», можемо сказати, що підприємство є надзвичайно успішним, як в плані здійснення основної діяльності, так і впровадження нових технологій. Підприємство слідує за новими підходами до обліку, які використовуються закордоном і активно впроваджує їх в свою діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (Дата звернення: 22.06.20).
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир : ПП "Рута", 2009. 912 с.
3. Левин В.С. Предпринимателю о бухгалтерском учете и финансовом анализе / В.С. Левин– Х.: Основа, Фирма “РИТА”, 1992. 112 с.
4. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. / Фінансовий облік: Підручник. — К.: Лібра, 2005. 976 с.
5. Чебанова, Н. В. Фінансовий облік : підручник. - К. : ВЦ "Академія", 2007. 704 с.
6. Бланк И. А. Управление формированием капитала – М.: Омега-Л, Ника-Центр, Эльга, 2016. – 510 с.
7. Загородній А.Г., Партин Г.О., Пилипенко Л.М., Партин Т.І. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики : підручник. 3-тє вид., доопрац. і доповн. МОНМС України, Нац. ун-т «Львівська політехніка». Л., 2012. 340 с.
8. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент: Навч.посібник / За ред. проф. Г. Г. Кірейцева. Вид. третє, перероб. і доп. К.: ЦНЛ, 2004. 531 с.
9. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. - 3-тє вид., без змін. КНЕУ, 2009. 312 с.
10. Сопко В. В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів): Навч. Посібник. – К. Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
11. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 7-ме вид. допов. і перероб. Київ : Алерта, 2016. 928 с.

12. Грачева, Р. Е. Энциклопедия бухгалтерского учета. – К.: Галицкие Контракты, 2004. 832 с.
13. Бондасов, О. В. Анализ рентабельности собственного капитала. Т. 41 : Научные труды Вольного экономического общества России. Москва, 2003. – С. 131 – 174.
14. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік : навч. посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 688 с.
15. Волкова І. А. Фінансовий облік – 2 : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
16. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (Дата звернення: 05.07.2020).
17. Бралатан В. Методика аудиту статутного капіталу як основної частини власного капіталу підприємства. *Економічний аналіз*. Тернопіль, 2010. Вип. 6. С. 386-388.
18. Статутний капітал підприємства. Електронний журнал «Головбукх». URL: https://www.golovbukh.ua/article/7256-statutniy-kaptal-pdprimstva#anc_1 (Дата звернення: 15.09.2020).
19. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (Дата звернення: 12.08.2020).
20. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (Дата звернення: 10.08.2020).
21. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (Дата звернення: 10.08.2020).

22. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Дата звернення: 12.08.2020).
23. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text> (Дата звернення: 12.08.2020).
24. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Дата звернення: 18.08.2020).
25. Любар О.О. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку власного капіталу. *Ефективна економіка*. 2020. Вип. 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/101.pdf (Дата звернення: 27.08.2020).
26. Гнатенко Є.П., Горячківська О.С. Нормативно-правові засади обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з покупцями та замовниками. «*Young Scientist*». 2016. Вип. 10 (37). С. 351- 354.
27. Про затвердження Порядку збільшення (зменшення) статутного капіталу акціонерного товариства : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.06.2018 №385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0805-18#Text> (Дата звернення: 10.09.2020).
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. №92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (Дата звернення: 10.09.2020).
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. №242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text> (Дата звернення: 10.09.2020).

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. №559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text> (Дата звернення: 11.09.2020).
31. Прокопенко Т.Ю., Гнатенко Є.П. Правова база обліку та аналізу дебіторської заборгованості. «*Young Scientist*». 2014. Вип. 10 (13). С. 119-122.
32. Лист Міністерства фінансів України від 21.12. 2005 р. № 31-34000-10-5/27793 «Про облікову політику». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05/sp:java-:max20#Text> (Дата звернення: 11.09.2020).
33. Офіційний сайт Суффле Агро Україна. URL: <http://www.soufflet-agro.com.ua/uk/suffle-agro/> (Дата звернення: 15.09.2020).
34. Перевірка контрагентів - сайт Nomis Україна. URL: <https://nomis.com.ua/34863309-tovarystvo-z-obmezhenoii-vidpovidalnistii-suffle-ahro-ukraina#general-info> (Дата звернення: 15.09.2020).
35. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> (Дата звернення: 16.09.2020).
36. Мелень О. В. Особливості організації обліку власного капіталу підприємств. Інфраструктура ринку : електрон. наук.-практ. журн. 2018. Вип. 18. С. 371-375. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/18_2018_ukr/63.pdf (Дата звернення: 16.09.2020).
37. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 за № 291. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (Дата звернення: 16.09.2020).
38. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка та ін. 4-те вид. доп. і перероб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

39. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF00062.html (Дата звернення: 17.09.2020).
40. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (Дата звернення: 17.09.2020).
41. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv#Text> (Дата звернення: 18.09.2020).
42. Кулаковська, Л. П. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : Каравела, 2012. 544 с.
43. Подмешальська Ю. В., Феофанов Л. К., Горбатова П. О. Розробка програми аудиту власного капіталу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 3. С. 50–57.
44. Лист ГУ ДФС у Вінницькій області від 06.05.2016 року №839/10/02-32-12-03. URL: <http://vin.sfs.gov.ua/baner/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/68339.html> (Дата звернення: 20.09.2020).
45. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Дата звернення: 20.09.2020).
46. Огійчук М. Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: підручник. – 2-ге вид., переробл. і допов. / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, Л. Г. Панченко та ін.; за ред. проф. М. Ф. Огійчука. – К.: Вища шк., 2011. – 800 с.
47. Економіка розвитку : підручник / О. М. Царенко та ін. Суми : Українська книга, 2004. 590 с.

48. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2008. 343 с.
49. Харченко Ю. А. Аналіз сучасних систем управління ресурсами підприємства. *Науково-технічний збірник*. Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка. 2008. Вип. 83 URL: <http://eprints.kname.edu.ua/5903/1/103-110.pdf>. (Дата звернення: 22.09.2020).
50. Офіційний сайт компанії SAP. URL: <http://www.sap.com/cis/index.epx>. (Дата звернення: 22.09.2020).
51. Офіційний сайт компанії 1С. URL: <http://1c.ua/> (Дата звернення: 22.09.2020).
52. Бугай О. Особливості використання сучасних інформаційних технологій в обліку власного капіталу підприємства. Облік, аналіз та аудит: еволюція, сучасний стан та перспективи розвитку: збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Київ, 9 грудня 2014 р. КНЕУ, 2014. — С. 343—345.
53. Хмелевська А.В. Бухгалтерський облік: курс лекцій. Хмельницький : ХНУ, 2006. 154 с.
54. Трансфертне ціноутворення — сучасні аспекти застосування. Юридична газета. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodne-pravo-investiciyi/transfertne-cinoutvorenniya--suchasni-aspekti-zastosuvannya.html> (Дата звернення: 25.09.2020).
55. Конструктивні дивіденди: майбутнє українських реалій? Вісник — офіційне видання Державної фіскальної служби України. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100011739-konstruktivni-dividendi-maybutnye-ukrayinskikh-realiy> (Дата звернення: 25.09.2020).
56. Організація обліку власного капіталу підприємств: проблеми та шляхи їх вирішення. Науковий блог Національного університету «Острозька академія». URL: <https://naub.ua.edu.ua/2020/%D0%BE%D1%80%D0%B3%D>

0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-
%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%83-
%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%
BE-%D0%BA%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB/

(Дата звернення: 25.09.2020).

"ЗАТВЕРДЖЕНО"

Загальними Зборами Учасників

ТОВ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА"

Протокол №17 від 13 листопада 2017 р.

СТАТУТ
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА"

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

Ідентифікаційний код 34863309

Стаття 1. Найменування, вид, місцезнаходження Товариства.

1.1. Цей Статут є новою редакцією Статуту ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА" (далі – "Товариство"), зареєстрованого Виконавчим комітетом Славутської міської ради Хмельницької області 18.01.2007 року (реєстраційний номер запису № 16751026000000265), зі змінами (нова редакція), зареєстрованими Державним реєстратором Виконавчого комітету Славутської міської ради Хмельницької області Бондар О.І. 11.06.2009 року (реєстраційний номер запису № 16751050005000265).

1.2. Повне найменування Товариства українською мовою:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА".

Скорочене найменування Товариства українською мовою:

ТОВ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА".

1.3. Повне найменування Товариства англійською мовою:

LIMITED LIABILITY COMPANY "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

Скорочене найменування Товариства англійською мовою:

LLC "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

1.4. Повне найменування Товариства французькою мовою:

SOCIÉTÉ À RESPONSABILITÉ LIMITÉE "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

Скорочене найменування Товариства французькою мовою:

S.A.R.L. "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

1.5. Місцезнаходження Товариства: Україна, 30068, Хмельницька область, Славутський район, с. Крупень, вул. Богдана Хмельницького, буд. 43.

Стаття 2. Мета та предмет діяльності Товариства.

2.1. Метою діяльності Товариства є отримання прибутку шляхом здійснення підприємницької діяльності. Для досягнення мети своєї діяльності Товариство має право вчиняти будь-які правочини, укладати будь-які договори, контракти, угоди (в тому числі зовнішньоекономічні), що не заборонені чинним законодавством, вступати до будь-яких об'єднань, союзів, асоціацій тощо (в тому числі міжнародних) та здійснювати всі інші види діяльності для досягнення мети створення Товариства, які не заборонені чинним законодавством України. Головною метою створення та діяльності товариства є отримання прибутку від торгівельних операцій.

2.2. Предметом діяльності Товариства є:

- збирання, закупівля, продаж, розмноження, зберігання, реалізація, транспортування будь яких сортів насіння, олійних та зернових культур, білкових культур, сінних та фуражних культур, кормів та розсади;
- закупівля, зберігання та реалізація фіто-санітарної продукції, засобів захисту та лікування рослин, а також будь якої продукції, що має відношення до сільського господарства;
- придбання, управління діяльністю елеваторів;
- виробництво, зберігання, переробка та реалізація (у т.ч. по бартеру) різноманітної сільськогосподарської продукції;
- вирощування сільськогосподарської продукції на власних та орендованих площах;
- закупівля, перевалка, зберігання, виробництво, переробка, реалізація зернових, бобових, олійних культур, продукції рослинництва та тваринництва;
- оптова та роздрібна торгівля насінням;
- оптова та роздрібна торгівля сільськогосподарською продукцією, у т.ч. усіма видами зернових, бобових та олійних культур, соняшникового шроту, цукру, цукропродуктів, іншими видами сільськогосподарської продукції і продуктами її переробки, а також засобами захисту рослин;
- оптова та роздрібна торгівля сільськогосподарською технікою та запчастинами до неї, ремонт та сервісне обслуговування сільськогосподарської техніки;
- роботи в галузі захисту навколишнього середовища;
- обробка землі, землевпорядкування й роботи в галузі підвищення продуктивності землі, розробка та впровадження нових агротехнологій;
- полювання і рибальство, організація мисливських і рибальських господарств;
- звіроводство і виробництво хутра;
- збирання і переробка дикорослих плодів, ягід та іншої рослинної продукції;

- лісозаготівельні роботи, лісозахисні заходи і роботи по забезпеченню відтворення лісу;
- виробництво сільськогосподарської техніки та малої механізації для фермерів, власників присадибних ділянок, садових товариств та ін.;
- виробництво алкогольних та безалкогольних напоїв;
- виробництво, зберігання, поставки мінеральних органічних добрив, засобів захисту рослин, пестицидів та агрохімікатів;
- сприяння розвитку агропромислового комплексу;
- будь-яка інша діяльність, не заборонена чинним законодавством України.

2.3. В передбачених законодавством випадках, визначена в п. 2.2 Статуту діяльність може здійснюватись Товариством лише після одержання необхідних дозволів, ліцензій, патентів тощо.

Стаття 3. Юридичний статус Товариства

3.1. Товариство набуло статусу юридичної особи з моменту його державної реєстрації у встановленому законодавством порядку.

3.2. Зміни та доповнення до Статуту Товариства затверджуються Учасниками та набувають чинності з дня їх державної реєстрації у встановленому законодавством порядку.

3.3. У своїй діяльності Товариство керується Цивільним Кодексом України, Господарським Кодексом України, Законами України "Про господарські товариства", "Про зовнішньоекономічну діяльність", чинним законодавством України та цим Статутом.

3.4. У разі відміни або призупинення повністю або частково дії Законів України, вказаних у п. 3.3. Статуту, Товариство буде керуватись нормативними актами, які будуть змінювати вказані закони.

3.5. У разі виникнення суперечностей між положеннями цього Статуту та чинним законодавством, Товариство повинно керуватись нормами чинного законодавства України.

3.6. Товариство має самостійний баланс, відокремлене майно, поточні, депозитні валютні та інші рахунки в банківських установах, а також має печатку (и), штампи, бланки з назвою Товариства тощо.

3.7. Товариство, згідно чинного законодавства України, має право:

- вчиняти будь-які правочини, укладати з юридичними та фізичними особами будь-які угоди, договори, контракти, у т.ч. дарування, тощо;
- створювати в порядку, встановленому чинним законодавством, приватні підприємства, а також філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи як на території України, так і за її межами, з правом відкриття поточних і депозитних рахунків;
- вступати в підприємства, об'єднання, спілки, асоціації, концерни, консорціуми тощо з українськими та іноземними підприємствами, установами та організаціями;
- вчиняти будь-які дії, що не суперечать чинному законодавству України та сприяють досягненню мети діяльності Товариства.

3.8. Товариство користується також всіма іншими правами та свободами, які передбачені чинним законодавством України та міжнародними договорами, угодами, конвенціями тощо.

3.9. Товариство відповідає за своїми зобов'язаннями всім майном, що належить йому на праві власності та на яке, згідно чинного законодавства України, може бути звернено стягнення.

3.10. Учасники відповідають за зобов'язаннями Товариства тільки в межах своїх вкладів.

Стаття 4. Учасники Товариства

4.1. Єдиним Учасником Товариства є **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ «СУФФЛЕ АГРИКУЛЬТЮР» (SOUFFLET AGRICULTURE)**, Франція, що розташоване за адресою: Франція, 10400 м. Ножан сюр Сен, набережна дю Жeneralь Саррай, та є юридичною особою згідно з французьким законодавством (зарєстроване в Рєєстрі комерції та товариств м. Труа за № 706 980 182), далі – "**СУФФЛЕ АГРИКУЛЬТЮР**".

4.2. До складу Учасників Товариства за рішенням Зборів Учасників можуть бути прийняті інші фізичні та юридичні особи.

4.3. Максимальна кількість Учасників Товариства може досягати 100 осіб.

Стаття 5. Права учасників

5.1. Учасники мають право:

- брати участь в управлінні справами Товариства безпосередньо або через своїх представників;
- вносити пропозиції до порядку денного зборів учасників, брати участь у Зборах з правом голосу;
- одержувати частину прибутку від діяльності Товариства;
- вимагати повернення в натуральній формі майна, переданого Товариству в користування;
- переважно перед іншими особам користуватися продукцією та послугами Товариства;
- одержувати будь-яку інформацію про діяльність Товариства, знайомитись з документами Товариства, одержувати копії протоколів зборів учасників, балансів та звітів. Копії зазначених документів видаються учаснику безкоштовно за рахунок Товариства;
- вийти з Товариства;
- відступити належну їм частку (її частину) на користь інших осіб;
- одержати частину майна Товариства у разі його ліквідації;
- інші права, передбачені законом чи рішеннями зборів учасників.

Стаття 6. Обов'язки учасників

6.1. Учасники зобов'язані:

- здійснювати вклади у розмірі, порядку і засобами, передбаченими цим Статутом та наступними рішеннями зборів учасників;
- дотримуватися Статуту Товариства;
- виконувати рішення зборів учасників Товариства;
- на вимогу зборів учасників надавати пояснення та інформацію, що необхідні для вирішення питань, пов'язаних з діяльністю Товариства;
- з'являтися на засідання зборів учасників Товариства;
- належно виконувати свої зобов'язання перед Товариством;
- не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність Товариства;
- сприяти діяльності Товариства;
- своєчасно повідомляти учасників Товариства про зміну адреси та інших даних;
- негайно сповіщати Товариство про втрату свідоцтв, виданих Товариством.

Стаття 7. Перехід частки (її частини) учасника у статутному капіталі Товариства до іншої особи.

7. 1. Учасник Товариства має право продати чи іншим чином відступити свою частку (її частину) у статутному капіталі одному або кільком учасникам Товариства.

7.2. Відчуження учасником Товариства своєї частки (її частини) третім особам допускається за згодою інших учасників. Учасники Товариства користуються переважним правом купівлі частки (її частини) учасника пропорційно до розмірів своїх часток. Купівля здійснюється за ціною та на умовах, на яких частка (її частина) пропонувалася для продажу третім особам. Якщо учасники Товариства не скористаються своїм переважним правом протягом місяця з дня повідомлення про намір учасника продати частку (її частину) частка (її частина) учасника може бути відчужена третій особі.

7.3. Частка учасника Товариства може бути відчужена до повної її сплати лише у тій частині, в якій її уже сплачено.

7.4. У разі придбання частки (її частини) учасника самим Товариством воно зобов'язане реалізувати її іншим учасникам або третім особам протягом строку, що не перевищує одного року, або зменшити свій статутний капітал відповідно до законодавства України та даного Статуту. Протягом цього періоду розподіл прибутку, а також голосування і визначення кворуму у вищому органі проводяться без урахування частки, придбаної Товариством.

7. 5. Частка у статутному капіталі Товариства переходить до спадкоємця фізичної особи або правонаступника юридичної особи - учасника Товариства лише за згодою інших учасників Товариства. Розрахунки із спадкоємцями (правонаступниками) учасника, які не вступили до Товариства, здійснюються відповідно до положень Статуту.

Стаття 8. Вихід з Товариства

8.1. Учасник має право вийти з Товариства, повідомивши Товариство про свій вихід не пізніше ніж за три місяці до виходу, незалежно від згоди інших учасників чи Товариства.

8.2. Вихід учасника – фізичної особи відбувається на підставі поданої Товариству заяви про вихід, підпис учасника на який засвідчується нотаріально. Заява про вихід подається особисто або через представника.

Вихід учасника — юридичної особи відбувається на підставі рішення вищого органу управління цієї юридичної особи або іншого органу, до компетенції якого належить вирішення таких питань. Товариство вправі вимагати від учасника — юридичної особи надання доказів того, що рішення про вихід прийнято належним органом і не суперечить рішенням вищого органу.

Рішення про вихід учасника — юридичної особи оформляється протоколом (витягом) або іншим належним розпорядчим документом, підписаним відповідними посадовими особами, підписи яких завірені печаткою юридичної особи.

8.3. Учасник вважається таким, що вибув з Товариства, з моменту подання заяви про вихід, якщо інший строк не передбачений у заяві. Учасник вправі відкликати заяву про вихід лише за згодою Товариства. Питання про відновлення участі у зв'язку із відкликанням заяви про вихід вирішується зборами учасників.

8.4. З моменту виходу учасника його частка надходить у розпорядження Товариства. Ця частка не враховується при визначенні кворуму на зборах учасників та розподілі прибутку.

8.5. При виході учасника з Товариства йому сплачується частина вартості майна Товариства на день виходу, пропорційна його частці в статутному капіталі. Вартість частки визначається як частина власного капіталу Товариства, пропорційна його частці в статутному капіталі відповідно до Статуту в останній редакції.

8.6. Вартість частки розраховується за балансом, складеним на день виходу учасника. На вимогу учасника достовірність цього балансу може бути перевірена аудитором. Видатки, пов'язані із аудиторською перевіркою, несе учасник, що виходить.

8.7. Вартість частки повинна бути розрахована і повідомлена учаснику, який виходить, у місячний строк з дня подання заяви про вихід. Якщо учасник не згідний із наданим йому розрахунком, він вправі звернутися до суду.

8.8. Якщо учасник не повністю здійснив вклад, частка виділяється пропорційно до фактично зробленого вкладу, якщо збори учасників не вирішать інше.

8.9. У разі виходу з Товариства учасника, який має зобов'язання перед Товариством, останнє вправі вимагати дострокового їх виконання. У разі відмови учасника від дострокового виконання зобов'язань Товариство вправі затримати розрахунки з учасником, який виходить, до повного виконання зобов'язань учасником.

8.10. Якщо учасник є боржником Товариства щодо виконання грошових зобов'язань, Товариство вправі в односторонньому порядку зарахувати заборгованість учасника при здійсненні виплат у зв'язку із вибуттям.

8.11. У разі виходу учасник має право на отримання частини прибутку товариства, одержаного за результатами року, до подання заяви про вихід. Частина прибутку виплачується учаснику після затвердження звіту за рік.

8.12. За бажанням учасника та згодою інших учасників частка може бути виділена в натурі. Виділення частки в натурі можливе з урахуванням інтересів збереження основної діяльності Товариства.

8.13. Майно, передане Товариству в користування, повертається в натуральній формі без винагороди. Якщо право користування майном було вкладом учасника до статутного капіталу, це майно залишається у безоплатному користуванні Товариства до закінчення строку, на який воно надавалося.

8.14. Розрахунки з учасником, який вийшов з Товариства, повинні бути проведені не пізніше 12 місяців з дня подання заяви про вихід, але не раніше затвердження звіту за рік, в якому подана заява.

8.15. Товариство звільняється від відповідальності за своєчасність виплати частки, якщо учасник не виконав свої зобов'язання перед Товариством, пов'язані з його участю.

Стаття 9. Припинення участі внаслідок смерті (реорганізації) учасника

9.1. У разі смерті учасника — фізичної особи спадкоємці мають переважне право вступу до Товариства. Спадкоємцями вважатимуться особи, котрі зазначені в свідоцтві про право на спадщину, виданому у встановленому законом порядку. При цьому враховується угода про поділ спадкового майна між спадкоємцями.

До прийняття спадщини управління часткою учасника може здійснюватися особою, призначеною у встановленому законом порядку охоронцем спадкового майна.

9.2. Кожен із спадкоємців, хто бажає вступити до товариства, протягом 3 місяців з дня одержання свідоцтва про право на спадщину звертається до Товариства з відповідною заявою. Якщо у зазначений строк заяви не надійшло, Товариство зобов'язане повідомити спадкоємців, а якщо вони йому не відомі — членів сім'ї померлого учасника, про вартість частки.

9.3. Питання про прийняття спадкоємця до Товариства розглядається зборами учасників у 60-денний строк. На збори учасників може бути запрошено спадкоємців учасника. Збори учасників вправі відмовити спадкоємцеві у вступі до Товариства. Рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

9.4. У разі реорганізації учасника – юридичної особи правонаступники повинні надати Товариству докази правонаступництва.

9.5. У разі ліквідації юридичної особи – учасника Товариства на підставі звернення голови ліквідаційної комісії (ліквідатора) здійснюється виділення частки. Строк розрахунків при цьому встановлюється зборами учасників, але не може перевищувати 12 місяців.

Якщо під час ліквідації учасника – юридичної особи до Товариства не надійшло заяви про виділення частки, правонаступниками щодо цієї частки вважатимуться засновники (учасники) ліквідованої юридичної особи.

9.6. До прийняття правонаступника (спадкоємця) частка, що належала померлому учаснику, не враховується під час визначення кворуму, голосування і розподілу прибутку.

9.7. При відмові правонаступника (спадкоємця) від вступу до Товариства або відмові Товариства у прийнятті до нього правонаступника (спадкоємця) йому видається у грошовій або натуральній формі частка майна Товариства, яка належала учаснику, вартість якої визначається на день реорганізації, ліквідації (смерті) учасника. У цьому випадку частка повинна бути виділена протягом 12 місяців.

9.8. У разі виділення частки правонаступнику розмір статутного капіталу підлягає зменшенню. Якщо після виділення частки розмір статутного капіталу буде меншим від мінімального, решта учасників (частина з них) повинні зробити додаткові вклади для того, щоб статутний капітал був не меншим від мінімального.

9.9. Право вибору способу повернення частки (грошима чи в натуральній формі) належить зборам учасників.

Стаття 10. Виключення учасника

10.1. Учасник Товариства, щодо якого доведено, що він не виконує або неналежним чином виконує свої обов'язки перед Товариством, передбачені ст. 6 цього Статуту, або перешкоджає своїми діями досягненню мети Товариства, може бути виключений з Товариства.

10.2. Рішення про виключення вважається прийнятим, якщо за нього проголосують учасники, що володіють у сукупності більш як 50% загальної кількості голосів учасників Товариства.

Учасник, який виключається, участі в голосуванні не бере та кількість його голосів не враховується.

10.3. У разі виключення учаснику виплачується частка в майні товариства за правилами, передбаченими цим Статутом та чинним законодавством.

Виділення частки учасника, якого виключенню, розпочинається за його зверненням до Товариства.

10.4. Якщо в Товаристві є лише два учасники, кожен з яких має частку, що не перевищує 50%, спір про виключення учасника підвідомчий компетентному суду.

Стаття 11. Звернення стягнення на частку за зобов'язаннями учасника

11.1. Звернення стягнення на частину майна Товариства, пропорційну частці учасника Товариства у статутному капіталі, за його особистими боргами допускається лише в разі недостатності у нього іншого майна для задоволення вимог кредиторів. Кредитори такого учасника мають право вимагати від Товариства виплати вартості частини майна Товариства, пропорційної частці боржника у статутному капіталі Товариства, або виділу відповідної частини майна для звернення на нього стягнення. Частина майна, що підлягає виділу, або обсяг коштів, що становлять її вартість, встановлюється згідно з балансом, який складається на дату пред'явлення вимог кредиторами.

11.2. Звернення стягнення на всю частку учасника в статутному капіталі Товариства припиняє його участь в Товаристві.

Стаття 12. Вступ до Товариства нових учасників

12.1. Особа, яка бажає брати участь у Товаристві, подає заяву. Заява розглядається, якщо хоча б один з учасників наполягає на цьому.

12.2. Заява розглядається на зборах учасників, на які може бути запрошено заявника. Питання про вступ нового учасника вирішується більшістю голосів від загальної кількості голосів учасників Товариства. Збори учасників встановлюють умови прийняття нового учасника, зокрема розмір, строк та порядок внесення вкладу.

12.3. Якщо умовою вступу до Товариства є сплата вкладу, статутний капітал підлягає збільшенню. Заявник вважається учасником Товариства з моменту внесення вкладу відповідно до вимог, встановлених зборами учасників.

12.4. За згодою всіх учасників прийняття нового учасника відбувається з перерозподілом часток у статутному капіталі Товариства.

12.5. Товариство може прийняти нового учасника шляхом відчуження (зокрема і безоплатно) на його користь частки, належної Товариству.

Стаття 13. Відповідальність учасників

13.1. Учасники не відповідають за зобов'язання Товариства, а Товариство не відповідає за зобов'язання учасників.

13.2. Якщо внаслідок протиправних винних дій учасника, Товариству заподіяно шкоду, збори учасників можуть прийняти рішення про відшкодування заподіяної шкоди винним учасником. Останній участі в голосування не бере.

Якщо учасник відмовляється відшкодувати заподіяну шкоду, її сума може бути утримана з нього під час виплати частини прибутку або при визначенні вартості частини майна, що йому належить у разі припинення участі в Товаристві.

13.3. Учасники Товариства несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю Товариства, у межах своїх вкладів.

13.4. Учасники Товариства, які не повністю внесли вклади, несуть солідарну відповідальність за його зобов'язаннями у межах вартості невнесеної частини вкладу кожного з учасників.

Стаття 14. Майно та кошти Товариства

14.1. Майно Товариства складають основні засоби та обігові кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається у самостійному балансі Товариства. Товариство є власником майна (грошових коштів тощо), зазначеного в п. 14.2 цього Статуту та іншого майна (грошових коштів тощо), отриманого у власність на підставах, не заборонених чинним законодавством України.

14.2. Джерелами утворення майна Товариства є:

14.2.1. грошові та майнові вклади Учасників Товариства;

14.2.2. доходи, отримані від господарської діяльності Товариства;

14.2.3. доходи від цінних паперів, які належать Товариству;

14.2.4. благодійні внески, пожертвування організацій, установ, підприємств і громадян;

14.2.5. інші джерела, що не заборонені чинним законодавством України.

14.3. Кошти Товариства можуть формуватися за рахунок кредитів.

14.4. Товариство має право продавати і передавати фізичним та юридичним особам, обмінювати, здавати в оренду, дарувати, надавати безоплатно в тимчасове користування, позичати тощо, належні йому споруди, будівлі, обладнання, транспортні засоби, інвентар, сировину та інші матеріальні та нематеріальні цінності, а також списувати їх з балансу.

14.5. Ризик випадкової загибелі або пошкодження майна, що є власністю Товариства, несе Товариство.

Стаття 15. Статутний капітал Товариства. Фонди Товариства.

15.1. Для забезпечення діяльності Товариства Учасники створюють статутний капітал. Статутний капітал створюється за рахунок вкладів Учасників, якими можуть бути будинки, споруди, обладнання, інші речі, цінні папери, земельні ділянки відповідно до Земельного кодексу України, права користування водою та іншими природними ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку (у тому числі на об'єкти інтелектуальної власності), грошові кошти, у тому числі в іноземній валюті. Внесення до статутного капіталу грошей підтверджується документами, виданими банківською установою.

Статутний капітал Товариства складає 661 000,00 грн. (Шістсот шістдесят одна тисяча гривень 00 копійок), що згідно з офіційним обмінним курсом Національного банку України на 18 грудня 2006 року становить 100 000,00 € (Сто тисяч Євро).

Частка у статутному капіталі Товариства у розмірі 100% (сто відсотків), що складає 661 000,00 грн. (Шістсот шістдесят одна тисяча гривень 00 копійок) та становить 100 000,00 € (Сто тисяч Євро), належить «СУФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР».

15.2. Учаснику Товариства, який повністю вніс свій вклад, видається свідоцтво Товариства.

15.3. Статутний капітал Товариства може бути збільшений за умови, що всі учасники повністю виконали свої зобов'язання щодо вкладів. При зміні розміру статутного капіталу розподіл голосів між учасниками також може бути змінений. Збільшення статутного капіталу може відбуватися шляхом внесення додаткових вкладів усіма учасниками або деякими з них.

15.4. Зменшення статутного капіталу Товариства допускається після повідомлення в порядку, встановленому законом, усіх його кредиторів. У цьому разі кредитори мають право вимагати дострокового припинення або виконання відповідних зобов'язань Товариства та відшкодування їм збитків.

15.5. У разі виникнення потреби грошова оцінка вкладів в Уставний капітал здійснюється за згодою учасників на загальних зборах, якщо інший порядок не передбачений чинним законодавством.

15.6. Учасники не можуть вносити вклади за рахунок бюджетних коштів, коштів, отриманих у кредит та під заставу.

15.7. Якщо після закінчення другого чи кожного наступного фінансового року вартість чистих активів Товариства виявиться меншою від статутного капіталу, Товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу і зареєструвати відповідні зміни до Статуту в установленому порядку, якщо учасники не прийняли рішення про внесення додаткових вкладів. Якщо вартість чистих активів Товариства стає меншою від визначеного законом мінімального розміру статутного капіталу, Товариство підлягає ліквідації.

15.8. Товариство утворює резервний фонд в розмірі не менше 25 % Статутного капіталу. Резервний фонд формується за рахунок щорічних відрахувань від суми чистого прибутку до досягнення фондом вказаного розміру. Розмір щорічних відрахувань в резервний фонд не може бути меншим 5 % від суми чистого прибутку.

15.9. Товариство може формувати також інші фонди, необхідні для його діяльності. Порядок утворення та використання фондів Товариства визначається зборами Учасників.

15.10. Чистий прибуток Товариства, отриманий ним після покриття всіх необхідних витрат, а також розрахунків з кредиторами та бюджетом, залишається в повному розпорядженні Товариства.

15.11. Розподіл чистого прибутку між Учасниками здійснюється пропорційно їх часткам у статутному капіталі Товариства, якщо Учасники не приймуть рішення про реінвестування прибутку у фонди Товариства.

15.12. Товариство здійснює сплату податків, зборів та інших обов'язкових платежів у відповідності з чинним законодавством України.

15.13. Фінансові документи Товариства підписуються уповноваженими особами. Право першого підпису фінансових документів Товариства мають Директор Товариства або особи, уповноважені на це Директором Товариства.

Стаття 16. Органи Товариства

16.1. Органами Товариства є:

- вищий орган Товариства – Загальні збори Учасників (надалі – Збори),
- Дирекція Товариства,
- ревізійна комісія Товариства.

16.2. Вищим органом Товариства є Збори, які складаються з Учасників Товариства або призначених ними представників. Представником Учасника може бути особа, повноваження якої підтверджені відповідно оформленою довіреністю. Учасник має право в будь-який час замінити свого представника в зборах Учасників, попередньо повідомивши про це інших Учасників. Чергові та позачергові Збори скликаються Директором Товариства або, у випадку його відсутності, Менеджером з адміністративної діяльності.

16.3. Учасники вправі передати свої повноваження на Зборах іншому учаснику або його представнику.

16.4. Учасники мають кількість голосів, пропорційну розміру їх часток у статутному капіталі Товариства. Збори Учасників із свого складу обирають Голову та Секретаря Загальних зборів.

16.5. До виключної компетенції зборів Учасників відноситься:

16.5.1. визначення основних напрямків діяльності Товариства і затвердження його планів та звітів про їх виконання;

16.5.2. внесення змін та доповнень до Статуту, зміна розміру статутного капіталу;

16.5.3. обрання та відкликання членів Дирекції Товариства та Ревізійної комісії;

16.5.4. затвердження внутрішніх документів Товариства, затвердження організаційної структури Товариства;

16.5.5. утворення, реорганізація та ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв, затвердження положень про них;

16.5.6. затвердження річних звітів та бухгалтерських балансів, розподіл прибутку та збитків Товариства;

16.5.7. визначення форм контролю за діяльністю Дирекції та Ревізійної комісії;

16.5.8. прийняття рішення про ліквідацію Товариства, призначення ліквідаційної комісії та затвердження ліквідаційного балансу;

16.5.9. встановлення розміру, форми і порядку внесення Учасниками додаткових вкладів;

16.5.10. вирішення питання придбання Товариством частки Учасника;

16.5.11. виключення Учасника із складу Учасників Товариства;

16.5.12. погодження передачі частки Учасника в статутному капіталі Товариства іншому Учаснику чи третій особі.

16.5.13. створення, реорганізація та ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв, затвердження їх статутів та положень, злиття, приєднання, розділ, перетворення Товариства та виділення з Товариства іншої юридичної особи, вступ Товариства до інших юридичних осіб, будь-яких об'єднань тощо;

16.5.14. визначення порядку розподілу чистого прибутку між учасниками Товариства;

16.5.15. прийняття рішення щодо призначення аудиторської перевірки, призначення аудиторів та визначення розміру їх винагороди;

16.5.16. призначення членів дирекції Товариства та прийняття рішення про щодо дострокового припинення повноважень;

16.5.17. прийняття рішення щодо оцінки майнового вкладу до статутного капіталу Товариства;

16.5.18. зміна розміру та номінальної вартості часток статутного капіталу Товариства;

16.6.19. надання згоди на передачу або розподіл частки учасника Товариства у випадку успадкування (передачі права власності на частку) в порядку, визначеному законодавством України.

16.6.20. прийняття рішення щодо розподілу частки статутного капіталу, яка належить Товариству між учасниками Товариства або її продажу усім або кільком учасникам Товариства.

16.6.21. визначення умов виплати фактичної вартості частки (її частини) учасника, у випадку недостатності майна учасника для покриття боргів перед кредиторами;

16.6.22. прийняття нового учасника до складу Товариства;

16.6.23. прийняття рішення про надання грошової компенсації Товариству у випадку припинення довгострокового користування майном, внесеного до статутного капіталу Товариства;

16.6.24. прийняття рішення щодо здійснення майнового внеску до статутного капіталу Товариства та визначення порядку його внесення;

16.6.25. внесення змін до необхідного кворуму голосів, які не є пропорційними до розмірів часток учасників у статутному капіталі Товариства;

16.6.26. прийняття рішення щодо розподілу прибутку між учасниками Товариства, голови яких не є пропорційними до розмірів часток учасників у статутному капіталі Товариства;

16.6.27. затвердження умов надання під заставу частки (її частини) учасника Товариства на користь іншого учасника або третьої особи;

16.6.28. прийняття рішення про укладення угод щодо придбання або відчуження майна товариства на суму, що становить більше 50% (п'ятдесят відсотків) вартості майна Товариства, а також будь-яких угод на суму, що перевищує еквівалент 250 000,00 € (Двісті п'ятдесят тисяч Євро), за винятків будь-яких видів угод, що мають відношення до придбання/збору сировини сільськогосподарського призначення;

16.6.29. визначення умов оплати праці посадових осіб Товариства, його філій та представництв, винесення рішень щодо притягнення до майнової відповідальності посадових осіб Товариства;

16.6.30. прийняття рішень щодо участі Товариства в асоціаціях та інших некомерційних товариствах.

16.6. До загальної компетенції Зборів належать наступні питання:

16.6.1. затвердження статутів та положень філій та представництв;

16.6.2. призначення керівників філій та представництв;

16.6.3. призначення учасника товариства, уповноваженого підписувати від імені Товариства контракти/договори з його виконавчим органом;

16.6.4. інші питання, передбачені законодавством України або належним чином внесені до порядку денного зборів Товариства.

16.7. До компетенції Загальних зборів Учасників Товариства відносяться також інші питання, які віднесені до компетенції Зборів чинним законодавством України, цим Статутом, або які Збори визнають такими, що потребують розгляду.

16.8. Вищий орган Товариства може делегувати (передати) частину своїх повноважень Дирекції Товариства, за виключенням положень, передбачених п. 16.5. Статуту.

16.9. З питань визначення основних напрямів діяльності Товариства і затвердження його планів та звітів про їх виконання, внесення змін до статуту товариства, у тому числі зміна розміру його статутного капіталу, а також при вирішенні питання про виключення учасника з Товариства рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосують учасники, що володіють у сукупності більш як 50 відсотками загальної кількості голосів учасників Товариства.

При вирішенні питання стосовно виключення особи зі складу Учасників його частка не приймає участі в голосуванні.

16.10. З решти питань рішення приймаються простою більшістю голосів, присутніх на засіданні зборів Учасників.

16.11. Збори Учасників скликаються по мірі необхідності, але не менше двох разів на рік. Збори правомочні, якщо на них присутні Учасники (їх представники), які в сукупності володіють більше ніж 60% голосів.

16.12. За рішенням Зборів в них можуть брати участь з правом дорадчого голосу члени органів Товариства, інші особи, запрошені Зборами.

16.13. Учасник має право вимагати розгляду питання на Зборах за умови, що воно було поставлено ним не пізніше як за 25 днів до початку Зборів.

16.14. Голова Зборів організує їх роботу.

16.14.1. Голова Зборів має право скликати позачергові збори з питань, що належать до виключної компетенції Зборів.

16.14.2. Голова Зборів організує ведення протоколів. Книга протоколів повинна бути надана Учаснику за його вимогою. Протокол засідання Зборів підписується Головою Зборів та Секретарем і скріплюється печаткою підприємства.

17. Дирекція Товариства

17.1. Виконавчим органом Товариства, який здійснює керівництво його поточної діяльності, є Дирекція, що складається з Директора та Менеджера з адміністративної діяльності.

17.2. Директор призначається загальними Зборами на строк, який визначається його трудовим договором (контрактом). Директор розв'язує всі питання діяльності Товариства, крім тих, що згідно з чинним законодавством, цим Статутом або рішенням Зборів належать до виключної компетенції інших органів Товариства.

17.3. Директор є підзвітним Зборам учасників і організує виконання їх рішень, а в поточному оперативному керівництві – Ревізійній комісії.

17.4. Директор Товариства самостійно вирішує всі питання господарської діяльності Товариства в межах своєї компетенції, визначеної цим Статутом та чинним законодавством України.

17.5. Директор Товариства:

- без довіреності діє від імені Товариства;
- представляє Товариство у всіх органах, установах, підприємствах, організаціях тощо;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників Товариства;
- вчиняє будь-які правочини (у т.ч. видає довіреності, відкриває будь-які банківські рахунки) крім тих, що віднесені до компетенції Вищого органу Товариства, розпоряджається майном Товариства, враховуючи і грошові ресурси, майновими правами в межах компетенції, визначеної цим Статутом та чинним законодавством України;
- має право підпису на усіх фінансових документах;
- подає на затвердження Зборів штатний розклад Товариства;
- подає на затвердження Зборів та Ревізійній комісії щорічний звіт та баланс Товариства;
- несе персональну відповідальність за діяльність Товариства;
- в межах своєї компетенції від імені Товариства укладає та підписує будь-які угоди, контракти, договори, видає довіреності тощо з врахування п.16.5. Статуту;
- має право підпису на листах, зверненнях та тощо;
- в межах своєї компетенції видає обов'язкові для виконання накази та розпорядження;
- здійснює інші дії, необхідні для виконання службових обов'язків, в межах повноважень наданих даним Статутом та Рішеннями Зборів.
- укладення будь-яких видів угод/контрактів, що мають відношення до придбання/збору сировини сільськогосподарського призначення, сума яких перевищує еквівалент у 150 000,00 € (Сто п'ятдесят тисяч Євро) та у рамках суми, еквівалентної 250 000,00 € (Двісті п'ятдесят тисяч Євро), необхідні обидва підписи Директора та Менеджера з адміністративної діяльності без жодних обмежень.

17.6. В своїй діяльності Директор підзвітний Зборам. Директор не вправі приймати рішення, обов'язкові для Учасників.

17.7. При призначенні Директора на посаду, з ним може укладатись контракт, який підписується від імені Товариства Головою Зборів.

17.8. Директор може бути звільнений з посади до закінчення строку дії контракту з підстав, що передбачені в контракті чи законодавством України.

17.9. Менеджер з адміністративної діяльності призначається загальними Зборами на строк, який визначається його трудовим договором (контрактом).

У разі відсутності Директора Товариства до компетенції Менеджера з адміністративної діяльності належать наступні питання:

- без довіреності діє від імені Товариства;
- представляє Товариство у всіх органах, установах, підприємствах, організаціях тощо;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників Товариства;
- має право підпису на усіх фінансових документах;
- подає на затвердження Зборів та Ревізійній комісії щорічний звіт та баланс Товариства;
- має право підпису на листах, зверненнях та тощо;
- в межах своєї компетенції видає обов'язкові для виконання накази та розпорядження;
- може приймати зобов'язання від імені Товариства на суму, що не перевищує еквівалент у 2 000,00 € (Дві тисячі Євро), за умови отримання попередньої згоди Зборів;
- здійснює інші дії, необхідні для виконання службових обов'язків, в межах повноважень наданих даним Статутом та Рішеннями Зборів.

Стаття 18. Ревізійна комісія

18.1. Контроль за фінансово-господарською діяльністю Товариства здійснюється ревізійною комісією, яка утворюється зборами Учасників у кількості не менше трьох чоловік.

18.2. Членами ревізійної комісії можуть бути Учасники Товариства або призначені ними представники.

18.3. Ревізійна комісія доповідає про висновки проведених нею перевірок зборам Учасників. Ревізійна комісія вправі поставити питання про позачергове скликання зборів Учасників.

18.4. Ревізійна комісія діє на підставі даного Статуту, чинного законодавства України та Положення про ревізійну комісію товариства, затвердженого Зборами.

Стаття 19. Зовнішньоекономічна діяльність Товариства

19.1. Товариство має право, у встановленому законом порядку, здійснювати зовнішньоекономічну діяльність, згідно чинного законодавства України.

19.2. Товариство може створювати спільні підприємства, міжнародні об'єднання тощо, відкривати за кордоном представництва та філії.

19.3. Товариство може відкривати валютні рахунки у вітчизняних та закордонних банківських установах, у встановленому чинним законодавством порядку.

Стаття 20. Трудовий колектив

20.1. Трудовий колектив Товариства складається з осіб, які приймають участь в його діяльності на підставі укладених трудових договорів. Трудовий колектив підприємства становлять усі громадяни, які своєю працею беруть участь в його діяльності на основі трудового договору (контракту, угоди), а також інших форм, що регулюють трудові відносини працівника з підприємством.

20.2. Трудовий колектив підприємства з правом найняття робочої сили:

- розглядає і затверджує проект колективного договору;
- розглядає і вирішує згідно з статутом підприємства питання самоврядування трудового колективу;
- визначає і затверджує перелік і порядок надання працівникам підприємства соціальних пільг;
- бере участь у матеріальному і моральному стимулюванні продуктивної праці, заохочує винахідницьку і раціоналізаторську діяльність, порушує клопотання про представлення працівників до державних нагород.

20.3. Повноваження трудового колективу Товариства реалізуються, загальними зборами (конференцією) та їх виборним органом, члени якого обираються таємним голосуванням на зборах (конференції) трудового колективу строком на 2-3 роки не менш як $\frac{2}{3}$ голосів. Членів виборного органу не може бути звільнено з роботи або переведено на інші посади з ініціативи адміністрації підприємства без згоди відповідного виборного органу цього колективу.

20.4. Директор вирішує питання форми, розміру заробітної плати, попередньо затвердивши шпатний розклад та розмір заробітної плати на Зборах, матеріального заохочення, а також питання найму, звільнення та інших умов праці, з дотриманням прав громадян, передбачених законодавчими актами України.

20.5. Режим роботи і відпочинку, соціальне забезпечення та соціальне страхування працівників Товариства регулюються чинним законодавством та правилами внутрішнього розпорядку.

Стаття 21. Розподіл прибутку та покриття збитків

21.1. Прибуток Товариства утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці. З балансового прибутку Товариства сплачуються проценти за кредити банків та облігацій, якщо вони були емітовані Товариством, а також відносяться передбачені законодавством України податки та інші платежі до бюджету. Чистий прибуток залишається у повному розпорядженні Товариства. Напрями використання прибутку визначаються зборами учасників.

21.2. Збори учасників Товариства щорічно після затвердження звіту за рік визначають частину чистого прибутку Товариства, що підлягає розподілу між учасниками.

За рішенням зборів учасників, учасникам може виплачуватися частина прибутку Товариства, одержана за результатами кварталу чи півріччя. У цьому випадку між учасниками її може бути розподілено більше 50% прибутку.

21.3. Частина прибутку Товариства, призначена для розподілу між учасниками, розподіляється пропорційно належним їм вкладам у статутному капіталі Товариства. Виплати проводяться не пізніше 2 місяців з дня прийняття рішення про розподіл прибутку зборами учасників. Виплата учасникам частини прибутку відбувається за місцем знаходження Товариства.

21.4. Право на одержання частини прибутку має особа, що є учасником Товариства на день здійснення виплат.

21.5. Товариство вправі затримати виплату частини прибутку, якщо:

- учасник не повністю зробив вклад;
- незважаючи на рішення зборів учасників, учасник відмовляється відшкодувати шкоду, заподіяну Товариству;
- учасник відмовляється виконати свої зобов'язання перед Товариством, що виникли на основі цивільно-правових договорів;
- проведення виплат призведе до неплатоспроможності Товариства.

Після припинення дії зазначених обставин Товариство зобов'язано провести виплату частини прибутку.

Виплата частини прибутку учасникам не може відбуватися за рахунок бюджетних або позичених коштів.

21.6. За одноголосним рішенням зборів учасників прибуток Товариства не розподіляється між учасниками, а використовується на інші цілі, визначені зборами учасників.

21.7. Збитки, зокрема й ті, що призвели до зменшення статутного капіталу, покриваються за рахунок резервного фонду. У разі недостатності сум резервного фонду для покриття збитків збори учасників можуть одноголосно прийняти рішення про внесення додаткових вкладів.

Стаття 22. Реорганізація та ліквідація Товариства

22.1. Ліквідація та реорганізація Товариства проводяться за рішенням Зборів, а у випадках, передбачених чинним законодавством – за рішенням суду.

22.2. Товариство ліквідується також у випадках:

- а/ визнання його в судовому порядку банкрутом;
- б/ якщо рішенням суду буде визнаний недійсним Статут Товариства;
- в/ на інших підставах, передбачених законодавчими актами України.

22.3. При реорганізації та ліквідації Товариства робітникам, що звільняються, гарантується забезпечення їх прав та інтересів у відповідності з трудовим законодавством України.

22.4. Товариство вважається таким, що припинило свою діяльність з моменту виключення його з Єдиного державного реєстру підприємств, установ та організацій України.

22.5. Ліквідація та реорганізація Товариства проводиться у відповідності до встановленого чинним законодавством України порядком.

Стаття 23. Прикінцеві положення

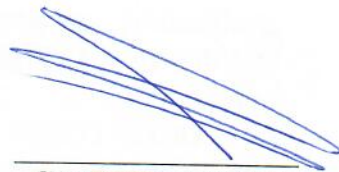
23.1. Права та обов'язки учасників тлумачаться у відповідності до положень цього Статуту та чинного законодавства України. Спори між Учасниками Товариства вирішуються шляхом переговорів. У випадках недосягнення згоди спір вирішується в порядку, передбаченому чинним законодавством України, компетентним судом.

23.2. Учасники можуть вносити зміни (доповнення) до цього Статуту. Зміни (доповнення) до Статуту повинні бути прийняті на належним чином скликаних Загальних Зборах Учасників, оформлені у письмовій формі згідно законодавства України. Зміни до Статуту подаються Директором або призначеною від імені Товариства особою на реєстрацію до державного органу реєстрації.

23.3. У всьому, що не врегульовано цим Статутом, Учасники керуються чинним законодавством України.

НА ПОСВІДЧЕННЯ ЦЬОГО, Учасник затвердив і підписав цей Статут в с. Крупець, Славутського району, Хмельницької області у 2 (двох) примірниках українською мовою.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ «СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР» (SOUFFLET AGRICULTURE), юридична особа за законодавством Франції, в особі уповноваженого представника САМЮЕЛЯ РОБАРА (Mr. SAMUEL ROBARD), який діє на підставі Довіреності, виданої 20 вересня 2017 року в м. Ножан-сюр-Сен, засвідченої нотаріусом Демонго-Курті Елоді, апостильованої 02.10.2017 р. Генеральним прокурором при апеляційному суді м. Реймс за номером 1490/2017, переклад якої українською засвідчено приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Сиротюк О.В. 10.10.2017 року за реєстраційним № 6484.

САМЮЕЛЬ РОБАР
Mr. Samuel Robard

Місто Славута, Хмельницька область, Україна, тринадцяте листопада дві тисячі сімнадцятий рік.

Я, Артемова Н.А., приватний нотаріус Славутського міського нотаріального округу Хмельницької області, засвідчую справжність підпису РОБАР САМЮЕЛЯ, який діє на підставі довіреності, виданої від імені АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА СПРОЩЕНОГО ТИПУ "СУФФЛЕ АГРИКУЛЬТЮР" (SOUFFLET AGRICULTURE), який зроблено у моїй присутності.

Особу РОБАР САМЮЕЛЯ, який підписав документ, встановлено, його дієздатність та повноваження перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за № 605

Стягнуто плати згідно вимог ст. 31 Закону України "Про нотаріат"

Приватний нотаріус

Товариство з обмеженою відповідальністю „Суффле Агро Україна”
підприємство, організація

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 34863309

Типова форма № 03-1
Затверджена наказом Мінстату України
від 29 грудня 1995 р. № 352

Код за УКУД
ЗАТВЕРДЖУЮ
Фюльшірон К.
" " 2018 р.

АКТ
приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів

Номер документа	Дата складання	Код особи, відповідальної за зберігання основних засобів	Код виду операції
5105654545	22.10.2018	20000399	
5105654546	24.10.2018		
5105654547	24.10.2018		

Здавач	Одержувач	Дебет		Кредит		Первісна (балансова) вартість	Шифр		Код		Норми амортизаційних відрахувань		Поправочний коефіцієнт	Устаткування		Сума амортизації (знос) за даними переоцінки на 200 р. або за документами придбання	Рік випуску побудови	Дата введення в експлуатацію (місяць, рік)	Номер паспорта
		рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку	рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку		інвентарний	заводський	рахунок та об'єкта аналітичного обліку (для віднесення амортизаційних відрахувань)	норми амортизаційних відрахувань	на повне відновлення	на капітальний ремонт		вид	код				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	НУА1 (САУ Адмін ЗАВОД)	105000/ 21820000		152000/ 23100000		835 260,49	105071		92		0.00 %							24.10.2018	

На підставі наказу, розпорядження
від " " 200 р. №
Проведено огляд **Автомобіль Hyundai Santa Fe DM 2.2 CRDi Impress**
Що приймається (передається) в експлуатацію від **ТОВ "Хюндай Мотор Поділля"**
В момент приймання (передачі) об'єкт знаходиться в

місцезнаходження об'єкта
Коротка характеристика об'єкта **Автомобіль Hyundai Santa Fe DM 2.2 CRDi Impress AT-KMHST81XDHU759976 (2017)**

Об'єкт технічним вимогам відповідає (не відповідає)	
Доробка не потрібна (не потрібна)	вказати, що саме не відповідає
вказати, що саме потрібно	
Підсумки іспитів об'єкта	під час огляду об'єкта дефектів не виявлено
Висновок комісії	об'єкт придатний до використання за призначенням
Додаток. Перелік технічної документації	

Голова комісії	Керівник відділу закупок зернових культур		Турбовець С.Б.
	посада	підпис	П.І.Б
Члени комісії	Головний бухгалтер		Делієргієва А.Д.
	посада	підпис	П.І.Б
	Керівник відділу агрономії		Матвійчук М.П.
	посада	підпис	П.І.Б
	Керівник технічного відділу		Підвальний В.О.
	посада	підпис	П.І.Б
	Заступник головного бухгалтера		Пріндин Х.М.
	посада	підпис	П.І.Б
	Інженер з охорони праці		Зарванський О.О.
	посада	підпис	П.І.Б
	Фахівець з транспорту		Кузьмук Т.М.
	посада	підпис	П.І.Б
	Бухгалтер		Цалай О.Ю.
	посада	підпис	П.І.Б
	Офіс-адміністратор		Вербіцька І.П.
	посада	підпис	П.І.Б
Об'єкт основ засобів прийняв	Директор		Фюльшірон К.
	посада	підпис	П.І.Б
здав			
	посада	підпис	П.І.Б

Відмітка бухгалтерії про відкриття картки або переміщення об'єкта " _ " _____ 2018 р.

Головний бухгалтер _____ Делієргієва А. Д.
(підпис)

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Актив	Код рядка	Примітка	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	6	2,925	3,691	4,511
первісна вартість	1001		6,699	6,642	6,644
накопичена амортизація	1002		3,774	2,951	2,133
Незавершені капітальні інвестиції	1005		-	-	-
Основні засоби	1010	6	26,625	28,549	20,163
первісна вартість	1011		44,021	39,177	26,146
Знос	1012		17,396	10,628	5,983
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016		-	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017		-	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		-	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	7	20,082	6,998	7,283
Гудвіл	1050		-	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		-	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		-	-	-
Інші необоротні активи	1090	8	16,649	2,900	6,773
Усього за розділом I	1095		66,281	42,138	38,730
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	9	771,373	1,325,735	933,577
Виробничі запаси	1101	9	39,350	45,310	32,787
Незавершене виробництво	1102		-	-	-
Готова продукція	1103	9	1,526	2,767	1,436
Товари	1104	9	730,497	1,277,658	899,354
Поточні біологічні активи	1110		-	-	-
Депозити перестрахування	1115		-	-	-
Векселі одержані	1120		-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	945,798	632,988	642,866
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	11	28,585	70,437	98,564
з бюджетом	1135	12	193,090	304,530	230,388
у тому числі з податку на прибуток	1136	12	16,232	22,167	17,378
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13	116,113	98,119	41,750
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	14	11,076	40,859	7,519
Готівка	1166		-	-	-
Рахунки в банках	1167	14	11,076	40,859	7,519
Витрати майбутніх періодів	1170		359	282	282
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		-	-	-
у тому числі в:					
резервах довгострокових зобов'язань	1181		-	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		-	-	-
резервах незароблених премій	1183		-	-	-
інших страхових резервах	1184		-	-	-
Інші оборотні активи	1190	15	10,432	10,432	12,086
Усього за розділом II	1195		2,076,826	2,483,382	1,967,032
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-	-
Баланс	1300		2,143,107	2,525,520	2,005,762

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
(в тисячах українських гривень)

Продовження Додатку В

Пасив	Код рядка	Примітка	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	661	661	661
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		-	-	-
Капітал у дооцінках	1405		-	-	-
Додатковий капітал	1410		4	4	4
Емісійний дохід	1411		-	-	-
Накопичені курсові різниці	1412		-	-	-
Резервний капітал	1415		-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		101,118	(14,229)	14,751
Неоплачений капітал	1425		-	-	-
Вилучений капітал	1430		-	-	-
Інші резерви	1435		-	-	-
Усього за розділом I	1495		101,783	(13,564)	15,416
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505		-	-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	8	11,130	350	2,034
Довгострокові забезпечення	1520		-	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		-	-	-
Цільове фінансування	1525		-	-	-
Благодійна допомога	1526		-	-	-
Страхові резерви	1530		-	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531		-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532		-	-	-
резерв незароблених премій	1533		-	-	-
інші страхові резерви	1534		-	-	-
Інвестиційні контракти	1535		-	-	-
Призовий фонд	1540		-	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545		-	-	-
Усього за розділом II	1595		11,130	350	2,034
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	17	1,524,307	1,937,964	1,519,823
Векселі видані	1605		-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-	-
товари, роботи, послуги	1615	18	318,184	207,391	149,427
розрахунками з бюджетом	1620		-	-	761
у тому числі з податку на прибуток	1621		-	-	-
розрахунками зі страхування	1625		-	-	-
розрахунками з оплати праці	1630		-	-	1,627
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	19	141,153	355,854	282,471
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		-	-	-
Поточні забезпечення	1660	20	32,137	34,898	15,873
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	21	14,413	2,627	18,330
Усього за розділом III	1695		2,030,194	2,538,734	1,988,312
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		-	-	-
Баланс	1900		2,143,107	2,525,520	2,005,762

Керівник

Головний бухгалтер

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Делієргієва А.Д.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22	5,111,028	5,106,096
Чисті зароблені страхові премії	2010		-	-
Премії підписані, валова сума	2011		-	-
Премії, передані у перестрахування	2012		-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	23	(4,677,472)	(4,766,099)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		-	-
Валовий:				
Прибуток	2090		433,556	339,997
Збиток	2095		(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	113,320	79,035
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		-	-
Адміністративні витрати	2130	25	(57,672)	(57,059)
Витрати на збут	2150	26	(105,981)	(82,584)
Інші операційні витрати	2180	27	(26,517)	(84,440)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		356,706	194,949
Збиток	2195		(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	28	19,144	627
Інші доходи	2240	30	8,500	8,423
Дохід від благодійної допомоги	2241		-	-
Фінансові витрати	2250	29	(243,314)	(215,649)
Втрати від участі в капіталі	2255		(-)	(-)
Інші витрати	2270		(7,447)	(4,433)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2290		133,589	-
Збиток	2295		(-)	(16,083)
Дохід (витрати) з податку на прибуток	2300	31	(18,242)	(12,897)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350		115,347	-
Збиток	2355		(-)	(28,980)

**ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(ПРОДОВЖЕННЯ)**

(в тисячах українських гривень)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		115,347	(28,980)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500		11,726	9,663
Витрати на оплату праці	2505		62,721	46,026
Відрахування на соціальні заходи	2510		12,469	8,180
Амортизація	2515		8,048	8,341
Інші операційні витрати	2520		95,206	151,873
Разом	2550		190,170	224,083

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Делієргієва А. Д.

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2,821,379	3,102,407
Повернення податків і зборів	3005		281,265	313,984
у тому числі податку на додану вартість	3006		281,265	313,984
Цільового фінансування	3010		621	396
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		1,456,776	1,738,731
Надходження від повернення авансів	3020		6,011	10,354
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		244	626
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		757	1,186
Надходження від операційної оренди	3040		785	746
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		-	-
Надходження від страхових премій	3050		-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		-	-
Інші надходження	3095		51,254	21,820
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(3,531,464)	(4,248,855)
Праці	3105		(43,955)	(39,648)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(9,288)	(7,262)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(82,144)	(28,449)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(25,569)	(17,400)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(42,239)	(225)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(14,336)	(10,824)
Витрачання на оплату авансів	3135		(336,050)	(956,205)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(2,000)	(3,058)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(58,188)	(91,768)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		556,003	(184,995)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200		-	-
необоротних активів	3205		991	980
Надходження від отриманих:				
Відсотків	3215		-	-
Дивідендів	3220		-	-
Надходження від деривативів	3225		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255		-	-
необоротних активів	3260		(6,313)	(19,326)
Виплати за деривативами	3270		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(5,322)	(18,346)

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від: Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		121,594,091	90,448,816
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345		-	-
Погашення позик	3350		(121,943,379)	(90,013,847)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(226,974)	(191,710)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		-	-
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		-	-
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(576,262)	243,259
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(25,581)	39,918
Залишок коштів на початок року	3405	14	41,557	7,829
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(4,711)	(6,190)
Залишок коштів на кінець року	3415	14	11,265	41,557

Керівник

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Головний бухгалтер

Делієргієва А.Д.

ДОДАТОК Е

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрован ий капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілен ий прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	661	-	4	-	(14,229)	-	-	(13,564)
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	661	-	4	-	(14,229)	-	-	(13,564)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	115,347	-	-	115,347
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-

ТОВ «СУФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:		-	-	-	-	-	-	-	-
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	115,347	-	-	115,347
Залишок на кінець року	4300	661	-	4	-	101,118	-	-	101,783

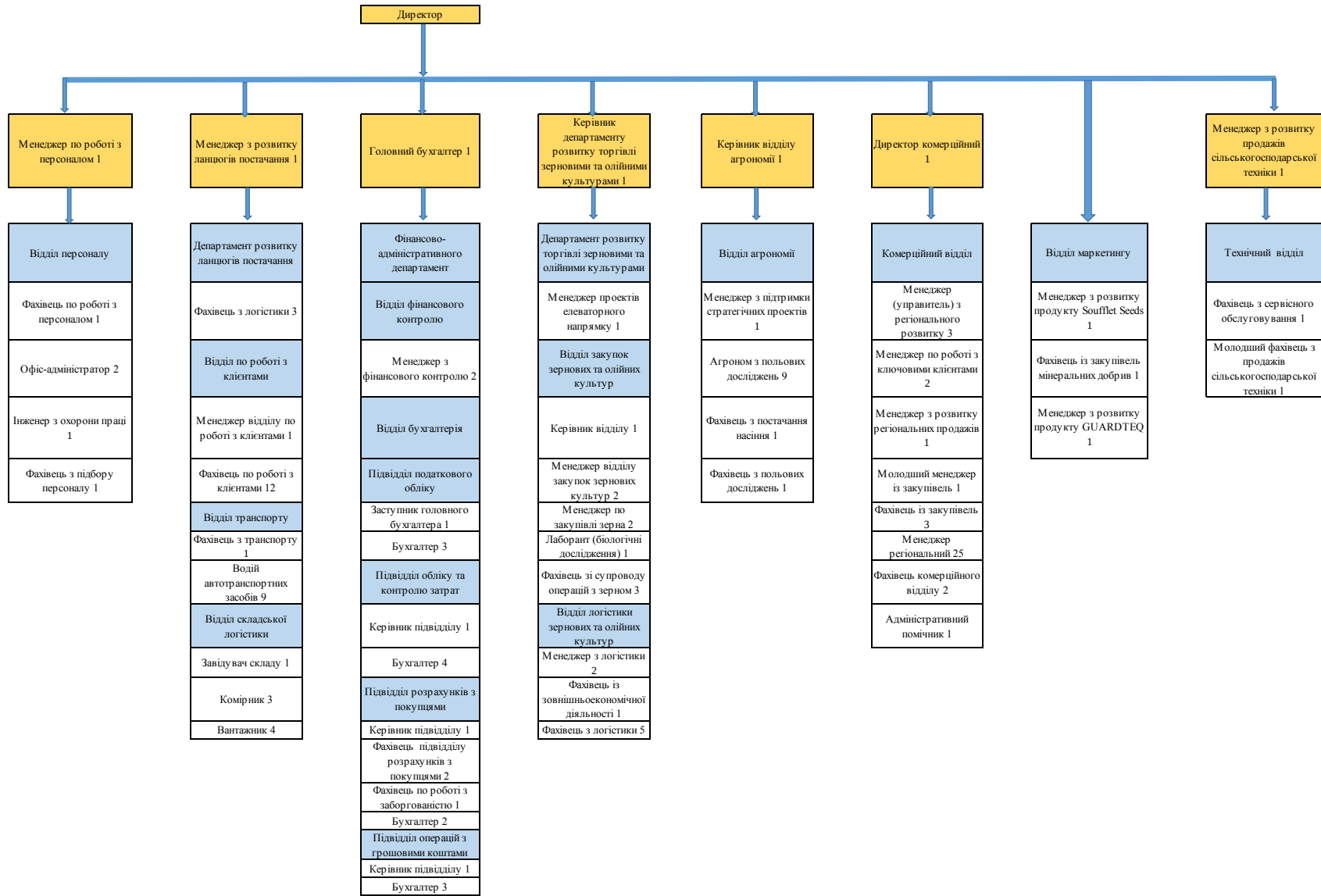
Керівник

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Головний бухгалтер

Делієргієва А.Д.

Додаток 1
до Протоколу засідання Аудиторського
комітету ТОВ «Суффле Агро Україна»
№ 1 від 08.11.2019 року

Annex No. 1
to the Minutes of the Audit Committee
Meeting of «Soufflet Agro Ukraine», LLC
No 1 dated 08/11/2019

ПОРЯДОК
проведення конкурсу з відбору суб'єктів
аудиторської діяльності, які можуть бути
призначені для надання послуг з
обов'язкового аудиту фінансової
звітності ТОВ «Суффле Агро Україна» за
2019 рік

PROCEDURES
for competitive selection of audit entities
that may be appointed to provide services of
the financial statements statutory audit of
«Soufflet Agro Ukraine», LLC for 2019

1. Цей Порядок розроблений відповідно до вимог законодавства та Положення про порядок проведення конкурсу з відбору суб'єктів аудиторської діяльності, які можуть бути призначені для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності ТОВ «Суффле Агро Україна» (далі – Товариство).

2. Підставою для оголошення конкурсного відбору є рішення Аудиторського комітету Товариства (Протокол № 1 від 08.11.2019 року).

3. В цілях даного Порядку, завданням з обов'язкового аудиту фінансової звітності Товариства із правом Товариства на продовження строку виконання завдання з аудиту в порядку, передбаченому чинним законодавством, є:

Перевірка (аудит) відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) фінансової звітності Товариства як підприємства, що становить суспільний інтерес, за фінансовий рік, що закінчується 31.12.2019 року, з метою надання висновку про те, чи фінансова звітність достовірно представлена у всіх суттєвих аспектах згідно з МСФЗ.

1. These Procedures were prepared pursuant to the applicable laws and Regulations on the procedure for competitive selection of audit entities that may be appointed to provide services of the financial statements statutory audit of «Soufflet Agro Ukraine», LLC (hereinafter – the Company).

2. The competitive selection was announced pursuant to the Company's' Audit Committee of the Company (Minutes No. 1 dated 08/11/2019).

3. For the purposes thereof, the task of statutory audit of the Company's financial statements (with the right of the Company to extend the term of the audit task in the manner provided by applicable law) shall be:

Audit of the Company's financial statements as an entity of public interest for the financial year ending on December 31, 2019 in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) and in order to issue an opinion whether the financial statements are fairly presented in all material aspects in accordance with the IFRS.

soufflet
AGRO UKRAINE

4. У конкурсі можуть брати участь аудиторські фірми, які згідно законодавства можуть здійснювати обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, та відповідають вимогам Положення. Подаючи документи на участь у конкурсі, аудиторська фірма (учасник конкурсу) стверджує та гарантує, що відповідає вказаним умовам та не має законодавчих обмежень на виконання завдання конкурсу.

5. Для участі у конкурсі необхідно подати наступні документи:

- Конкурсну пропозицію про проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності встановленої форми (українською та англійською мовами).
- Копію чинного Свідоцтва (Свідоцтв) про проходження перевірки системи контролю якості (за наявності).
- Проект договору про надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності (за наявності - українською та англійською мовами).
- Інші документи на підтвердження досвіду роботи, кваліфікації, договір страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами надаються за бажанням учасника.

6. Конкурсна пропозиція та документи підлягають надісланню на адреси електронної пошти:

adeliergieva@soufflet.com,
ohomych@soufflet.com

(з поміткою «Конкурс аудит») у строки, зазначені в Інформаційному оголошенні. Документи подаються у вигляді електронних документів в форматі *.pdf, які дають можливість ідентифікувати суб'єкта аудиторської діяльності, конкурсна пропозиція має бути підписана

4. In order to participate in the competition, the audit entity shall conform to the law requirements with respect to audit entities that can provide financial statements statutory audit for companies of public interest and shall comply with the provisions of the Regulation. By applying for participation in the competition, the audit firm (participant of the competition) approves and guarantees that it meets the specified conditions and has no legal restrictions on the performance of the task of the competition.

5. The following documents must be submitted to participate in the competition:

- Tender offer for the statutory audit of the financial statements in the prescribed form (in Ukrainian and in English).
- Copy of the current Certificate(s) of the quality control system (if available).
- Draft Contract for Statutory Audit on Financial Reporting (if available in Ukrainian and English).
- Other documents confirming the work experience, qualification, contract of insurance of the civil liability of the auditing entity before third parties may be also provided at the participant's own discretion.

6. The Tender offer and documents shall be sent to the following emails:

adeliergieva@soufflet.com,
ohomych@soufflet.com

(marked "Audit Contest") by the deadline specified in the Information Announcement. Documents shall be submitted in the form of electronic documents in *.pdf format which allow identifying the audit entity, the tender offer shall be signed by the authorized person of the participant.

♦ компанія Групи Суффле

ТОВ Суффле Агро Україна - вул. Б. Хмельницького, 43 - с. Крупець - Славутський р-н - Хмельницька обл. - 30 068

Тел.: +38 03842 714 98 - Факс: +38 03842 728 99

Свідоцтво: 690246 - Код за ЄДРПОУ: 34863309

IBAN - UA133006140000026000500346057 у АТ «Креді Агріколь Банк», м. Київ; МФО 300614

www.soufflet-agro.com.ua

уповноваженою особою учасника.

7. Директор Товариства вповноважується завчасно оприлюднити на власному веб-сайті Товариства <http://www.soufflet-agro.com.ua/> Інформаційне оголошення та тендерну документацію, яка розкриває інформацію про діяльність Товариства та містить завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності.

8. Аудиторський комітет Товариства забезпечує здійснення та відкритість конкурсного відбору. Організаційною формою роботи Комісії є засідання.

9. Тривалість конкурсного відбору не може перевищувати 30 календарних днів, але у разі необхідності може бути продовженим за рішенням Аудиторського комітету Товариства.

10. При визначенні переможця враховуються наступні цінові та нецінові критерії:

- Відповідність винагороди ринковій ціні на послуги аналогічної якості за принципом «value for money».
- Загальний досвід роботи суб'єкта аудиторської діяльності в сфері аудиторських послуг, в тому числі, досвід роботи групи компаній, до якої належить суб'єкт аудиторської діяльності.
- Знаходження учасника конкурсу (або групи, до якої він належить) в українських та міжнародних рейтингах кращих аудиторських компаній.
- Кількість працівників суб'єкта аудиторської діяльності та кількість висококваліфікованих працівників на дату подачі заявки для участі в конкурсі. Наявність осіб із чинними сертифікатами (дипломами) професійних організацій, що підтверджують високий рівень знань з міжнародних стандартів фінансової

7. Director shall publish in advance on the Company's web site <http://www.soufflet-agro.com.ua/> the Information Announcement and tender documentation, which discloses information about the Company's activities and contains tasks for the obligatory audit of financial statements.

8. The Audit Committee of the Company procures transparent competitive selection. The Audit Committee shall work in the form of meetings.

9. Duration of competitive selection may not exceed 30 calendar days, but may be prolonged if necessary by decision of the Audit Committee of the Company.

10. The following price and non-price criteria are taken into account during determining the winner:

- Compliance with the market price for services of similar quality based on the “value for money” principle.
- General experience of the audit entity in the audit services, including the experience of the group of companies to which the audit entity belongs.
- Listing of the contestant (or group to which it belongs) in the Ukrainian and international ratings of the best audit companies.
- Number of employees of the audit entity and number of highly qualified employees on the date of filing the tender offer. Availability of persons with valid certificates (diplomas) issued by professional organizations and confirming the high level of knowledge of the international standards of financial reporting.

soufflet
AGRO UKRAINE

звітності.

- Кількість кваліфікованих аудиторів та інших працівників, що будуть безпосередньо закріплені за виконанням завдання Товариства, що є предметом конкурсу.
- Результати контролю якості послуг, що надаються суб'єктами аудиторської діяльності.
- Розмір страхового забезпечення за договором страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами, а також інші умови договору страхування, як-то строк дії, умови виплати страхового відшкодування тощо.
- Умови проекту договору на надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності в частині забезпечення прав Товариства на уточнення інформації та оспорування попередніх висновків аудитора для забезпечення максимально об'єктивного звіту, а також загалом доступність персоналу суб'єкта аудиторської діяльності, що буде задіяний для надання послуг, для комунікації із персоналом Товариства.
- Досвід роботи суб'єкта аудиторської діяльності в сфері аудиторських послуг для агропромислових підприємств, підприємствам, що становлять суспільний інтерес.
- Відсутність конфлікту інтересів, а також репутація на ринку, зокрема відсутність публічної інформації, що негативно впливає на репутацію суб'єкта аудиторської діяльності.
- Тривалість виконання завдання Товариства, що є предметом конкурсу.

- Number of qualified auditors and other employees who will be directly assigned to the task of the Company that is the subject of the competition.
- Results of the quality control of the services provided by the audit entities.
- Amount of insurance under the civil liability insurance contract of the auditor to third parties, as well as other terms of the insurance contract, such as the period of validity, conditions for payment of insurance indemnity, etc.
- Terms of the draft contract for the provision of statutory audit services for the financial statements specifying the Company's rights to clarify information and to challenge the auditor's previous findings in order to ensure the most objective report, as well as the availability of the personnel of the audit entity involved in provision of the services for communication with the Company's staff.
- Experience of auditing entity in the field of audit services for agro-industrial enterprises, and companies of public interest.
- Absence of conflict of interest and market reputation, in particular absence of negative publicly available information with respect to the audit entity.
- Duration of fulfillment of the Company's task (subject of the competition).

11. Аудиторський комітет має право запросити на своє засідання з розгляду та оцінювання конкурсних пропозицій представників претендентів, що подали заяви на участь у конкурсі. На зустрічах

11. The Audit Committee shall have the right to invite representatives of the applicants to its meetings in order to consider and evaluate their offers. All matters relating to the content of the tender offer, business reputation,

♦ компанія Групи Суффле

ТОВ Суффле Агро Україна - вул. Б. Хмельницького, 43 - с. Крупець - Славутський р-н - Хмельницька обл. - 30 068

Тел.: +38 03842 714 98 - Факс: +38 03842 728 99

Свідоцтво: 690246 - Код за ЄДРПОУ: 34863309

IBAN - UA133006140000026000500346057 у АТ «Креді Агріколь Банк», м. Київ; МФО 300614

www.soufflet-agro.com.ua

з'ясовуються питання до змісту конкурсних пропозицій, ділової репутації, кваліфікації, досвіду роботи, винагороди, тощо. Також може бути затребувана інша інформація (документи), необхідна для уточнення відомостей про суб'єкта аудиторської діяльності.

12. Аудиторський комітет оцінює конкурсні пропозиції, подані суб'єктами аудиторської діяльності, за встановленими критеріями відбору та складає звіт про висновки процедури відбору.

13. Загальні збори учасників Товариства, з числа запропонованих Аудиторським комітетом, своїм рішенням обирають та затверджують одного суб'єкта аудиторської діяльності або групу суб'єктів аудиторської діяльності, які надаватимуть послуги з аудиту спільно, для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності. Інформація про результати конкурсу розміщується на офіційному веб-сайті Товариства: <http://www.soufflet-agro.com.ua/>.

14. Загальні збори учасників призначають суб'єкта аудиторської діяльності для виконання першого завдання з аудиту фінансової звітності щонайменше на один рік. Строк виконання такого завдання може бути продовжено. При цьому, безперервна тривалість виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності для суб'єкта аудиторської діяльності не може перевищувати 10 років, якщо інше не передбачено чинним законодавством.

15. Переможець конкурсу зобов'язується остаточно узгодити та укласти із Товариством договір на надання аудиторських послуг до вказаного у тендерній документації строку (Початок проведення аудиторських процедур), в

qualifications, work experience, rewards etc. shall to be clarified during the meetings. Other information (documents) may be also required in order to clarify information about the audit entity.

12. The Audit Committee evaluates the competitive tender offers submitted by the audit entities according to the established selection criteria and reports on the conclusions of the selection procedure.

13. The Company's General Participants' Meeting from among those proposed by the Audit Committee, chooses and approves one audit entity (or group of audit entities that will jointly provide audit services) for providing statutory audit services for the financial statements. Information about the results of the competition shall be posted on the Company's official website: <http://www.soufflet-agro.com.ua/>.

14. The General Participants' Meeting shall appoint the audit entity for performing its first task with respect to the financial reporting for a period of at least one year. This task can be extended. However, the continuous duration of the statutory audit assignment for the audit entity may not exceed 10 years, unless otherwise is provided by the applicable law.

15. The winner of the competition is obliged to approve and conclude the contract with the Company for the provision of the audit services within the period specified in the tender documentation (Start of audit procedures); otherwise, the Company will have

soufflet
agro ukraine

іншому разі Товариство матиме право на цілковито власний розсуд укласти договір із суб'єктом аудиторської діяльності, пропозиція якого була наступною оцінена найвище.

the right, at its sole discretion, to enter into an agreement with the subject of the audit activity which proposal has been the second highly evaluated.

♦ компанія Групи Суффле

ТОВ Суффле Агро Україна - вул. Б. Хмельницького, 43 – с. Крупець – Славутський р-н – Хмельницька обл. – 30 068

Тел.: +38 03842 714 98 - Факс: +38 03842 728 99

Свідоцтво: 690246 - Код за ЄДРПОУ: 34863309

IBAN - UA133006140000026000500346057 у АТ «Креді Агріколь Банк», м. Київ; МФО 300614

www.soufflet-agro.com.ua

№ з/п	Етап перевірки	Джерела інформації для отримання аудиторських доказів	Необхідні аудиторські процедури	Методи аудиторської перевірки	Період проведення	Виконавець
1	Вивчення та розгляд установчих документів	Установчі документи підприємства (Статут, установчий договір (у випадку двох і більше засновників), патенти, ліцензії, Наказ про облікову політику)	1. Вивчити особливості здійснення господарської діяльності Товариства; 2. Здійснити аналіз установчих документів з метою встановлення відповідності чинному законодавству; 3. Встановити законність видів діяльності Товариства; 4. Здійснити аналіз стану бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю Товариства; 5. Перевірити грошову оцінку вартості майна, що було внесене засновниками в оплату акцій при створенні акціонерного товариства; 6. Перевірити фактичні первинні внески кожного засновника та акціонера до статутного капіталу за формами внесків.	Логічна перевірка, юридична перевірка (нормативно-правове регулювання) , формальна перевірка	01.10 – 02.10	Хомич О. Пріндин Х.
2	Вивчення та аналіз формування та стану власного капіталу	Установчі документи, протоколи та рішення загальних зборів акціонерів, накази товариства; облікові реєстри та ін. документи, які підтверджують факт здійснення операцій (банківські виписки, заяви на	1. Перевірити законність джерел формування статутного капіталу; 2. Вивчити зміни розміру статутного капіталу та напрями його використання; 3. Провести звірку залишку власного капіталу за даними Головної книги з залишками в облікових реєстрах	Юридична перевірка (нормативно-правове регулювання) , аналітична перевірка	05.10 – 07.10	Хомич О. Пріндин Х.

		внесок готівки, прибуткові та видаткові касові ордери, акти оприбуткування майна та ін.)	4. Проаналізувати утворення та подальше використання емісійного доходу; 5. Встановити правомірність вилучення капіталу; 6. Встановити доцільність та правильність формування резервного капіталу; 7. Здійснити перевірку розподілу прибутку товариства; 8. Перевірити правильність формування та відображення в обліку додаткового капіталу; 9. Перевірити правильність відображення в обліку неоплаченого та вилученого капіталу.			
3	Вивчення стану розрахунків з учасниками	Установчі документи підприємства, протоколи та рішення загальних зборів акціонерів, відомості нарахування та виплати дивідендів, касові документи	1. Встановити законність нарахування дивідендів; 2. Встановити правильність розрахунку та виплати дивідендів; 3. Вивчити порядок оподаткування дивідендів; 4. Перевірити своєчасність погашення заборгованості з неоплаченого капіталу; 5. Перевірити наявність та правильність оформлення документів, що підтверджують факти розрахунків із засновниками; 6. Перевірити обґрунтованість та правильність відображення зазначених операцій в обліку.	Юридична перевірка (нормативно-правове регулювання), аналітична перевірка	05.10 – 07.10	Хомич О. Пріндин Х.
4	Вивчення процесу внесення змін	1. Збільшення статутного капіталу — рішення	1. Встановити обґрунтованість змін величини статутного капіталу;	Юридична перевірка (нормативно-	08.10 – 09.10	Хомич О. Пріндин Х.

	до статутного капіталу	власника, розрахунок бухгалтерії. 2. Збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових внесків учасників — статут підприємства, накладні, акти передавання та оцінювання. 3. Повернення часток учасників у разі їх виходу зі складу товариства — рішення власника, накладні, акти передавання, банківські документи. 4. Покриття збитків згідно з рішенням власників за рахунок статутного капіталу — рішення власника, розрахунок бухгалтерії. 5. Повернення часток учасникам при ліквідації товариства — рішення ліквідаційної комісії, накладні, акти передавання.	2. Перевірити правильність відображення змін в бухгалтерському обліку; 3. Виявити джерела збільшення (зменшення) статутного капіталу.	правове регулювання), аналітична перевірка		
5	Вивчення ефективності використання власного капіталу	Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	1. Здійснити аналіз показників фінансового стану підприємства (коефіцієнтів фінансової стійкості, фінансування, забезпеченості Товариства власними оборотними засобами та оборотності активів; маневреності та оборотності власного капіталу; оборотності кредиторської та дебіторської заборгованості, визначення терміну їх погашення; оборотності основних засобів	Юридична перевірка (нормативно-правове регулювання), аналітична перевірка	12.10 – 13.10	Хомич О. Пріндин Х.

			(фондовіддача); рентабельності діяльності та активів товариства, власного капіталу та покриття зобов'язань власним капіталом; коефіцієнта фінансової стабільності тощо.			
6	Перевірка достовірності фінансової звітності	Фінансова звітність підприємства	1. Перевірити фінансову звітність емітента на повноту та достовірність даних; 2. Перевірити правильність розкриття публічної інформації про діяльність за МСФЗ. 3. Встановити факт рівності сум та узгодженості показників у формі звітності «Баланс» за статтею «Статутний капітал» та його розміру, зафіксованому в статуті підприємства; 4. Перевірити відповідність аналітичного обліку всіх складових капіталу первинним документам, синтетичному обліку, записам у головну книгу та оборотну відомість; 5. Встановити факт правильності відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності та примітках до неї.	Аналітична та документальна перевірка, юридична перевірка (нормативно-правове регулювання)	12.10 – 13.10	Хомич О. Пріндин Х.

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

Звіт незалежного аудитора

**Фінансова звітність
відповідно до Міжнародних стандартів
фінансової звітності**

за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Засновникам та керівництву Товариства з обмеженою відповідальністю «Суффле Агро Україна»

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності ТОВ «Суффле Агро Україна» («Компанія»), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року, звіту про сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням», фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Основа для думки із застереженням

У зв'язку з тим, що ми були призначені аудиторами Компанії після 31 грудня 2018 року, ми не мали змоги спостерігати за інвентаризацією запасів на кінець року. У нас не було можливості впевнитися у кількості запасів, утримуваних на 31 грудня 2018 року, вартість яких відображена у звіті про фінансовий стан у розмірі 1,325,735 тис. грн. через виконання альтернативних процедур. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях запасів, а також елементів, що формують звіт про сукупний дохід та звіт про рух грошових коштів станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та ми виконали інші етичні обов'язки відповідно з вимог Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф – вплив «COVID-19»

Не змінюючи нашої думки, ми звертаємо увагу на невизначеність та її можливий вплив, обумовлений надзвичайною ситуацією у сфері охорони здоров'я у зв'язку з поширенням «COVID-19». На дату цього звіту діє спеціальний режим карантину на всій території України, що обмежує звичайний спосіб ведення господарських операцій більшості контрагентів Компанії. Незважаючи на те, що на дату цього звіту не було суттєвого впливу на баланс Компанії та її здатність діяти на безперервній основі, подальший розвиток ситуації із «COVID-19» є невизначеним, майбутній вплив цих обставин неможливо достовірно оцінити.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ключове питання аудиту	Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту
<i>Ризик шахрайства щодо доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)</i> Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) є одним з ключових елементів фінансової звітності Компанії та може використовуватися для оцінки ефективності управлінського персоналу. Існує ризик того, що дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) може бути завищений у зв'язку із шахрайством в результаті тиску управлінського персоналу щодо досягнення певних цільових показників. В такому випадку дохід може визнаватися до моменту переходу контролю або можуть мати місце фіктивні операції. Також доходи можуть бути навмисно завищені шляхом маніпулювання знижками, наданим клієнтам. Інформацію про облікову політику щодо визнання доходів розкрито у примітці 3 до фінансової звітності.	Ми оцінили облікову політику Компанії стосовно визнання доходу на предмет її відповідності вимогам МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», включаючи критерії визнання доходу та програми стимулювання збуту. Ми зробили вибірку та отримали підтвердження від контрагентів Компанії щодо оборотів та балансів дебіторської заборгованості на звітну дату. Ми протестували вибірку операцій по визнанню доходу і перевірили, що вони були визнані у належному періоді. Ми виконали аналітичні процедури щодо визнання доходів, а саме помісячний аналіз транзакцій з продажу з метою виявлення неочікуваних відхилень (в розрізі товарів та послуг), а також порівняння результатів поточної діяльності з показниками за минулий період. Наші процедури не призвели до суттєвих зауважень щодо достовірності та коректності визнання доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).
<i>Оцінка резерву сумнівних боргів щодо дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги</i> Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги становить 945,798 тис. грн. станом на 31 грудня 2019 року (31 грудня 2018 року: 632,988 тис. грн.; 1 січня 2018 року: 642,866 тис. грн.) після вирахування резерву сумнівних боргів. Дебіторська заборгованість відображається за чистою реалізаційною вартістю після вирахування резерву сумнівних боргів. Такий резерв створюється під окремі борги або згідно оцінки заборгованості щодо очікуваних кредитних збитків.	Наші процедури стосовно оцінки резерву сумнівних боргів з дебіторської заборгованості включали наступні: • ми отримали розуміння облікової політики компанії та підходів щодо оцінки платоспроможності дебіторів та резерву сумнівних боргів відповідно; • ми вивчили умови оплати дебіторської заборгованості та зробили її аналіз за строками виникнення та прострочки; • ми також оцінили рівень погашення дебіторської заборгованості шляхом отримання достатніх підтверджуючих доказів (погашення після звітної дати; перевірка даних реєстру аграрних розписок; отримання підтвердження від зовнішнього юриста компанії та аналізу відкритих судових справ з дебіторами та ін.).

Оцінка резерву сумнівних боргів є ключовим питанням аудиту у зв'язку із суттєвістю суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на звітну дату та високий рівень судження управлінського персоналу для визначення резерву сумнівних боргів. Інформацію про облікову політику щодо визнання резерву сумнівних боргів розкрито у примітках 3 та 5 до фінансової звітності.	В результаті проведених процедур ми не виявили суттєвих зауважень стосовно резерву сумнівних боргів щодо дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.
<i>Оцінка запасів</i> Запаси становлять 771,373 тис. грн. станом на 31 грудня 2019 року (31 грудня 2018 року: 1,325,735 тис. грн.; 1 січня 2018 року: 933,577 тис. грн.) після врахування резерву щодо знецінення, що складає значну частку активів Компанії. Оцінка резерву щодо знецінення запасів є однією з ключових оцінок управлінського персоналу. Інформацію про облікову політику щодо оцінки запасів розкрито у примітках 3 та 5 до фінансової звітності.	Для отримання достатньої впевненості щодо оцінки запасів ми виконали наступні аудиторські процедури: - отримали розуміння облікової політики щодо оцінки запасів компанії; - прийняли участь в інвентаризації засобів захисту рослин та насіння в грудні 2019 року; - отримали листи-підтвердження щодо наявності та стану запасів від елеваторів, де частково зберігаються запаси компанії (зернові); - дослідили запаси на предмет застарілості та повільного обороту, проаналізувавши дані бухгалтерського обліку; - здійснили перевірку чи відображаються запаси за чистою вартістю реалізації, порівнявши собівартість за одиницю товару згідно даних бухгалтерського обліку на звітну дату з фактичними цінами реалізації запасів після звітної дати. В результаті виконаних процедур ми дійшли висновку, що запаси Компанії відображаються в фінансовій звітності належним чином.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі Звіту про управління за 2019 рік, підготовленого відповідно до статті 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Інша інформація не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо річної фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом річної фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та річною фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ, а також за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність

щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Звіт щодо інших законодавчих та нормативних вимог

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

Ми вперше були призначені аудиторами фінансової звітності Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року. Наше призначення аудиторами фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, було затверджене 28 листопада 2019 року протоколом №11 загальних зборів учасників Компанії.

Загальний період безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Компанії відповідно складає два роки.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для аудиторського комітету

Наш звіт незалежного аудитора відповідає нашому додатковому звіту для аудиторського комітету Компанії.

Надання неаудиторських послуг

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Партнером завдання аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Копистянська Євгенія Юріївна.

Номер реєстрації ТОВ «Аудиторська фірма «Мазар Україна» у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності – 4555.

Україна, м. Київ 04080, вул. Кирилівська 15а.
30 квітня 2020 року

ДОДАТОК Л

Види робіт і процедури аудиту власного капіталу в розрізі структурних елементів

Складові власного капіталу	Види робіт, які підлягають перевірці	Процедури аудиту
Зареєстрований (пайовий) капітал	Аудит складу зареєстрованого (пайового) капіталу	• Перевірка державної реєстрації випуску акцій
		• Перевірка відповідності видів і кількості розміщених акцій, заявлених у статуті
		• Перевірка дотримання максимально можливої величини номінальної вартості привілейованих акцій у статутному капіталі
	Аудит розміру зареєстрованого (пайового) капіталу	• Перевірка дотримання встановленого законом мінімального розміру статутного капіталу
		• Перевірка обґрунтованості змін розміру статутного капіталу і відображення цих змін на рахунках бухгалтерського обліку
	Аудит сплати внесків зареєстрованого (пайового) капіталу	• Перевірка обґрунтованості прийнятих форм сплати внесків і відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку
		• Перевірка дотримання строків оплати, передбачених статутом
Додатковий капітал	Аудит переоцінки майна	• Перевірка правильності розрахунку суми дооцінки (уцінки) майна і відображення її на рахунках бухгалтерського обліку
		• Перевірка правильності визначення величини збільшення (зменшення) зносу по переоцінених основних засобах і її відображення в облікових регістрах
	Аудит додаткового капіталу в частині коштів, накопичених у результаті розрахунків із засновниками	• Перевірка правильності розрахунку емісійного доходу і його відображення на рахунках бухгалтерського обліку • Перевірка правильності визначення курсових різниць і їх відображення в бухгалтерському обліку
	Аудит додаткового капіталу в частині безоплатно одержаних необоротних активів	• Перевірка повноти оприбуткування безоплатно одержаних необоротних активів
Резервний капітал	Аудит правильності створення і правомірності використання резервного капіталу	• Перевірка дотримання передбаченого статутом розміру правомірності використання коштів резервного капіталу • Перевірка дотримання передбаченого законодавством розміру щорічних відрахувань до резервного капіталу, порядку відображення операцій на бухгалтерських-рахунках

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Аудит обґрунтованості показника нерозподіленого прибутку (непокритого збитку)	• Перевірка достовірності розрахунку і відображення на рахунках бухгалтерського обліку нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) звітного року (за результатами аудиту в цілому на підприємстві) • Перевірка достовірності розрахунку і відображення на рахунках бухгалтерського обліку нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) минулих років (за результатами аудиту в цілому на підприємстві) • Перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку і звітності помилок, допущених у минулих роках
Вилучений капітал	Аудит правомірності вилучення, перепродажу й анулювання власних акцій	• Перевірка правомірності викупу акцій, правильності їх оцінки та відображення в обліку і реєстрі акціонерів • Перевірка правомірності та правильності оцінки проданих акцій, їх відображення в обліку і в реєстрі акціонерів • Перевірка правомірності анулювання акцій, їх відображення в бухгалтерському обліку, реєстрі акціонерів та звітності
Неоплачений капітал	Аудит інформації про зміни у складі неоплаченого капіталу	• Перевірка правомірності й правильності відображення в бухгалтерському обліку неоплаченого капіталу • Перевірка своєчасності й правильності відображення в бухгалтерському обліку погашення неоплаченого капіталу

Джерело: [42].